Джеральд Даррелл

БАЛАКУЧИЙ ЗГОРТОК

Цю книжку присвячено моїй хрещениці Дейрдрі Олександрі Плетт

Люба Дейрдре!

Ось обіцяна книжка, – маю надію, що вона стане тобі до вподоби.

За наступної нашої зустрічі дарма питати в мене, чи все в книжці правда, – я присягнув, що збережу таємницю. Але ось тобі кілька натяків.

Наприклад, можу тебе запевнити, що індійський кузен Папуги – істота абсолютно реальна і не лише роз'їжджав на ролс-ройсі, а й насправді мав міжнародний паспорт. Якщо тобі колись доведеться відвідати Грецію, ти знайдеш мадам Гортензію на її помості, точнісінько, як я описав, і зможеш проїхатися долиною до самого входу в Міфологію. І нарешті якщо ти зазирнеш в книжку Едуарда Топсела під назвою "Історія чотириногих", ти прочитаєш там, що горностаї справді були засобом проти василісків.

А якщо так, то як ти можеш сумніватися в іншому?

Твій хрещений Джеррі

Розділ I

Балакучий згорток

Саймон і Пітер прилетіли в Афіни, у гості до своєї двоюрідної сестри Пенелопи. Двері літака відчинились, і в обличчя їм хлюпнула хвиля гарячого, мов з печі, повітря, і такого яскравого сонячного проміння, що вони мимоволі примружились. Після вічно похмурої і дощової англійської погоди, до якої вони звикли, це була просто фантастика, і хлопчаки, розморені та засліплені, мружились, мов коти на полум'я, дослухаючись до розкотистого гортанного звучання грецької мови, що заполонила все довкола.

Дядько Генрі на перший погляд справляв грізне враження: це був здоровенний чоловік, схожий на великого брунатного орла, з гачкуватим носом, гривою сивого волосся і непропорційно великими руками, якими він розмахував без упину. Аж дивно, що такий неприваблива чоловік міг бути батьком такої гарненької дівчинки, як Пенелопа, – такої стрункої, з такими великими зеленими очима і каштановими косами.

– Ага, – сказав дядечко Генрі, суворо зиркаючи на них. – От ви й приїхали! Ну-ну. Радий вас бачити. Радий бачити вас уже не такими огидними, як тоді, коли ми зустрічалися востаннє – відразу після вашого народження. Тоді ви були ніби двоє білих мишенят: такі самі рожеві та бридкі.

– Тату, – втрутилася Пенелопа, – який же ти грубіян!

– Грубіян? Я не грубіян, – відрубав дядечко Генрі, – я просто розповідаю.

– А це ваш багаж? – поцікавилась Пенелопа.

– Так, – відповів Пітер. – Оті дві валізи і човен.

– Човен? – здивувався дядечко Генрі. – Який ще човен?

– Надувний, – пояснив Саймон. – Нам його тато подарував.

– Яка зручна і потрібна річ! – вигукнув дядечко Генрі. – Дуже добре, що ви його прихопили.

Хлопчики зашарілися від радості й вирішили, що, можливо, дядечко Генрі не такий уже й сердитий, як спершу здалося. Відтак вони взяли свої речі, завантажили їх у багажник великого відкритого автомобіля дядечка Генрі та рушили вперед, опромінені сонцем, а довколишній ландшафт невдовзі поцяткували сріблясті маслинові дерева і темно-зелені кипариси, стрункі, мов списи, під блакитним небом.

Вілла дядечка Генрі – велика безладна будівля, – розляглася на кручі над синім морем, її широкі веранди були затінені кущами винограду, з-поміж листя звисали величезні грона – хлопці ніколи в житті не бачили таких. Стіни дому були білі, вікна затуляли величезні зелені жалюзі. Коли жалюзі опускалися, у кімнатах ставало прохолодно, тьмяно і зеленаво, ніби в акваріумі. Хлопчикам відвели простору кімнату з кахляною підлогою і так званим "французьким вікном" – до самої підлоги – що виходило просто на обплетену виноградом веранду.

– Ого! – поцінував Пітер. – Тепер я зможу щодня до сніданку зривати цілі кетяги винограду.

– Тут у саду ростуть ще апельсини, і мандарини, й інжир, – додала Пенелопа, – а ще кавуни, абрикоси і груші.

Дівчинка сиділа на ліжку і спостерігала, як гості розпаковують речі.

– Я ніяк не можу повірити, що ми вже справді тут, – сказав Саймон.

– Я теж, – погодився Пітер. – От тільки спека: раз така спека, значить, ми справді тут.

Пенелопа засміялася:

– Але буде ще гарячіше, ніж тепер.

– Скупатися – ось що нам потрібно, – відгукнувся Пітер.

– Я саме про це подумала: добре було б поплавати сьогодні пополудні, – сказала Пенелопа. – Після обіду. Тут зовсім поруч є величезний пляж, вода там тепла – найкраще місце, щоб поплавати.

– Можна буде спустити на воду човен, – сказав Саймон.

– Супер! – відгукнувся Пітер. – І вирушити на ньому в плавання, на пошуки пригод.

Після обіду трійко дітей переодяглися в купальні костюми, взяли човен з помпою і потягли його вниз кам'янистим схилом пагорба, серед тонких пахощів чебрецю і мирту, – туди, де навсібіч, скільки бачить око, простягся величезний білий пляж. Блакитні води були такі тихі, як води озера, й такі прозорі, як скло. Напомпувати човен виявилося нелегкою справою: діти між тим робили перерву та пірнали у морську прохолоду. Але врешті-решт човен напомпували, і тепер він непевно погойдувався на мілководді, ніби пухнаста блакитна хмаринка. Діти видряпалися на борт, прихопивши з собою найнеобхідніші для подорожі речі, які вони мусили-таки взяти через наполягання Пенелопи: велику пляжну парасолю і сумку з пляшками лимонаду. Саймон і Пітер сіли на весла, а Пенелопа за кермо – і так вони відчалили. Сонце палило нещадно, а з берега, з маслинових дерев, долинала невиразна музика цикад. Діти пропливли приблизно чверть милі, коли хлопці поклали весла і витерли піт з облич.

– Нічого собі, жарка робота! – промовив Пітер.

– Угу, – погодився Саймон. – Я просто плавлюся.

– Здається, ми вже далеченько запливли, – поспішила підтримати хлопців Пенелопа. – Все-таки це ваш перший день тут, та ще й за такої спеки. Може, нам би десь тут зупинитися перепочити?

Саймон зиркнув через плече. За кількасот ярдів від них над водою виступала довга полога піщана коса, утворюючи невеличку бухту.

– Ну, як вона вам? – запитав він. – Може, тут, на косі, й пристанемо?

Вони зайшли на веслах у бухточку, кинули якір на мілині, потім встановили парасолю (латка тіні від неї була завбільшки з добрячий гриб), а Пенелопа відкоркувала три пляшки лимонаду.

Вдячні навіть за той клаптик затінку, діти полягали під парасолею і пожадливо дудлили лимонад. Запаморочені спекою, знесилені веслуванням хлопчаки поснули, поклавши руки під голови. Пенелопа зробила останній ковток, трохи подрімала і вирішила піднятися на піщану дюну – поглянути, що там, на тому боці. Пісок аж пашів на сонці й ступати по ньому було важко, але дівчинка дісталася-таки до вершечка дюни і побачила, що пляж простягається далеко, ген до обрію – так їй здалося, – але вдалині від спеки здіймалося марево, і виразно розгледіти що-небудь було ніяк. Дівчинка вже збиралася повертатися назад, під гостинний затінок парасолі, аж раптом щось привернуло її увагу.

Спершу їй здалося, що це уламок дерева, але воно було надто грубе й зовсім без гілок. Невідомий предмет легенько погойдувався на хвилях від подуву лагідного бризу, поступово наближуючись до берега – там, унизу, якраз у Пенелопи під ногами – аж дівчинка розгледіла у ньому великий брунатний паперовий згорток, перев'язаний пурпуровою шворкою. Він прибився до берега, і щойно дівчинка зібралася спуститися з дюни і роздивитися його зблизька – пакунок заговорив.

– Егей! – вигукнув згорток рипучим голосом. – Земля, еге-гей! Їй-Богу, нарешті. Вся ця хитавиця – гойда-да, гойда-да – вкрай небажана для моїх нутрощів.

Пенелопа спантеличено витріщилася на пакунок. Це було не що інше як звичайнісінький здоровецький коричневий паперовий згорток, перев'язаний пурпуровою мотузкою, розміром приблизно три фути заввишки і два завширшки. Це було щось на зразок старовинного вулика.

– Морська хвороба – це просто мука, – провадив далі згорток. – Моя прабабуся так страждала від неї, що її частенько нудило навіть коли вона приймала ванну.

"Хто це тут розмовляє?! – вигукнула подумки Пенелопа. – Не може бути, що звертаються до мене".

Тільки вона встигла це подумати, як із пакунка почувся ще один голос. Тонкий, ніжний, мелодійний голосок, ніби луна від маленького дзвіночка на шиї у ягняти.

– Ой, та замовкни вже зі своєю прабабцею і з тією морською хворобою, – промовив він роздратовано. – Мене нудить так само, як тебе. Я тільки хочу знати, що нам тепер робити?

– Ми на місці, – відповів той перший, рипучий голос, – завдяки моїм блискучим здібностям навігатора. Лишилося тільки почекати, поки нас хто-небудь визволить.

Пакунок, на думку Пенелопи, був усе-таки замалий для того, щоб там могла вміститися людина, не кажучи вже про двох людей, однак не було сумнівів у тому, що звідти долинали два голоси. Дівчинці стало страшно, і вона зрозуміла, що треба покликати Пітера і Саймона, щоб разом розібратися в усій цій містифікації, тож вона розвернулася і

побігла вниз по піску, до парасолі, туди, де спали хлопці у блаженному невіданні про пригоду, яка щойно розпочалася.

– Пітере, Саймоне, вставайте, вставайте! – шипіла Пенелопа пошепки і штурхала хлопців. – Ну, вставайте ж, це дуже важливо.

– Що таке? – запитав Саймон, підіймаючись і позіхаючи спросоння.

– Скажи їй, хай іде собі, – пробурмотів Пітер. – Я хочу спати. Якісь ігри в таку спеку – це вже занадто.

– Це не ігри, – обурено прошепотіла Пенелопа. – Вам доведеться встати. Я знайшла щось над-надзвичайне з того боку коси.

– Що ж ти такого знайшла? – поцікавився Саймон, потягуючись.

– Пакунок, – відповіла Пенелопа. – Великий пакунок.

– О Боже! – заволав Пітер. – І заради цього ти нас розбудила?

– Що ж в ньому надзвичайного? – спитав Саймон.

– А ви коли-небудь бачили пакунок, який розмовляє? – відкрила таємницю Пенелопа тоном, не позбавленим сарказму. – Мені, наприклад, не так часто доводилося з таким стикатися.

– Розмовляє? – вигукнув Пітер, уже зовсім не заспаним голосом. – Розмовляє? Мабуть, це тобі причулося. Напевно, у тебе сонячний удар.

– Балакучий пакунок? – здивувався Саймон. – Певно, ти жартуєш.

– Ні, я не жартую, і в мене не сонячний удар, – сердито промовила Пенелопа. – Скажу вам більше – він розмовляє двома голосами.

Хлопці втупилися в неї. Було очевидно, що вона не жартує, і так само очевидно було, що сонячний удар тут ні до чого.

– Послухай, Пенні, – стурбовано сказав Саймон, – ти впевнена, що тобі це не причулося?

Пенелопа аж тупнула ногою з досади.

– Звичайно, впевнена, – сердито прошепотіла вона. – Ви двоє – такі тупі! Це пакунок із двома голосами всередині, й вони розмовляють між собою. Якщо не вірите, ходімо подивимось.

Не надто охоче – бо їм досі здавалося, що сестричка морочить їм голову – хлопці подерлися слідом за нею на піщану дюну. Коли зійшли нагору, дівчинка приклала палець до вуст і сказала:

– Ш-ш-ш… – тоді вона лягла долілиць на пісок і решту шляху проповзла на животі.

Уявіть собі, як три голови: одна білява, друга чорнява, і третя кольору міді – здіймаються над вершечком дюни. Біля підніжжя лежить пакунок. Дрібні хвильки розбиваються об нього, а діти вражено вдивляються у пакунок, який, власне, почав співати – сам до себе – двома різними голосами:

– О місячна морква! Із неї пиріг

Потішить усіх і розрадить усіх.

Свиня у хліві та корова у яслах –

Усі дуже люблять, їдять дуже ласо

Той добрий, солодкий, чудовий пиріг.

О місячна морква! Із неї вам тортик

Порадує серце, наситить животик.

Усім: віслюкам, і конячкам, і поні –

Смакує і в стійлі, і на припоні

Жувати той свіжий смачнесенький тортик.

О місячна морква! Із неї бісквіт –

Єдиний такий на цілісінький світ!

Чи голуб, чи півень – кого не візьми –

І взимку, і влітку, і восени

Їдять залюбки той пухкенький бісквіт.

– Ось бачите, – тріумфально прошепотіла Пенелопа, – я ж казала!

– Це неймовірно, – визнав Пітер. – Як ти вважаєш, що це може бути? Парочка карликів?

– Це мали б бути дуже малесенькі карлики, щоб там поміститися, – відповіла Пенелопа.

– Так, ми не можемо сказати, що це таке, – тверезо оцінив ситуацію Саймон, – поки не зазирнемо всередину.

– Думаєш, його можна розпакувати? – замислено спитав Пітер.

– Здається, вони говорили щось про порятунок, – відповіла Пенелопа.

– Добре, зараз ми спитаємо, – вирішив Саймон. – Зрештою, голоси розмовляють англійською.

Він широкими кроками зійшов з піщаної дюни в супроводі Пітера і Пенелопи та підійшов упритул до пакунка, який, незважаючи на його присутність, співав і далі:

– О місячна морква! Із неї варення

Дарує мені доброту і натхнення!

Столітній дідок і маля у візочку

Не можуть прожити й одного деньочка

Без цього небесно-смачного варення!

Саймон кахикнув.

– Пробачте, будь ласка, – сказав він. – Пробачте, що перебиваю, але…

– О місячна морква! Яка з неї юшка!

Лиш вип'єш – і аж червоніються вушка!

І квочка на сідалі, качка в ставку

Обожнюють страву гарячу таку –

Таку пресмачнющу наваристу юшку.

– Пробачте, будь ласка, – знову повторив Саймон, цього разу вже набагато голосніше.

Запала тиша – пакунок перестав співати.

– Що це було? – озвався нарешті з острахом тоненький голосок – майже пошепки.

– Голос, – відповів той другий. – Я майже впевнений, що це був голос, якщо, звичайно, не буря, не шторм, не тайфун, не цунамі, чи землетрус, чи…

– ПРОБАЧТЕ, БУДЬ ЛАСКА! – гукнув Саймон на все горло. – Скажіть: ви хочете, щоб вас розпакували?

– От бачиш, – відгукнувся рипучий голос. – Я ж тобі казав, що це був голос. І цей голос пропонує розпакувати нас. Як мило. То що, відповідаємо "Так!"?

– О, так, так, – промовив тоненький голосок. – Ми вже стільки просиділи в темряві.

– Чудово, – підсумував рипучий голос. – Ну що ж, ми дозволяємо нас розпакувати.

Діти обступили пакунок, Саймон витяг кишенькового ножа та обережно перетяв тонкий пурпуровий шнур, і всі разом почали розгортати папір.

Коли папір зняли, то побачили під ним щось схоже на шовковий чохол, щедро гаптований золотими візерунками з квітів і листя.

– М-м-м… Хочете – ми знімемо цей, цей ваш… м-м-м… чохол? – запитав Саймон.

– Чохол? – обурено перепитав рипучий голос. – Ти, нерозумний, сказав "чохол"? Але це не чохол. Це балдахін, захист від нічного вітру і негоди, зроблений зі справжнього шовку тутового шовкопряда, ось що це таке.

– Ой, – знітився Саймон, – пробачте. Але що б це не було, може, все-таки, краще його зняти?

– Так, авжеж, – погодився рипучий голос. – Не шкодуйте зусиль, щоб провести цю рятівну операцію успішно.

Зверху на чохлі було щось на кшталт складеної петлі– Саймон потягнув за неї і зняв усе накриття. А під ним – велика куполовидна золота клітка, зовсім не схожа на жодну іншу клітку, яку кому-небудь із них доводилося коли-небудь бачити – вона була обставлена надзвичайно вишуканими мініатюрними меблями. Крім гойдалки і двох перекладин із кедру, тут було гарне ліжко на чотирьох ніжках, оббите червоним оксамитом, накрите чудовим напиналом ручної роботи, виконаним у техніці печворк – з малесеньких клаптиків барвистого шовку і парчі всіх кольорів веселки, – і маленький обідній столик з кріслом епохи короля Луї, й елегантний засклений сервант, а в ньому – дивовижна порцеляна, розписана вручну. Ще тут було велике – на всю висоту – дзеркало у золотій оправі, а біля нього лежали щітка і гребінець зі слонової кістки, а ще – дуже зручний шезлонг, обшитий розкішним яскраво-синім оксамитом, а поруч – клавесин із палісандрового дерева.

У шезлонзі невимушено розсівся папуга – найнезвичайніший з усіх, яких діти бачили досі. У нього було пурпурове, золоте, зелене, синє, рожеве пір'я, воно виблискувало, сяяло, мінилось, немов опал. У нього був великий, гладенький, вигнутий донизу дзьоб – такий чорний, що здавалося, ніби він вирізьблений з уламка вуглини, – й очі барвінкової барви. Але найбільший подив цей папуга викликав усе-таки своїм опереннням – бо замість того, щоб лежати собі гладенько одна біля одної, кожна пір'їна стирчала і кучерявилася, як шерсть у пуделя. Це робило його схожим на дивоглядне барвисте дерево навесні, коли щойно розпустилися всі пуп'янки. Він мав на голові зелену шовкову шапочку з довгою чорною китицею. Поряд із шезлонгом, де розсівся папуга, стояв маленький столик, а на ньому – ще одна клітка, але малесенька, завбільшки з наперсток, а в ній – блискучий золотий павук зі смарагдово-зеленим хрестом на спині. Було зрозуміло, що тоненький голос належав павукові, а рипучий – папузі.

– Ага, ось воно що, – сказав Пітер.

– Воно? – перепитав папуга і обурено випростався. – Воно?

– Це папуга! – захоплено вигукнула Пенелопа.

– Так, це лише папуга, звичайнісінький папуга, навчений говорити, – розчаровано буркнув Саймон. – Чому ми не здогадалися про це раніше?

– А ТЕПЕР СЛУХАЙТЕ! – промовив папуга так гучно і сердито, що діти замовкли. – Послухайте-но, – провадив він м'якшим тоном, привертаючи до себе увагу. – А й справді, чому б вам не взяти під ноги цього нікчемного елітного представника папужого роду?

– Пробач, – зашарілася Пенелопа. – Ми не хотіли тебе образити.

– Але образили, – насупився папуга.

– Але ж ти і є папуга, хіба не так? – спитав Пітер.

– О, знову починається! Знову ці пустопорожні балачки на тему "Про папуг". Я НЕ простий папуга, я – Папуга з великої літери.

– Пробач, але ми тебе, здається, не розуміємо, – сказала Пенелопа, ніяковіючи.

– Будь-хто, чи радше будь-який папуга, може бути просто папугою, – пояснював папуга, – але я – Папуга з великої літери. Ці ініціали промовляють самі за себе.

– Ініціали? Які ще ініціали? – здивовано спитав Саймон.

– Мої, – відповів папуга. – Але ж ви вмієте ставити безглузді запитання – на диво безглузді.

– То що ж це за ініціали? – допитувалася Пенелопа.

– Вам буде нелегко їх запам'ятати. Отже, слухайте: мене звати Персіваль Арчибальд Патрік Ульріх Герберт Артур.

– Ось як! Справді, перші літери складають слово "ПАПУГА"! Які гарні ініціали! – прощебетала радісно Пенелопа.

– Дякую, – скромно погодився папуга. – Ось чому я не просто папуга, а Папуга з великої літери. Можете так і називати мене – Папуга.

– Дякую, – сказала Пенелопа.

– А це, – він промовистим порухом крила вказав на малесеньку клітку, – це – Дульчібелла, мій співучий павучок.

– Привіт, – сказали діти.

– Привіт, – відповіла Дульчібелла.

– Привіт, – приєднався Папуга.

– Мушу визнати, – розважливо промовила Пенелопа, – що тепер я розумію, чому ти Папуга з великої літери. Тобто, звичайно, я не хочу видатись брутальною чи ще щось таке, але ти насправді говориш набагато більше, ніж звичайні папуги. Я маю на увазі, ти говориш значно розумніше, – розумієш, про що я? Тобто, видається, ніби ти знаєш, про що говориш, а звичайні папуги – не знають.

– Так і є, – відповів папуга. – Але як ви думаєте, чому звичайні папуги не знають, що говорять?

– Чому? – поцікавився Саймон.

– Бо вони повторюють за людьми. А це найшкідливіший спосіб навчання.

– Добре, а як же вчився ти? – запитав Пітер.

– Я вчився за словником, – гордо відповів Папуга.

– За словником? – недовірливо перепитала Пенелопа. – Як же ти міг навчитися за словником?

– А як же інакше? Головна проблема більшості, якщо не всіх папуг, власне, в тому й полягає, як я вже казав, що вони вчаться у людей – ось чому вони не знають, що говорять, бо люди ніколи не пояснюють їм те, чого навчають.

– Я ніколи про це не думав, – зізнався Пітер.

– Який розумний, здоровий, нормальний, інтелігентний папуга, наділений почуттям власної гідності, міг би цілими днями тільки те й робити, що повторювати: "Люба Поллі", якби знав, що це означає? – запитав Папуга, і голос його аж тремтів від запалу. – Який порядний, чесний, скромний, сором'язливий, пристойний птах міг би без кінця кричати при сторонніх: "Попка-дурник", якби знав, що це значить?

– Коли це показати в такому світлі, то воно справді видається жорстоким, – замислено сказала Пенелопа.

– Так, – погодився Саймон, – так само, як усі ці слівця, які втовкмачують немовлятам: "тато", "баба", "цяця", "кака" і всяке таке.

– Саме так, – тріумфально вигукнув Папуга. – Отже, яка нормальна дитина могла б кожного представника парнокопитних, якого тільки побачить, називати "му-му", якби знала, що це означає?

– Кожного представника чого? – запитав Пітер.

– Він має на увазі корів, – відповів Саймон: порівняно з Пітером, він краще знався на складних і довгих словах.

– Ні-ні, – провадив далі Папуга, – єдиний спосіб навчитися розмовляти – це вчитися за допомогою словника, і тут мені особливо пощастило, бо мене виплекав великий, багатий, всеохопний словник, справжній Словник з великої літери.

– Як же словник міг тебе виплекати? – невпевнено спитала Пенелопа.

– Там, звідки я прибув, це можливо, – сказав Папуга. – Словник – найбільша наша книга, поряд з Великою Книгою Чарів і Книгою Цілющих Трав Гепсібара.

– Боюся, я знову нічого не зрозуміла, – сказала Пенелопа.

– Бо ти напрочуд обмежена і вперта дівчинка, – сказав Папуга, – до того ж, нетямуща, непослідовна і легковажна.

– Не думаю, що тобі варто знову говорити брутальні слова і ображати когось, – зауважив Пітер, який хоч і не зрозумів половини почутого, але не вподобав їхнього звучання й тому відчув потребу заступитися за сестру.

– Ображати? – щиро здивувався Папуга. – Я нікого не ображаю, я лише кидаю жменьку слів на вітер, якусь дещицю малих слів. Це – моя праця.

– Кидати слова на вітер? – спитав Саймон. – Як це?

– Він – Хранитель Слів, – несподівано промовила Дульчібелла своїм тоненьким тихим голоском. – Це дуже важлива робота.

– Коли втручаєшся в чиюсь розмову, годилось би принаймні перепросити, – Папуга неприязно зиркнув на Дульчібеллу.

– Пробач, – сказала Дульчібелла і вибухнула плачем. – Я тільки хотіла допомогти, я тільки намагалася віддати тобі належне, я тільки намагалася…

– Може, ти вже замовкнеш? – гаркнув Папуга.

– Аякже, чудово, – відповіла Дульчібелла, посунулася вглиб клітки і почала пудрити собі носика. – Знай, я образилася.

– Образилася, – буркнув Папуга. – Типова жіноча поведінка.

– А що значить "кидати слова на вітер"? – спитав Саймон.

– І як розуміти оте "Хранитель Слів"? – додав Пітер.

– Як-як! – відповів Папуга. – Так і розуміти, бо це чистісінька правда, і зовсім не слід шукати тут якихось прихованих значень. Бачте, там, звідки ми прибули, існує три книги, які визначають плин нашого життя. Це, так би мовити, звукові книги, звичайно, зовсім не схожі на ваші нудні, старі, буденні, звичайні книжки, – наші книги вміють розмовляти. Одна з них – це Велика Книга Чарів, друга – Книга Цілющих Трав Гепсібара, і третя – Велетенський Словник. Я вивчав Словник і тому став Хранителем Слів.

– Але все-таки, що це означає?

– О, – промовив Папуга, – мушу сказати, це дуже важлива робота. Ось, наприклад, знаєте ви, скільки слів налічує англійська мова?

– Ні, – відповіла Пенелопа.

– Сотні, – припустив Пітер.

– Ні, мабуть, усе-таки тисячі, – виправив його Саймон.

– Майже вгадали. Якщо ж говорити точно – то в англійській мові є двісті тисяч слів. Нині пересічні люди вживають усе одні й ті самі слова зо дня у день, день за днем.

Тут очі його наповнилися слізьми, він витяг з-під крила картату носову хустинку, притулив її до дзьоба і висякався.

– Отже, – провадив далі Папуга, й голос його тремтів від зворушення, – як ви вважаєте, що стається з усіма тими словами, яких люди не вживають?

– Що з ними стається? – спитала Пенелопа, широко розплющуючи очі.

– Якщо про них не дбати і не вправлятися з ними, вони просто пропадають, зникають, вивітрюються, бідолашні маленькі створіння, – пояснив Папуга. – В цьому і полягає моя робота: раз на рік я маю сидіти і читати вголос Словник, щоб переконатися, що всі слова належним чином промовлені, але протягом року я також намагаюся вживати якнайбільше слів, бо й справді однієї вправи на рік не досить, щоб врятувати цих маленьких наших друзів. Їм так нудно весь час сидіти там, між сторінками.

– Час втікає, – несподівано озвалася Дульчібелла.

– Ти ж, здається, щойно була страшенно ображена? – сказав Папуга, зиркаючи на неї.

– Я вже перестала ображатися, – сказала Дульчібелла. – Я ображалася по-дружньому. Але все-таки час втікає.

– І що ти маєш на думці, коли постійно це повторюєш? – сердито поцікавився Папуга.

– Ну, ми ж не збиралися сидіти тут цілий день і тільки вислуховувати твої лекції, присвячені словам, – відказала павучиха. – Ми маємо надолужити згаяний час. Пам'ятай: у нас багато роботи.

– У нас багато роботи, у нас багато роботи, як мені це подобається, – роздратовано сказав Папуга. – Все, що ти робиш цілими днями, – сидиш у своїй клітці, співаєш і ображаєшся, і тому мені не залишається нічого іншого як тільки всім керувати, усе робити, приймати важливі рішення, демонструвати найвищі зразки розуму та відваги…

– Думаю, це було не надто розумно запроторити нас обох у вигнання, – перебила його Дульчібелла, зневажливо пхикнувши. – Я не бачу в цьому нічого такого, що можна було б назвати розумним, аж ніяк.

– Так-так, правильно, звинувачуй мене, – скрикнув Папуга. – Але як я міг знати, що вони нападуть серед ночі, га? Як я мав знати, що жаби запакують нас у цей грубий коричневий паперовий згорток і вкинуть у річку, га? Ти думала, як завжди (це для тебе характерно), що я допомагав василіскам захопити тебе… тебе… дурнувату, пристаркувату, павучиху-співачку, тебе…

– Я образилася, – зойкнула Дульчібелла і заплакала. – Я гніватимуся цілу годину. Наша угода не дає тобі права ображати мене частіше, ніж раз на тиждень, а ти тільки сьогодні, тільки за один день, устиг зробити це двічі.

– О так, так, – втомлено погодився Папуга. – Пробач, будь ласка; зараз же припини гніватись, і тоді я подарую тобі пиріг із мухами, щойно ми повернемося.

– Обіцяєш? – спитала Дульчібелла.

– Аякже, обіцяю, – роздратовано сказав Папуга.

– А може, ти подарував би мені пиріг із мухами та суфле з коників-стрибунців? – улесливо спитала Дульчібелла.

– Ні, оце вже ні, – відмовив Папуга.

– То й добре, – зітхнула вона і знову взялася пудрити носик, тихенько мугикаючи.

– А що це за історія з жабами? – спитав Пітер, заінтригований почутим.

– І з василісками, – вигукнула Пенелопа. – Хто це такі?

– Що вони захопили? – спитав Саймон.

– І звідки ви втекли? – не вгавала Пенелопа.

– Тихо! – скомандував Папуга. – Тихо, тихо, тихо.

Діти посідали мовчки.

– А тепер, – сказав Папуга, – насамперед, прошу вас, відчиніть, будь ласка, дверцята.

Саймон поквапливо витяг кишенькового ножа, перетяв пурпуровий шнурок на дверцятах і відчинив їх.

– Дякую, – сказав Папуга, повагом вийшов і виліз на самий вершечок клітки.

– Не хотілось би, щоб ти там застудився, – зауважила Дульчібелла. – Ти ж не взяв свого плаща.

Папуга не звернув на неї уваги. Він ретельно поправив свою шапочку, яка зсунулась набік, на одне око, поки він ліз нагору, та обвів поглядом дітей.

– Отже, – сказав він нарешті, – ви хочете знати відповіді на всі ці запитання, чи не так?

– Так, будь ласка, – сказала Пенелопа.

– Чи можу я вам довіряти? – спитав Папуга.

– Звичайно, можеш, – обурився Саймон.

– Ну, тоді знайте: те, про що я розповім вам зараз – це страшна таємниця, розумієте? Нікому ані слова – ні пари з вуст.

Діти щиро пообіцяли зберегти в таємниці все, що їм Папуга розповість, повмощувались довкола клітки та нашорошили вушка.

Розділ II

Поїзд до країни Міфології

– Отже, – почав Папуга, – це було того року, коли Генджіст Ганнібал Джанкетберрі завершив свою чародійську освіту. Він був сьомим сином сьомого сина сьомого сина, тож нема нічого надприродного в тому, що саме він був першим серед студентів, пройшов навчальний курс із найкращими успіхами та отримав серед інших відзнак Орден Мерліна.

– Це що, найвища нагорода? – спитала Пенелопа.

– Цей орден засвідчує, що його власник майже такий самий майстерний чарівник, як і Мерлін, а Мерлін був незрівнянний. Отже, коли Генджіст Ганнібал закінчив Університет Магії з відзнакою і нагородами (серед яких були три книги, про які я вже згадував, шпилястий капелюх і чарівна паличка), його старий вчитель вблагав його вибрати спеціалізацію і зробити на цьому ім'я. На той час країна

кишіла нікудишніми чародіями, всі вони мурмотіли одні й ті самі старі заклинання, і вчитель Генджіста Ганнібала розумів, що, володіючи таким рідкісним талантом, його учень може досягти вершин. І після деяких роздумів Генджіст вирішив вичаровувати міфічних істот, бо в ті часи ще ніхто цього не робив.

– Які це – міфічні істоти? – прошепотіла Пенелопа Саймонові на вушко.

– Нереальні, уявні – наприклад, морський дракон, – прошепотів Саймон у відповідь.

– Невдовзі, – вів далі Папуга, – коли хтось хотів знати, скільки пальців на ногах у дракона чи якої довжини волосся в русалки, то кожен, не вагаючись, звертався до Генджіста Ганнібала Джанкетберрі, бо він був найвищим авторитетом у цій галузі. Щиро кажучи, саме він підготував левову частку інформації для Історії Чотириногих Бестій Топселла, але Топселл не віддав йому належного. Професійні ревнощі – ось головна причина, – Папуга зробив паузу, заліз під крило і витяг звідти мініатюрну золоту табакерку, вдихнув дрібку тютюну та немилосердно чхнув у свою картату носову хустинку.

– Я ж казала, що без плаща ти застудишся, – сердито буркнула Дульчібелла. – Чому ти не прислухаєшся до здорового глузду?

Папуга не звертав на неї уваги.

– Однак за кілька років, – провадив він, – Генджіст Ганнібал несподівано знайшов свій успіх у своїй поразці, якщо можна так висловитися. Він побачив, що люди більше не приходять до нього, щоб побачити ріг єдинорога чи пляшечку з попелом фенікса у світлі блискавки. І за нетривалий час дійшов висновку: це означає, що люди перестали вірити.

Папуга замовк і подивився на дітей пильним, суворим поглядом.

– Я не розумію, – зізнався Саймон і насупився. – По-перше, якщо це були міфічні створіння, то вони не могли існувати насправді.

– Дурненький хлопчику, – відказав на це Папуга, – вони існують, коли люди в них вірять.

– Я не розумію, яким чином щось або хтось може існувати тільки тому, що ти в це віриш, – уперто стояв на своєму Саймон.

– Не тільки ти, але й безліч інших людей цього не розуміє, – сказав Папуга. – Але подумай тільки: колись ніхто не вірив у паровий двигун або у пароплав, атож? Тому їх і не було, але згодом багато людей повірили в існування парового двигуна і пароплава – і тоді… р-р-раз!

– Загуркотіло, – озвалася Дульчібелла.

– Невдовзі парових двигунів і пароплавів стало так багато, що вони вже почали заважати нам пересуватися. Схоже відбувалося і з міфічними істотами: поки люди в них вірили, їх було багато, але щойно люди почали втрачати віру, тоді раптом… р-р-аз! – і їхня популяція зникла.

– Я вже чула два удари грому! – скрикнула Дульчібелла. – Може, зайдеш усередину чи так і стирчатимеш під блискавками?

– Ой, замовкни вже! – роздратовано кинув Папуга. – Може, ти б узяла та й щось собі сплела?

– Що-що? – перепитала Дульчібелла.

– Нічого! – сказав Папуга.

– Я сплету запинало! – промовила вона. – Я завжди хотіла мати запинало!

– Невдовзі справи геть зіпсувалися, – продовжив Папуга, – і Генджіст Ганнібал мало не збожеволів: єдинорогів залишилося всього чотири пари, морських драконів не можна було відшукати ні за які гроші – це жахливо! І все тому, що в них уже ніхто не вірив.

– І як же пан Джанкетберрі зарадив цьому? – зацікавлено спитала Пенелопа.

Папуга обережно озирнувся, щоб переконатися, чи їх ніхто не підслуховує, і таємниче підніс крило до дзьоба:

– Він заснував країну та назвав її Міфологією… – хрипкувато прошепотів Папуга.

– І де ж вона? – поцікавилася Пенелопа.

– І як усе вирішилося? – запитав Пітер.

– Чекайте, чекайте, – сказав Папуга, – всьому свій час!

– Ти часом не бачив мого зразка для плетіння запинала? Га? – гукнула Дульчібелла.

– Ні! – люто відповів Папуга. – Не бачив!!! – він пройшовся вгору і вниз по ґратах клітки, заклавши крила за спину, і зупинився.

– Що ж, Генджіст Ганнібал знайшов свою Міфологію зовсім випадково: він ходив собі пагорбами і дійшов до якогось провалля. Спустився туди просто заради цікавості й побачив велетенську печеру під землею, з величезним підземним морем, поцяткованим багатьма

острівцями. І тут він зрозумів: це саме те, що він шукав. Зрештою, світ скоро стане такий маловірний і такий перенаселений, що не залишиться місця під дахом навіть для справжніх тварин. То що вже казати про міфічних істот. Тож Генджіст Ганнібал став володарем цих печер і за допомогою кількох могутніх заклять облаштував свою країну і зробив її придатною для життя – навіть дуже зручною. Тоді всі міфічні істоти, що збереглися на той час, спустилися в печеру, і кожен отримав свій острів або клаптик моря, всі стали щасливіші – ось бачите, поки ми вірили одне в одного, ми були в безпеці, – Папуга замовк, витер сльози і гучно висякав свого дзьоба.

– Я ж тобі казала, що ти застудишся! – крикнула Дульчібелла. – Ти чуєш мене, чи ні? О Боже!

– Наш Уряд, якщо його можна так назвати, – правив своєї Папуга, – складався із Трьох Головних Книг (пам'ятаєте, вони вміли розмовляти) та Генджіста Ганнібала Джанкетберрі – й це був дуже справедливий, чесний і добрий Уряд. Як я вже казав, мене призначили Хранителем Слів, і моя робота полягала, між іншим, і в тому, щоб кожні сто років виходити в реальний світ, а потім звітувати про те, що там діється. Отже, ми з Дульчібеллою саме зупинилися в мого двоюрідного брата, що живе в Індії. Він знається з Махараджею Джайпуру. Уявіть собі, він – жахливий сноб із закордонним паспортом, роллс-ройсом і всіляким таким, але він тримав мене в курсі найсвіжіших подій на Далекому Сході. Як би там не було, ми повернулися з цієї подорожі, та як ви думаєте, що ми застали?

Діти мовчали, затамувавши подих.

– Ми застали, – сказав Папуга таємничим, поважним і похмурим голосом, – ось що: повстання василісків; і це ще не все – повстанці викрали наші Три Головні Книги Уряду. Ви можете уявити щось жахливіше, мерзотніше і страшніше?

– Ні! – заворожено видихнули діти, бо з дзьоба Папуги це прозвучало, як звістка про кінець світу.

– Я теж, – схвально сказав він.

– Але, будь ласка, – сказала Пенелопа, – перш ніж продовжувати, поясни нам, хто такі василіски?

– Так, Папуго, будь ласка! – сказали Саймон і Пітер.

– Добре! – погодився Папуга. – Що ж, мушу зізнатися, хоча ми, мешканці країни Міфології, сповідуємо принцип "живи сам і дай жити іншому", – все-таки насправді василіски ніколи мені не подобалися: галасливі, брутальні, самозакохані, марнославні – такий до певної міри їхній загальний портрет. До того ж, неохайні, вічно дихають вогнем, легковажно ставляться до всього та ще й небезпечні. А їхня зовнішність? Вельми неприваблива, як на мене. Вони завбільшки десь такі, як ви, з тулубом півня, хвостом дракона, а замість пір'я – луска. Зазвичай луска їхня буває барвиста – червона, і золота, і зелена, якщо хочете знати. На мій погляд, це надто крикливо і вульгарно.

– А навіщо вони дихають вогнем? – спитав Пітер.

– Я не знаю цього достеменно, – відповів Папуга. – Мабуть, вони просто щось таке собі придумали, але насправді це досить небезпечно, мушу вам сказати. Генджіст Ганнібал збирався збудувати для них спеціальний вогнетривкий замок – і хай би вони в ньому жили. Перше своє житло василіски спалили дощенту за двадцять чотири години по тому, як заселилися. І тепер вони мешкають у замку Г.Г., звикаючи жити в замкненому просторі, перш ніж господар переселить їх у Кришталеві Печери, й мені здається, що вони і цей дім урешті-решт спалять на попіл.

– То вони такі небезпечні, що страшно бути з ними поряд? – спитала Пенелопа.

– Ні, якщо контролювати їхню чисельність, – відповів Папуга. – Ми ніколи не допускаємо більш ніж десять дюжин одночасно в одному приміщенні.

– Але яким чином це вам вдається? – спитав Саймон.

– Це передбачено одним з наших Законів, – відповів Папуга. – Скільки має бути єдинорогів, скільки мандрейків, скільки василісків – і так далі. Ми змушені були це зробити, бо інакше ці істоти витіснили б нас. Бачте, це єдиний спосіб зберегти сталу кількість мешканців Міфології. Уявіть собі, ці василіски постійно намагаються добитися зростання своєї популяції, постійно звертаються до Г.Г. з усілякими історіями про те, що їх нема кому купати. І справді це серйозна проблема. Розумієте, василіски висиджують яйця, знесені двома Золотими Півниками. Нема мови, це тупі птахи – вони тільки й знають, що цілісінький день, день у день, сидіти і час від часу кукурікати, як дурні. Але раз на сто років кожен з них має знести яйце.

– А я думала, яйця несуть тільки кури, – зніяковіло зауважила Пенелопа.

– Кури несуть яйця, з яких вилуплюються кури, – виправив її Папуга. – А золоті півники несуть яйця, з яких вилуплюються василіски.

Ця його відповідь так заплутала Пенелопу, що вона вирішила більше ні про що не запитувати.

– Золотий півник має знести яйце з василіском лише раз у житті – і все, на цьому його роботу скінчено, – пояснював Папуга. – Тоді він зо два рази хвалькувато кукурікає і передає усе в лапи жабам.

– Жабам? – вигукнула Пенелопа, тепер уже зовсім спантеличена.

– І що жаби роблять із цим далі? – спитав Саймон.

– Висиджують яйця, що ж іще? – відповів Папуга. – Єдине, на що вони здатні, ті жаби – безмозкі, безхребетні створіння. Єдине, що вони роблять добре, – висиджують яйця з василісками. Але знаєте, якщо ви й далі збираєтесь перебивати мене так, як досі, я ніколи не закінчу цю розповідь.

– Вибач, – попросили діти з каяттям у голосі й принишкли.

– І ось, – провадив Папуга, – одного разу василіски вирішили, що коли їм вдасться забрати у свої руки Велику Книгу Чарів, то вона підкаже, як зробити так, аби золоті півники несли яйця щодня. Вони змовилися із жабами – а це, як відомо, легковажні, безглузді, піддатливі створіння, – і разом не тільки захопили золотих півників, але й викрали три Головні Книги нашої Держави. Коли ми з Дульчібеллою повернулися, нападники вже замкнули свої жертви в замку та отримували яйця з майбутніми василісками, як… ніби… ну, як…

– Як на птахофермі, – підказав Саймон.

– Точно, саме так, – підтвердив Папуга. – За останніми підрахунками, двадцять п'ять яєць. По одному щодня. Уся наша країна Міфологія скоро буде переповнена василісками, якщо ми якимось чином цьому не зарадимо, чи радше якщо я не зараджу цьому. Розумієте, десь протягом останніх двохсот років Г.Г. став дуже слабкий і неуважний і залишав щодалі більше поточних справ на мене. Але я нічого не міг вдіяти без Головних Книг. Тоді ми з Дульчібеллою надумали піти й вкласти трохи розуму в дурнуваті голови василісків, але посеред ночі нас схопили їхні поплічники, пришелепуваті, бридкі й нахабні жаби, загорнули нас у жахливий пакувальний папір та вкинули в річку. Пане Папуго! Моя кров кипить! Чекайте-чекайте, я ще дістану своїми крильми тих клятих жаб!

– А що ж з паном Джанкетберрі? – запитала Пенелопа. – Бідолашний, що з ним сталося?

– Він був у відчаї, нещасний мій друг, – сказав Папуга. – Він сидів у своїй чарівній печері й тримав на руках драконіху, а та билася в істериці. Після цього я його вже не бачив.

– Драконіху? – перепитав Пітер, який почувався трохи скуто поруч із цими незрозумілими створіннями.

– Табіта, остання з драконів, – пояснив Папуга. – Досить мила тваринка, по-своєму, але дуже непрактична. Вона дозволила василіскам забрати яйця, а коли зрозуміла, яку вчинила дурницю, то, як і слід було сподіватися, її охопила істерика. Ніякої витримки в цих драконів.

– А ти не думав, що треба повертатися якнайшвидше? – тривожно запитала Пенелопа. – Тобто поки малі василіски ще не вилупились?

– Думав! – сказав Папуга. – Але я не можу цього зробити без чужої допомоги!

– Ми допоможемо! – вигукнула Пенелопа. – Ми зробимо що завгодно, хіба ні, Пітере?.. Саймоне?

– Так! Авжеж! – відповіли хлопці. – Що завгодно, тільки скажи!

– Які ви добрі! – сказав Папуга, втираючи сльози. – Дуже-дуже добрі…

– Якщо відверто, в мене й на думці не було їхати з тобою! – пожартував Пітер. – І допомагати тобі дати доброго прочухана тим василіскам!

– Так! – підтримав Саймон. – І тим мерзенним жабам!

– Папуго, можна ми поїдемо з тобою? – запитала Пенелопа. – Я маю на увазі, що ми можемо стати тобі в пригоді.

– Мої дорогі діточки! – сказав Папуга, розчулений до краю. – Ви такі шляхетні, такі великодушні… Звичайно, ви можете поїхати з нами. Я буду дуже вдячний за допомогу.

– Добре! – казав Пітер, підстрибуючи від радості. – Все, вирішено! Тільки як ми туди доберемося?

– Поїздом, – промовив Папуга.

– Поїздом?! – повторили здивовані діти.

– Так. Спочатку була тільки стежка до нашого Входу. А згодом туди проклали залізничну колію. Вузьку: вузькоколійку, звичайно ж. Колія пролягає прямо біля нашого входу, отже, Мадам Гортензія підвезе нас просто до нашої таємниці, розумієте? Вона француженка, але з тих, кращих. Якщо відверто, сам я не згадаю дороги до Входу. Зазвичай я добираюсь туди по-іншому. Але Мадам Гортензія знає дорогу. Вона зараз на пенсії, живе у селі Дайкофта.

– Ага, я її бачила! Вона зараз у нашому селі. Тобто в селі, найближчому до нашої вілли! – дико заверещала Пенелопа. – Ти говориш про той симпатичний маленький паротяг, що стоїть на платформі біля залізничної станції? Це його ти називаєш Мадам Гортензія?

– Так, так, – зрадів Папуга. – І як там вона?

– Добре, – сказала Пенелопа. – Вона гарненька.

– Ми ніколи не показували машинам нашого Входу, – сказав Папуга. – Ненадійні вони, ці машини, але стара Мадам Гортензія – добра душа. Вона зібрана не так, як теперішні поїзди. Якщо ми виїдемо сьогодні вночі, то вона відвезе нас просто до Входу в Міфологію. А там ми вже підемо пішки – вздовж річки.

– Якщо там є річка, то чому б нам не попливти на човні? – запитав Саймон.

– Ой, якби ми його мали, то попливли б, – зітхнув Папуга.

– Але ж ми маємо! – радісно вигукнув Пітер. – У нас є човен, він тут, за цією піщаною дюною.

– Та ви жартуєте!!! – здивувався Папуга.

– Ні, – сказала Пенелопа. – Іди й переконайся сам.

Папуга злетів з вершечка золотої клітки, піднявся над піщаною дюною, виграючи на сонці всіма барвами веселки. Швидко глянув на човен і повернувся, знову вмощуючись на вершечку клітки.

– Тобі вже не можна так літати, у твоєму віці, – буркнула Дульчібелла. – Я ще раніше про це казала.

– Грандіозно! – вигукнув Папуга, трохи захеканий. – Чудово! Якраз те, що нам потрібно: складаний, та ще й такого гарного кольору. Діти, який же я радий, що ми з вами зустрілися!

– Ми теж раді! – сказала Пенелопа.

– А тепер треба розробити план, – нагадав Папуга. – Ось що я пропоную. Якби ви були такі добрі та заховали нас із Дульчібеллою (у

клітці) десь побіля дороги, а опівночі повернулися, тоді б ми всі разом помандрували до села Дайкофта і попросили пані Гортензію підвезти нас до Входу в Міфологію. А звідти вже ми попливемо човном. Як вам такий досконалий план?

– Супер! – вигукнув Саймон і посміхнувся.

– Ми з Саймоном беремо на себе зброю і спорядження, – заявив Пітер.

– А Пенелопа відповідатиме за харчі та речі першої необхідності.

– О Боже, – Саймон здригнувся від несподіваної думки, – але ж скільки часу займе ця подорож?

– Кілька днів, я б сказав, – відповів Папуга. – А що?

– А як же твій тато, Пенні? – спитав Саймон. – Як йому це пояснити?

– Дуже просто, – заспокоїла його Пенелопа. – Він якось казав мені, що коли ви двоє приїдете, то ми могли б узяти намет і всі разом влаштувати собі на пляжі кемпінг на кілька днів. І тепер нам залишається тільки сказати, що ми приймаємо цю ідею та влаштовуємо кемпінг. Словом, покладіться на мене.

– Отже, вирішили. Час братися до роботи, – діловито сказав Пітер.

Діти обережно винесли клітку на пагорб і заховали в заростях мирту. Відтак вони попливли назад, до рідного берега, випустили повітря з човна і понесли його додому. Як Пенелопа й обіцяла, дядечко Генрі не заперечував проти їхнього наміру влаштувати кемпінг на пляжі.

– Зараз саме місяць уповні, – розповідала Пенелопа, – й ми зможемо провести кілька ночей там, на березі, а тобі зовсім нема чого за нас хвилюватися.

– Так, я не хвилюватимуся, – відповів дядечко Генрі. – Я у вашому віці дуже любив такі місячні ночі на пляжі. Чудові були часи! Бажаю вам гарно розважитись.

Усі троє дітей пішли до спальні хлопчиків готувати і пакувати спорядження. Саймон змайстрував три списи – тісно примотав загострені кухонні ножі до бамбукових палиць. А Пітер зробив катапульту з рогатої маслинової гілки та міцної гумки, яку йому дала Пенелопа. А ще вони взяли з собою три ліхтарики, компас і скриньку з речами першої необхідності, де зберігалися всілякі пластирі, бинти, вата і три великі коробки сірників. Папуга запевнив, що коли вони дістануться до Кришталевих Печер, оселі Г.Г., їжі буде вдосталь. Тому діти прихопили харчів стільки, щоб вистачило на одну добу, й тих, яких не треба готувати: родзинок, горіхів і шоколаду. А тоді посідали на ліжка в очікуванні півночі.

І щойно пробило північ, вони покрадьки вибралися з дому та попрямували вниз місячною стежкою, несучи з собою і зброю, і спорядження, і найважливішу річ – човен. Підійшовши до миртових кущів, де залишився Папуга, вони помітили дивне світіння, ніби від туристського багаття, а коли підкралися ближче, то побачили, що Папуга запалив дві свічки у канделябрах на клавесині і награє якусь тиху, ніжну мелодію, а Дульчібелла ледь чутно йому підспівує. Це була така зворушлива і мила сцена: відблиски свічок на ґратах золотої клітки, клавесин із палісандрового дерева, увесь цей мініатюрний інтер'єр, приємна музика та солодкий, ніжний голосок Дульчібелли – аж дітям стало шкода турбувати Папугу, хоча вони й розуміли, що це їхній обов'язок.

– Ага, ось і ви, – промовив Папуга, щойно вгледів їх, обірвав мелодію глісcанто крил зліва направо по всій клавіатурі та опустив кришку клавесина. – Ну, значить, уже час вирушати.

Діти підняли клітку (Папуга вмостився на ній згори) та рушили до села Дайкофта, розташованого за милю звідти. Минуло зовсім небагато часу, поки вони ввійшли в село і продовжили свій шлях тихими вузькими вуличками, аж поки опинилися біля маленької залізничної станції, а там, на невеличкій платформі з двома ручками – спеціально, щоб за них триматися, – застигла у всій своїй красі Мадам Гортензія, більше схожа на дуже велику яскраву іграшку, ніж на справжню машину.

– Так, це вона, – зрадів Папуга. – Здається, вона трохи поіржавіла, відколи я бачив її востаннє. Але можливо, це просто ефект місячного світла.

– Ні, жодної іржі! – заспокоїла його Пенелопа. – Вона була добре змащена і вигляд мала просто чудовий, коли я її бачила; вона гарно збереглася.

– Добре, – сказав Папуга, – тоді я піду і спробую розбудити нашу стару панну.

З цими словами він випурхнув уперед і опустився на бампер Мадам Гортензії.

– Мої вітання, Гортензіє, люба моя капустянко, вставати час, – загукав Папуга. – Розплющуй свої великі очі та рушаймо з нами!..

Прокидаючись від глибокого сну, Мадам Гортензія видала різкий пронизливий крик, від якого наляканий Папуга мало не звалився з бампера.

– Р-р-рятуйте! Р-р-рятуйте! – волала Мадам Гортензія. – Нападники знову тут!

– Тут, – сказав Папуга, – заспокойся. Бо ціле село піднімеш на ноги.

– О, Мон Дью, це ти, – промовила Мадам хрипкуватим голосом із помітним французьким акцентом. – Мон Дью, ось воно, моє життя, наповнене страхом, коли довкола самі злодії, як тоді, серед ночі.

– І як ти гадаєш, хто це був? – поцікавився Папуга. – Може, Ракета Стівенсона завітала до тебе з візитом?

– О мон Папуже, – посміхнулася Мадам Гортензія, – ти завжди жартуєш. Ти й сам добре знаєш, що така чудова машина, та ще й у такому досконалому стані, як я, привертає до себе увагу, нест-се па? Якось уночі мені вже доводилось гукати на допомогу. Тут з'явилися двоє чоловіків із Лондонського Наукового Музею, вони хотіли – як би це сказати? – викрасти мене. Але я почала кричати, кричати – і селяни мене врятували. Кажу тобі, паротяги, такі як я, не мають у житті спокою. Я ж не з тих тупих дизельних машинерій.

– Звісно, ні, – запевнив її Папуга. – Як же це? Ти, поза всілякими сумнівами, найпрекрасніший маленький паротяжик, який мені тільки доводилось бачити, і я готовий прибути на перший твій поклик, ти знаєш.

– О Папуже, – зітхнула Мадам Гортензія, – ти завжди вмієш сказати жінці щось приємне, ти такий галантний, такий приємний, мон браве Папуже.

– А тепер, – сказав Папуга, – дозволь познайомити тебе з моїми друзями, ось вони: Пітер, Саймон і Пенелопа.

Мадам Гортензія пильно оглянула дітлахів.

– Хлопці симпатичні, пристойні, – сказала вона нарешті, – особливо той, чорнявий: він схожий на мого першого машиніста. А дівчинка?... Кгм, якась сіренька... і вся голова в іржі – бідолашна дитина...

– Це моє волосся, і, уявіть собі, такий у нього колір, – обурилася Пенелопа.

– Ну-ну, ми тут не влаштовуємо конкурсів краси, – заспокійливо промовив Папуга. – Ми прийшли сюди просити твоєї підтримки, Гортензіє, дорогенька.

– Для тебе, мон браве Папуже, я готова на все, – сказала Мадам Гортензія.

– Добре, – кивнув Папуга. – Тоді відвези нас у Міфологію.

– Що? – вигукнула Мадам Гортензія. – Встати зі свого насидженого місця, теплого і затишного, та їхати кудись у долину? Мені, пенсіонерці? Мені? У моєму віці пускати пару? Но! Но! Но! Нізащо! Кажу тобі, друже, навіть не проси мене про це!

Вони довго переконували її: Папуга сипав компліментами і підлещувався до маленького паротяжика, а діти обходили її зусібіч, розповідали, яка вона прекрасна, відважна, і як потрібна Міфології, і все це була правда.

– Ну що ж, – не витримала Мадам Гортензія, – я готова це зробити, але не можу спуститись із цієї комфортної платформи, яку змайстрували спеціально для мене.

– О, це просто, – сказав Пітер, – дві дерев'яні планки – і з вашою спритністю та майстерністю ми вас миттю спустимо.

– Мон дью, він такий самий підлабузник, як ти, Папуже, – сказала Мадам Гортензія. – Ну гаразд, напевно, це доля. Несіть свої дерев'янки – і в дорогу.

Хлопці швидко принесли дві планки та змайстрували щось схоже на рейки, по яких Мадам Гортензія мала скотитися з платформи. А тоді всі стали ззаду та почали її підпихати.

– Усі святі! О платформочко! – скрикнула Мадам Гортензія. – Дужче, дужче, ви мусите мене зіпхнути. Альорс, іще раз!

Нарешті її невеличкі колеса почали набирати обертів, порипуючи та пихкаючи, вона зісковзнула по дерев'яних рейках і, важко відсапуючись, зупинилася внизу.

– Чудово! – вигукнув Пітер. – Тепер ще кілька ярдів, і ви будете на гарній, зручній колії.

– Альорс, – сказала захекана мадам Гортензія, – чого я тільки не робила для цього Папуже.

Доки Пітер і Саймон умовляли Мадам Гортензію стати на колію, Пенелопа і Папуга нишпорили по станції в пошуках пального, без якого маленький двигунець не запрацював би. Вугілля не було, але вони врешті-решт знайшли купку маслинових полінець, взяли оберемок і завантажили в бункер Мадам Гортензії.

– Обережно! Обережніше! Не подряпай фарбу, – пропихкала Мадам Гортензія, – бункер свіжопофарбований. Його фарбували буквально кілька днів тому.

Нарешті паротяг під зав'язку завантажили паливом, котел Мадам Гортензії заповнили водою зі станційного крана – і, таким чином, усе було готове до подорожі. Тільки в кабіні діти зрозуміли, яка ж Мадам

Гортензія малесенька: коли Папугу і його клітку запхнули в кабінку машиніста, там залишилося так мало місця, що вони ледве втиснулись туди зі своїм спорядженням.

– Усі на місці? – запитала Мадам Гортензія. – Тоді Пітере, будь ласка, розпали вогонь у топці!

– З радістю, мадам, – відповів Пітер. Справді, вони із Саймоном захоплювалися залізницею і були просто щасливі від самої лише думки про те, що можна покататися на Мадам Гортензії. А право самим бути її машиністами вони сприймали за велику честь. Хлопці обережно запалили клапоть паперу, обклали його хмизом із оливкового дерева, потім корою та умовляли розгорітись. Тоді поклали зверху оливкові поліна, і за кілька хвилин вогонь уже гув у топці.

– Присягаюся спальним вагоном! – сказала Мадам Гортензія, набираючи повні легені диму, і видмухуючи його через димар. – Коли все в голові переплуталось, нема нічого кращого за добру затяжку.

Незабаром бойлер розігрівся, і Мадам Гортензія тріумфально вигукнула:

– Ух-х-чух-х-чух-х!

– Чудово, – милуючись сказав Папуга. – Люба Гортензіє, в тебе просто чарівний голос.

– Підлабузник, – проспівала Мадам Гортензія. – Ух-х-чух-х-чух-х!

– А тепер, Пітере, – скомандував Папуга, – трішки відпусти гальма, а ти, Саймоне, додай пари.

Колеса закрутилися – спочатку зовсім помаленьку, але щораз швидше та швидше.

– Більше чух-х-чух-х, чух-х-чух-х, чух-х-чух-х, пари! – гукнула Мадам Гортензія. – Відпустіть, чух-х-чух-х, чух-х, чух-чах-чух-х, чух-х-чух-х-чух-х, гальма чух-х-чух-х, більше пари, чух-х-пах-чух-х, чух-чах-чух-х, чух-пах-чух-х, чух-х! Альорс, ме браве. Хоробрі мої, ми рушили! Віва ля Франсе! Чух-х-ха-чух-ха, чух-чах-чух-ха, чах-х-ха-чух-х-пах-чух-х-ха…

– Чудово, – вигукнув Саймон. – Віват Мадам Гортензії!

– Віват! Віват! – вигукнув Папуга.

– Ви прийняли пігулку? – писнула Дульчібелла до Папуги. – Ви ж знаєте: в поїзді вас завжди нудить.

Маленький потяг набирав швидкість. Він стукотів, торохкотів і дзвенів, огорнутий хмарами пари, а його котел пашів, як рубін, коли Пітер і Саймон докидали свіжі оливкові поліна. Так вони їхали до гірського хребта, який мінився пурпуровим і чорним у місячному світлі.

Подорож у долину була страшенно захоплююча: мініатюрна колія повертала то туди, то сюди, то впритул до високих круч і урвищ, то подалі від них, і бігла в глибокі ущелини, де величні чисті водоспади виблискували в місячному світлі, а річка протискалася між гострими скелями, схожими на блискучі кігті якогось дивовижного птаха. Під темними кручами між ревом водоспадів і пихканням Мадам Гортензії вони могли почути тужливі "пугу-пугу" окатих сов, які перегукувались у кронах дерев.

– Починається підйом, чух-х-пах-чух-х, чух-чах-чух-х, чах-чах-чух-х, – важко дихаючи, промовила Мадам Гортензія, – більше пари.

Хлопці підкидали дедалі більше дров, тож вогонь запалахкотів ще дужче, а іскри почали розлітатись навсібіч. Паротяжик залишав слід, наче комета.

– Ха! Ха! – сміявся Папуга, а Мадам Гортензія їхала дедалі швидше, і її маленькі колеса виспівували на рейках.

– Клянусь Юпітером, люба Гортензіє, ти моя радість! Я завжди любив подорожувати поїздом, але з тобою це просто божественно!

– Підлабузник, – пропихкала Мадам Гортензія і тридцять три рази пронизливо просвистіла "ту-ту-у-у", висловлюючи таким чином свою радість.

Коли позаду лишилася добра половина гірської дороги, Гортензія раптом почала пихкати, сопти й нарешті зупинилася в хмарах пари.

– Усі святі! О моє купе! – видихнула вона й пара огорнула її, мов срібна хмаринка в місячному сяйві. – Ми трішечки відпочинемо, а ви можете принести мені напитися.

Пітер і Саймон побігли по воду для Мадам Гортензії до найближчого водоспаду.

І коли її бойлер наповнився, вона змогла рушити далі.

– Це вже недалеко, правда, Гортензіє? – запитав Папуга, коли вони вилізли на потяг.

– Ні, ще зовсім трошки, – відповіла вона, попихкуючи та деручись далі вгору.

І Невдовзі шлях вирівнявся, по один бік простяглася глибока ущелина, в якій річка протискувалась поміж скелями, пінилася, булькотіла та мерехтіла в місячному сяйві. Тоді перед ними ніби виринула скеля з двома тунелями, схожими на дві усміхнені пащі. В цьому місці колія розходилась і зникала у двох тунелях.

– Мадам Гортензія зупинилася біля стрілки:

– Будь ласка, зійдіть і переведіть стрілку, – пропихкала вона. – Нам потрібен лівий тунель.

Пітер із Саймоном злізли і разом, бо перемикач був дуже тугий, перемкнули його. А потім знову повернулись на потяг, і Мадам Гортензія рушила, повільно, порипуючи, проїхала стрілку та знову почала набирати швидкість.

Тунель дедалі ближчав, більшав і більшав, ніби якийсь велет позіхав, роззявляючи пащу, і Пенелопа – не з остраху, а просто через надмір емоцій – узяла Пітера і Саймона за руки. А тоді – шух-х-х! – вони пірнули в тунель, і Мадам Гортензія налякала всіх двома пронизливими гудками.

– Гей, – насварився Папуга, – ти чого?

– Це спеціально для летючих мишей, – відповіла Мадам Гортензія. – Вони тут висять, бідолашні, під склепінням і можуть задихнутися, якщо їх не попередити.

Їхати тунелем було дуже моторошно, бо трішки світла давала тільки топка Мадам Гортензії, кволий відблиск падав на склепіння, з якого, ніби вістря списів, звисали сталактити, а по них скапувала вода.

Незабаром Мадам Гортензія пронизливо свиснула.

– Будь ласка, тисніть гальма, тільки поволі! – гукнула вона. – Ми приїхали.

Пітер і Саймон повільно загальмували, і маленький потяг, хрипкувато відсапуючись і пихкаючи, зупинився в клубах пари.

– Міфологія! Кінцева зупинка! Всі виходимо! – закричав Папуга, і голос його луною відбився в тунелі – раз і ще раз.

– Неприємне, вогке місце, – поскаржилась Дульчібелла. – Тобі треба було вдягти плащ. Якщо застудишся – нарікай на себе.

Вони вилізли з вагончика, забрали свої речі та клітку з Папугою, а тоді обступили Мадам Гортензію і почали з нею прощатися.

– Для мене ви найкраща у світі, – сказала Пенелопа, – і це була просто розкішна подорож. Дуже вам дякую.

– Нема за що, донечко, – відмовила на це Мадам Гортензія. – Це показало вам, що хоч ми й старі, але все-таки ще на щось здатні, нест-се па?

– Мадам Гортензіє, бути вашим машиністом – це для мене велика честь, – мовив Пітер.

– Великий привілей і велика честь, Мадам, – додав Саймон.

– Ви керували мною дуже добре, – відповіла Мадам Гортензія, – справді, дуже добре.

– Гортензіє, – сказав Папуга, – я сам, мої друзі та вся Міфологія глибоко вдячні тобі. Ми ніколи тебе не забудемо.

– Любий Папуже, – сказала Мадам Гортензія, – ти ж знаєш, що для тебе я готова зробити що завгодно і коли завгодно.

– А ти сама зумієш повернутись назад? – запитав Папуга.

– Так, мон браве, я зумію, – як там у вас кажуть? – скотитися вниз. Ну, а ви знайдете дорогу? Це трохи далі тунелем, ліворуч, приблизно п'ятнадцять метрів.

– Гаразд, – сказав Папуга, – то ми пішли. Бувай, Гортензіє, і спасибі тобі ще раз.

– До зустрічі, мон Папуже, бон чен, бажаю успіху, – мадам Гортензія розчулено зітхнула і випустила пару.

Діти засвітили ліхтарики та пройшли вниз тунелем приблизно футів сто п'ятдесят.

– Це тут, – раптом сказав Папуга. – Ось він, вхід у Міфологію.

Діти посвітили ліхтариками й побачили в кам'яній стіні тунелю розколину в три фути завширшки і шість заввишки, схожу на вузькі церковні ворітця.

– Це прикордонний пост, – пояснив їм Папуга. – Ще п'ять хвилин ходу, і ми в Міфології.

Тунель був дуже вузький, тому їм довелося просуватись вервечкою по одному. Пітер ішов перший, із ліхтариком і кліткою в руках. Наступною йшла Пенелопа з Папугою на плечі. Вона несла їжу, аптечку і зброю. Останнім був Саймон. Він тягнув човен.

– Ідіть трошки тихіше, – хрипкувато прошепотів Папуга. – Василіски вельми легковажні істоти, тому я, звичайно, дуже сумніваюся, але все-таки вони могли виставити варту, щоб бути впевненими, що я не повернусь.

Вони зайшли за ріг, і Пітер так раптово зупинився, що Саймон із Пенелопою наштовхнулись одне на одного.

– Що сталось? – запитала Пенелопа.

– Т-с-с-с, – прошепотів Пітер, – там, попереду, світло.

– Дайте-но мені глянути, – Папуга перелетів на плече до Пітера.

Усі затамували подих, поки Папуга вдивлявся в далечінь.

– Ні, все нормально, це не світло. Це вхід, – нарешті сказав він. – Просто ми бачимо світанок.

– Світанок? – запитав Пітер. – Папуго, ти впевнений? Це ж усе-таки пів на другу ночі. Ще надто рано для світанку.

– Це у звичайному світі рано, – відповів Папуга. – А тут, у Міфології, вранішня зоря горить цілий день. Тільки ночами – ні.

– Що ти таке кажеш? Світає цілими днями? – перепитала Пенелопа.

– Ну, – почав Папуга, – коли Г.Г. учився на чарівника, то мав звичку вставати на світанні й невдовзі відкрив для себе, що це найкраща пора дня: все таке свіже та спокійне – і барви, й світ довкола, такий яскравий після доброго нічного сну. Тому, коли він створював Міфологію, то вирішив, що тут буде світати весь час, крім восьми нічних годин. Зараз самі побачите, про що я кажу.

Урешті-решт вони вийшли з тунелю і зупинилися, засліплені видовищем, що відкрилося перед їхніми очима. Небо (чи те, що мало б бути небом) було лагідного жовтаво-зеленого кольору і подекуди мінилося ніжно-блакитним. По ньому пливли купки маленьких, пухкеньких, затишних хмаринок, жовтавих, білих і блідо-рожевих. Сонце (чи те, що створене було як сонце) нерухомо висіло просто над обрієм і кидало довкола дивовижне, тонке мереживо золотих промінців. Поблизу маленький рожевуватий струмочок спливав з теракотово-червоних

скель каскадами казкових водограїв. І кожен водограй падав у глибокий тихий ставочок, повний лінивих синіх риб із багряними плавцями і хвостами. Трава, на якій вони стояли, була оксамитово-пурпурова, як верес, ніжна, пружна, і здавалося, ніби щойно скошена. Вона була всіяна барвистими квітами, і їхні пелюстки, здавалось, зроблені зі скла, а поміж квітів то тут, то там виднілися грибочки яскравого лимонно-жовтого кольору, поцятковані чорним. Далі долину перетинав ліс, у якому росли дерева з великим блакитним листям і стовбурами шоколадного кольору, які здаля видавалися вузлуватими і нерівними. Далеко-далеко на обрії, майже сховане у вранішній імлі, щось виблискувало та мерехтіло в променях світанку, й діти здогадались, що це воно – те велике внутрішнє море, про яке їм розповідав Папуга.

– О, яка краса! – видихнула Пенелопа. – Я такого не бачила навіть у снах!

– Погляньте, які барви, – сказав Саймон. – Просто фантастика, правда?

– А небо, – сказав Пітер, – таке враження, ніби ці хмарки хтось порозставляв власноруч.

– Так і є, – сказав Папуга, – їх переміщують п'ять разів на день, щоб вони нам не встигли набриднути. Ще тут у нас є чотири різні заходи сонця, по одному в кожному куті, тож ті, кому подобається червоний захід сонця, дивляться в один бік, а ті, кому лимонний, чи жовтий, чи зелений, – в інші боки. Це дуже зручно.

– Мені здається, що Міфологія неймовірно прекрасна, – сказала Пенелопа. – Не дивно, що ви цінуєте свою країну і так пишаєтесь нею.

– Так, так, – ніяково підтвердив Папуга. – Знаєте, я живу тут дуже давно. Я вже ніби приріс до цієї землі. Тому я не хочу, щоб ці жахливі василіски отримали владу над нею.

– Так, правильно, – сказав Пітер, – і чим швидше ми їх здолаємо, тим краще. Що нам далі робити, Папуго?

– Ну, – замислено промовив той, – якщо ми підемо за течією струмка вниз, то дійдемо до головної річки й там зможемо спустити на воду човен. Тоді, якщо пам'ять мені не зраджує – мене вбити мало за те, що я не взяв карти, – ми попливемо тією річкою, за течією, через Долину Феніксів, до Гір Місячних Телят і Лук Єдинорогів. А звідти вже зовсім близько до Кришталевих Печер, буквально кілька хвилин пішки. Але я мушу вас попередити, що там, в Долині Феніксів, на нас чекає зо двоє дуже небезпечних порогів, і я не знаю, як їх оминути. Сподіваюся, ви вправно керуєте цим човном?

– Усе буде гаразд, – запевнив Пітер.

– Маю надію, що все буде гаразд, – додав: Саймон. – Гадаю, якщо ми обидва будемо веслувати, то зуміємо проскочити.

– Тоді ходімо, – сказав Папуга, – тримаймося якнайближче до дерев. Ану як поблизу є василіски! І якщо ви їх зустрінете, то пам'ятайте: вони можуть вивергати полум'я на відстань до восьми футів.

– Вісім футів! – скрикнула Пенелопа. – О Боже, це ж як вогнемет!

– Правильно, – сказав Папуга. Колись вони ще могли вбивати поглядом, але ми поклали цьому край, коли створили Міфологію. Все добре до певної міри, як каже Г.Г. Жахливо, що вони тиняються тут і палять усе, що бачать, своїми необережними подихами, але, хвалити Бога, тепер хоч не вбивають кожного поспіль своїм поглядом.

– Не розумію, як ви дозволили їм потрапити в Міфологію, – сказала Пенелопа. – Чого ви очікували від зграї страшних і небезпечних тварюк?

– О ні, тут не можна відбирати чи перебирати, – сказав Папуга. – Хоча декому, зокрема мені, можна, але ми створили Міфологію для всіх міфічних істот і не маємо права на упередженість. Ми можемо лише дві речі: по-перше, контролювати їхню чисельність, що, звичайно, полегшує справу, і, по-друге, селити їх там, де вони можуть завдати якнайменше шкоди. Це просто нещасний випадок, що василіски повстали. Принаймні є надія, що з вашою допомогою, ми зможемо їх зупинити.

Так вони собі розмовляли і тим часом спускалися в долину, минаючи маленькі водоспади, невеличкі потічки, аж поки дійшли до перших дерев. Діти розглядали їх із величезним подивом.

– Ага! – вигукнув Папуга. – Здивовані? Я так і думав. Це коркові дерева. Зараз у звичайному світі вся технологія виготовлення корків дуже застаріла, якщо дозволите покритикувати. У вас спочатку знімають з дерева кору, а потім вирізують із неї корки. Це дуже трудомісткий процес. Тому коли ми прийшли сюди, Г.Г. серед інших чудес вирішив зробити коркові дерева, щоб зберегти сили і час. Тут, як бачите, корки ростуть безпосередньо на корі дерев, і всі різних розмірів.

Діти роззирнулися довкола й побачили, що Папуга каже правду. На стовбурі і гілках кожного дерева росли корки різноманітних розмірів і форм: там були й малесенькі, для лікарських пляшечок, і корки для шампанського, і для вина, й великі, пласкі, грубі корки для банок із джемом, консервованими фруктами чи, може, медом.

– Це економить багато часу, мушу вам сказати, – провадив Папуга, – коли, наприклад, ви робите джем чи щось там іще, то просто приходите в такий Корковий Ліс і збираєте, скільки вам треба корків потрібного розміру та форми. На їхньому місці виростають нові майже миттєво – тобто це невпинний урожай. І з травою так само: вона теж виростає знову відразу після того, як її з'їсть єдиноріг чи місячне теля. І так завжди. І трава завжди одної гарної, зручної висоти, якраз такої, щоб не намочити ноги. А квіти – теж винахід Г.Г. Повірте, він дуже-дуже

вигадливий чарівник. Ось візьміть і зірвіть квітку – ви одразу зрозумієте, що я маю на увазі.

Пенелопа нахилилася і нарвала невеличкий букетик прекрасних різнобарвних квітів.

– Понюхай, – сказав Папуга.

Пенелопа піднесла квіти до носа, і їй здалося, що вона ніколи в житті не відчувала такого солодкого і приємного запаху, який линув від цих маленьких квіточок.

– Вони вічні, – сказав Папуга. – Можеш покласти їх на стіл, і вони ніколи не зів'януть і будуть пахнути вічно, а коли вони тобі набриднуть, просто викинь їх. Давай, кинь їх куди-небудь.

Пенелопа кинула квіти на пурпурову траву, і і вони відразу піднялися, кожна квіточка випустила маленькі, схожі на ниточки корінці, які вросли в землю, і за якусь мить уже стояла ціла клумба.

– Жодних втрат, і всього вистачає, – сказав Папуга та підморгнув одним оком. – Так само з деревами. Якщо вам треба розпалити вогнище, ви просто зрізаєте кілька гілок із першого-ліпшого дерева, й вони миттю відростають знову. Це рятує дерева від жахливого обрубаного вигляду, такого, як у звичайному світі. Тому в нас тут усе таке нове й свіже.

Тим часом струмочок, уздовж якого вони йшли, повів через Корковий Ліс до берега головної річки.

Річка була широка та повільна, а золотава вода в ній – така прозора, що діти, стоячи на березі, бачили на дні порцеляново-білих і зелених крабів, які розгулювали по дну разом із жуками, посмугованими багряними, чорними і жовтими лініями, – кожен плавав чи повзав туди-сюди, зайнятий своїми справами.

– Звідси нам відпливати? – запитав Пітер.

– Так, – відповів Папуга. – Звідси десь зо три милі до Долини Феніксів, а звідти ще зо п'ять до пагорбів Місячних телят.

Саймон розіклав човен, і вони з Пітером і Пенелопою напомпували його. Коли човен був готовий, його спустили на золотаву воду, поклали в нього клітку, припаси, сіли самі, відштовхнулись від берега і попливли. Мабуть, зі всього, що пережила Пенелопа у Міфології, найбільше їй запам'яталася подорож річкою до Долини Феніксів: береги, вкриті пурпуровою травою, встеленою різнобарвними квітками. Дивні вузлуваті коркові дерева, що їхні верхні гілки вкривав сіро-зелений фосфоресцентний мох, довгими пасмами звисаючи донизу, а їхнє велике листя було схоже на коралово-рожеві та зелені орхідеї. Тихе жебоніння води, довгі змієвидні паростки жовтих водоростей, і краби, і заклопотані жуки, – усе це вона чула й бачила під човном. Це були чарівні враження.

Однак невдовзі Корковий Ліс порідшав, а далі й зовсім зник, і вони потрапили в іншу, пустельну місцевість із теракотово-червоними скелями, які діти помітили ще раніше. Тут, у розколинах й ущелинах скель, росли кумедні кактуси найчудернацькіших кольорів і форм.

– Ще трішки, – сказав Папуга, – і ми будемо в Долині Феніксів. Сподіваюся, у нас знайдеться щось, під чим би можна було сховатись.

– Сховатись? – перепитала Пенелопа. – Що значить сховатись? Від чого б це ми мали ховатися?

– Ну, фенікси загалом досить-таки миролюбні, – сказав Папуга, – але там кругом літає їхній попіл.

– Попіл! – сказав Пітер. – Тільки не кажи, що тут ще хтось, крім василісків, дихає вогнем.

– Ні-ні-ні, – заперечив Папуга. – Не скажу. Це тільки фенікси, бідолашні створіння…. Ви ж знаєте, фенікси живуть в середньому по п'ятсот років, а тоді повертаються до свого гнізда, вмощуються там і раптом згоряють у полум'ї разом із гніздом, перетворюючись на попіл, а з попелу постає новий фенікс. А оскільки таким чином вони самі контролюють свою чисельність, то Г.Г. вирішив, що заради уникнення проблем із лісовими пожежами найпростіше буде виділити в їхнє повне розпорядження окрему долину, і власне, попри цю долину ми маємо пропливти. Запевняю вас, це буде яскраве видовище, але, як я й казав, у повітрі там літатиме повно гару й попелу. Нам треба бути дуже уважними.

Річка плинула все далі й далі, Пітер і Саймон веслували повільно та впевнено, скелясті береги обабіч дедалі вищали, а течія – швидшала.

– Уже недалечко, – сказав Папуга. – Вже зовсім недалечко. До речі, може, в когось є яка хустина чи щось таке?

– Хустина? Є, – сказала Пенелопа. – У мене є хустина.

– Добре, то зав'яжи її собі на голову, – порадив Папуга. – Про всяк випадок. Ми ж не хочемо, щоб твоє чудове волосся обгоріло.

Аж раптом, ледь вони встигли приготуватися, річка повужчала, течія пошвидшала, а береги стали ще крутіші.

– Попереду пороги! – загорлав Папуга.

І справді, червоні скелі стирчали, ніби ікла, а золотава вода бризкала, пінилась і вирувала навколо них. Пітер і Саймон старанно маневрували, намагаючись провести човен через пороги так, щоб не потрапити у вир, але зрештою їм це вдалося, і невдовзі вони вже знову пливли спокійною течією, а річка широко розлилась між високими кручами.

– Неймовірно! – сказав Пітер, витираючи чоло. – Я й не думав, що ми впораємося.

– Слава Богу, все скінчилося, – зітхнув Саймон.

– Скінчилось? – посміхнувся Папуга. – Це були тільки перші пороги. Далі, коли ми вже пропливем повз долину, будуть ще одні.

Човен звернув за поворот і виніс мандрівників у Долину Феніксів, і те, що відкрилосьїхнім очам, виявилося настільки неймовірним, що Пітер і Саймон перестали веслувати й застигли з роззявленими ротами, і всі троє разом із Пенелопою розглядали дивний світ, який зустрічав їх по обидва боки річки.

Уздовж берегів по всій долині сиділи фенікси, схожі на великих, різнобарвних, блискучих орлів з розправленими крилами, чи на бакланів, що сідають на скелі і сушать пір'я. У гнізді під кожним птахом палахкотів і танцював вогонь. Час від часу котресь гніздо вибухало полум'ям, немовби вулкан. Величезні стовпи жовтогарячого, блакитного і жовтого вогню охоплювали птаха, який сидів у гнізді, та перетворювали його на попіл. А фенікс і далі сидів на тому самому місці, але вже як власний скульптурний портрет на повен зріст, зроблений із сірого та білого попелу. Полум'я гасло, й фенікс поволі починав осипатись: спочатку осипалось кілька пір'їн із його крила, а далі весь фенікс валився донизу зі звуком, схожим на довге тихе зітхання, і падав у палаюче гніздо. Минало кілька секунд – і раптом полум'я знову з'являлось, і діти бачили з середини річки, як звідти пробивається маленький різнобарвний фенікс. Він обтрушував свої крильця та похитувався з боку на бік, доки полум'я зовсім не згасало, а тоді здіймався вгору і літав радісно й щасливо сюди-туди над усією долиною, мов ластівка, а з ним ще сотня нових феніксів. Але, як Папуга й казав, тут було трохи небезпечно, бо коли якийсь фенікс згоряв, розсипався та падав у гніздо, іскри й жар розліталися навсібіч і з шипінням падали у річку довкола човна.

– О, як гарно, – вигукнула Пенелопа, спостерігаючи за малятком-феніксом, котрий із величезними зусиллями відштовхнувся від свого вогненного гнізда, злетів і почав кружляти над долиною, блискучий і прекрасний.

– Я ніколи не бачив нічого подібного, – сказав Пітер. – Ти хочеш сказати, що постійно хтось зі старих фенiксів перетворюється на попіл, який падає в гніздо і стає новим феніксом?

– Ну, насправді це одна й та сама пташка, – відповів Папуга. – Вони це називають метаморфозою. Ось чому Г.Г. подарував їм цю долину. Як бачиш, їхня кількість не змінюється. Вони живуть п'ятсот років, а тоді спалюють себе, як ти вже бачив, і відроджуються знову. Тут вони створюють прекрасне видовище і не завдають ніякої шкоди Міфології. Харчуються вони переважно нектаром. Дуже гарні створіння.

Хоч наші сміливці трималися посередині річки, все одно відчували тепло від полум'я фенiксів по обидва боки. Вони пропливали повз долину приблизно півгодини, а тоді річка знову почала поступово звужуватись.

– Обережно, – стривожено сказав Папуга, – тут особливо складне місце. Зараз будуть ще одні пороги, а потім знову спокійна течія. Якщо ми тут утримаємось, то все буде гаразд.

– Ти все закріпила, Пенні!? – запитав Саймон.

– Так, – відповіла вона, – все. Лише не знаю, що робити з речами в клітці.

– О, з ними нічого не треба робити, – заспокоїв її Папуга. – У мене там усе закріплено навіки.

Так вони розмовляли, а човен зносило ближче та ближче до берега, і цього не помітили ні Пітер, ні Саймон. На березі, над самою водою, у величезному гнізді сидів фенікс із розправленими крилами, готовий згоріти. Раптом човен черкнув об землю просто біля його гнізда.

– Агов! – закричав Пітер. – Обережно!

– Відштовхнись, відштовхнись, швидше, – закричав Саймон, спостерігаючи за величезним птахом із попелу, що височів над ними.

Але запізно. Саме цієї миті величезний фенікс із попелу почав обвалюватись і з моторошним "в-вух-х-х" упав у гніздо та частково в човен, засипаючи його гарячим попелом і різнобарвними іскрами.

– Веслуй на середину річки, давай, на середину! – кричав Саймон. – Мерщій, мерщій!

Пітер і Саймон чимдуж веслували подалі від берега, але в човні було стільки попелу, який курів димом, що вже нічого не можна було вдіяти. І раптом – "бах!", а тоді-"ш-ш-ш-ш", – і вони відчули, як човен здувається під ними.

– Обережно! – закричав Пітер. – Стережись!

Течія підхопила човен, який здувався на очах, закрутила його, потягла вниз, і раптом… човна під ними не стало. Пенелопа впала у воду, її накрило з головою і понесло далеко-далеко, в темряву, шумовиння і ревище підступних порогів.

Розділ III

Місячні телята і єдинороги

Коли Пенелопа опритомніла, то побачила, що лежить на піщаному березі, поклавши голову Пітерові на коліна. Саймон тривожно схилився над нею, розтираючи їй руки, а Папуга ходив туди-сюди і бурмотів щось собі під ніс.

– Вона опритомніла, – з виразним полегшенням сказав Саймон.

– Як ти, Пенні? – схвильовано запитав Пітер.

– Пенелопо, дорогенька, скажи щось, – попросив Папуга, вдивляючись їй в обличчя заплаканими очима. Його яскраве пір'я змокло вщент.

Усі були такі сумні й стривожені, що Пенелопа мало не розсміялася.

– Зі мною все гаразд – як же інакше? – сказала Пенелопа, сіла й одразу відчула жахливу втому та головний біль. – Просто почуваюся так, ніби випила півречки й ніби мене пронесло через пороги.

– Надзвичайно точний опис, як на мене, – вигукнув Папуга. – Це достеменно те, що з тобою і сталося.

– Де ми? – запитала Пенелопа озираючись.

– Ну, коли човен потонув, то нас пронесло течією через пороги, – сказав Пітер. – Ти застрягла між якимись скелями під водою, тож нам із Саймоном довелося пірнати за тобою, але ми все-таки якось витягли тебе й разом допливли до берега.

Берег, на якому вони лежали, довгий і вузький, завширшки такий же, як річка, тягнувся вздовж течії, скільки око сягало. На нього, всім на подив і на втіху, викинуло і всі їхні речі, включно з непотрібним тепер човном.

– Що ж нам робити без човна? – запитав Саймон.

– Усе можна буде залагодити, коли ми знайдемо місячних телят, – нервово озвався Папуга.

– Що це за місячні телята? – запитала Пенелопа, марно силкуючись викрутити свій одяг.

– Не знаю, – відповів Пітер, – Папуга постійно згадує про них, ніби ми приїхали сюди лише заради місячних телят.

– Мій любий Пітере, – суворо сказав Папуга, – можливо, якщо я скажу, що місячні телята, безперечно, один із найважливіших здобутків генія Г.Г. і що вони, поза сумнівом, найважливіші тварини для сільського господарства й економіки Міфології, то ти зрозумієш, чому нам конче потрібно їх знайти.

– Ні, – відповів Пітер.

– Ти винятково тупий хлопець, – розсердився Папуга. – Зараз я полечу від вас шукати череду місячних телят. Будь ласка, почекайте на мене тут.

Із цими словами Папуга гордо зайшов у мокру клітку і відчинив буфет епохи Людовіка XV.

– Якщо ви летітимете мокрісінькі – точно застудитесь, – сказала Дульчібелла – І у вашому віці взагалі шкідливо літати, тим більше так далеко.

– Тихо будь, – нервово відповів Папуга. – Ти, здається, моя співачка і господиня, а не наглядач. Куди ти поділа мою підзорну трубу?

– Вона там, де ви її лишили, – в шафі. Ви не маєте права так зі мною говорити. Я гарую тут зранку до ночі, а яка мені за все дяка? Га? А все, що робите ви, – це намагаєтеся нас потопити й додаєте купу зайвої роботи. Гляньте на нашу клітку. Вона вся мокра, килим пропав… Мені доведеться сушити ліжко. Але хіба це вас хвилює? Ні! Вам у голові тільки польоти по країні зі своєю підзорною трубою. У вашому віці вже час було б порозумнішати. А ви поводитесь, як жовтодзьоб.

Нарешті, перебравши цілу колекцію дивного одягу і всіляких речей, Папуга дістав із шафи гарну підзорну трубу в мідній оправі та обережно затис її в дзьобі.

– На рожвідку, – не зовсім чітко пояснив Папуга дітям. – Шкоро повернушь. На вашому мішчі я б тим чашом пошнідав.

Після такої настанови він полетів, і його крила в сонячному світлі виблискували всіма кольорами веселки. Пенелопі сподобалась порада Папуги щодо сніданку, тим більше, ніхто не знав, коли ще їм випаде така нагода. Тож вона поділила між собою і хлопцями велику плитку шоколаду, а ще дала їм по жмені родзинок і мигдалю. Коли вони взялися до трапези, то самі здивувались, що такі голодні. Дульчібелла від шоколаду, горішків і родзинок відмовилась.

– А стрибунця у вас часом немає? – замріяно спитала Дульчібелла. – Чи зо двох мушок?

– На жаль, нема, – відповіла Пенелопа.

– Ох, я так і знала, – сказала Дульчібелла. – Але це нічого.

Діти поснідали і порозкладали на піску свої речі, щоб висушити їх. Щойно вони скінчили, як пролунав голос:

– Агов, люди, агов! – це Папуга повернувся та дуже вправно приземлився на березі.

– Чудові новини, – відсапуючись промовив він і переклав підзорну трубу з дзьоба під крило. – За півмилі звідси пасеться череда місячних телят. Спочатку я їх не побачив, бо ці тупі створіння ховалися під деревами.

– Ну, – сказав Пітер, – то що нам робити далі?

– Вирушати по желе, – відповів Папуга.

– По желе? – перепитав Саймон. – Ти справді сказав "желе"?!

– Так, – нетерпляче відповів Папуга. – Ви з Пітером підете зі мною, а Пенелопа з Дульчібеллою можуть залишитися тут.

– Ні, – рішуче заперечила Пенелопа. – Якщо ви йдете на пошуки місячних телят, чи желе, чи чого там іще, то і я піду з вами.

– Ну, нехай, – кивнув Папуга, – тоді тут побуде Дульчібелла.

– Ні, – не погодилась павучиха. – Бо раптом сюди припливе крокодил?

– Тут нема крокодилів, і ти це чудово знаєш, – дорікнув їй Папуга.

– Розумієш, Дульчібеллочко, – втрутилася Пенелопа, – якщо ти все-таки залишишся тут, Папуга буде ще вищої думки про тебе.

Дульчібелла подумала хвильку й нарешті погодилась:

– Гаразд, я залишаюсь, але за умови, що ви повернетесь не пізніше, ніж за три дні.

– Тоді ходімо, – сказав Папуга. – Вам доведеться перебрести річку аж до протилежного берега, он до тієї мілини, а тоді я покажу, де знайти череду.

І діти побрели на той берег, залишивши Дульчібеллу пильнувати речі, а далі пішли пурпуровими травами, поміж розсипів квіток до віддаленого Коркового Лісу.

– А хто такі ці місячні телята? – поцікавилась Пенелопа в Папуги, що сидів у неї на плечі.

– Це найкорисніші у світі створіння, – відповів Папуга, – але мушу сказати, що вони радше результат випадку, ніж задуму. Розумієте, це були перші дні Міфології, коли Г.Г. створював всілякі корисні речі, такі як, наприклад, коркові дерева. І він хотів створити корову, в якої молоко ніколи не закінчувалося б, але за основу мусив узяти міфічне місячне теля, бо це пасувало до країни. Але, на лихо, сталося так, що цього особливого дня Г.Г. загубив окуляри, і в результаті ненавмисне сплів докупи три чи чотири закляття. Але, як виявилось, вийшло все дуже добре. Бідолашний Г.Г. тоді дуже засмутився. Однак згодом усі переконалися, що це його найкращий і найуспішніший винахід.

Вони йшли поміж деревами, туди, звідки долинало дзеленчання дзвіночків і тихе мукання – як від звичайної череди на пасовиську. І ось вони опинились на галявині, де паслися місячні телята. Діти вражено витріщились на них.

– Трохи дивні на перший погляд, правда ж? – гордо запитав Папуга.

– Дивні? Це найфантастичніші створіння, яких я коли-небудь бачив, – сказав Пітер.

– У них такий вигляд, ніби їх зроблено з різних шматків і частин усього, що тільки є, – сказала Пенелопа.

Загалом Місячні телята скидалися на гігантських темно-зелених равликів із надзвичайно гарними золотими і зеленими мушлями на спинах, але замість ріжок спереду, як у звичайних слимаків, у них красувались вгодовані телячі голови з бурштиновими рогами і копицею кучерів між ними. Місячні телята з великими, темними, вологими очима повільно плазували по пурпуровій траві, як слимаки, та скубли траву, як корови. Час від часу якесь теля підіймало голову і задушевно мукало: "Му-у-у".

– Вони небезпечні? – спитав Саймон, зачудовано дивлячись на них.

– Господи, звісно, ні, – вигукнув Папуга. – Це найдобріші і найтупіші створіння у всій країні, але, на відміну від найдобріших і найтупіших людей, надзвичайно корисні.

– А яка від них користь? – запитала Пенелопа.

– Молоко, – відповів Папуга, – і місячне желе – мабуть, одна з найкорисніших субстанцій, відомих нині.

– А звідки у них тече молоко? – замислено спитав Пітер.

– Із мушель. На кожній мушлі є три крани: на двох написано "гаряче" і "холодне", досить повернути краник – і потече гаряче чи холодне молоко, на будь-який смак.

– А третій кран? – запитав Саймон.

– Вершки.

– О Боже! – вигукнув Пітер, який просто обожнював вершки. – Вони справді надзвичайно корисні.

– А желе, – запитала Пенелопа, – звідки береться?

– Ох, – зітхнув Папуга, – ви бачили, як слимак залишає за собою слизький слід? Вони роблять так само, тільки після них залишається місячне желе, та й то лише тоді, коли їх попросять.

– Фе, – скривилась Пенелопа. – А навіщо вам так багато желе?

– Воно застигає пластами, – пояснив Папуга, – і стає найціннішим матеріалом. По-перше, воно має здатність бути холодним у спеку і теплим на холоді.

– Що? – перепитав шокований Пітер.

– Я кажу, що коли з нього зробити дім, одяг чи щось таке, – пояснив Папуга, – то в ньому буде тепло в холодну погоду та прохолодно в спекотну.

– Це добре, – замислено мовив Саймон.

– Пласти желе просто збирають і складають у стоси, – вів далі Папуга, – а коли треба, беруть один пласт і щось із нього вигадують.

– Щось вигадують? – перепитала Пенелопа. – Що це має означати?

– Зараз покажу, – сказав Папуга. – Підійдіть-но ближче.

Вони підійшли до телят. Дивні створіння підняли голови і приязно глянули на них. Місячні телята скубали траву і час від часу приємно мукали: "му-у-у-у". Діти помітили ватажка череди. Він був більший за

інших, і в нього на шиї висів великий золотий дзвіночок із написом "Ватажок".

– Добридень, – привітався Папуга.

Ватажок втупився в нього і протяжно привітався: "Му-у-у-у-у".

– Не дуже цікаві співрозмовники, – прошепотів Папуга на вухо Пенелопі. – Дуже обмежений словниковий запас.

Ватажок і далі привітно дивився на них.

– А тепер, друже, – продовжив Папуга, – нам треба кілька пластин желе. Якщо тобі не важко.

Ватажок із розумінням кивнув головою, а тоді повернувся до череди і протяжно, мелодійно замукав. Череда відразу стала в коло, голова до хвоста, а ватажок зайняв своє місце в центрі. Коли всі вже були готові, ватажок почав співати, тобто він хитав головою туди-сюди, так щоб дзвоник дзеленчав не в ритм, і вигукував: "Му-му-у, му-у-у, му-у-у". І тоді вся череда заковзала по колу та хором енергійно замукала: "Му-у-му-у-му-у, му-у-му-у-му-у, му-у-му-у-му-у".

Усе це звучало дуже голосно і навіть гнітюче, але діти зауважили, що коли стадо ковзає по колу, то щораз інше місячне теля залишає слід, схожий на нефритово-зелений рідкий клей, а наступне теля розкачує його на тонкі, гладенькі, прозорі листи.

– Добре, добре, вже досить! – закричав Папуга, намагаючись перекричати хорове мукання.

Місячні телята, трохи спантеличені, зупинилися, їхні голоси завмерли, а на траві залишилося зо два десятки пластів, схожих на тонке, крихке зелене скло.

– Ніяк не можуть навчитися рахувати, – роздратовано сказав Папуга. – Ну, нехай, усе одно знадобиться.

Пенелопа підняла одну пластину й побачила, що вона пругка й легка, мов павутина.

– О, воно трохи схоже на пластмасу, – сказала вона.

– Краще за пластмасу, – сказав Папуга. – Бо коли ви придумали з нього все, що треба, і воно вам більше не потрібне, вам досить просто викинути його з голови, щоб воно зникло без сліду і нічим не могло зіпсувати пейзаж.

– Що значить "викинути з голови"? – перепитав Пітер.

– Гаразд, візьмемо дві пластини, бо більше нам не потрібно, а решту доведеться ліквідувати. Дивіться.

Діти заворожено дивились, як Папуга ходив від одного листа желе до іншого, зосереджено дивився на них і промовляв: "Щезни".

І пластина миттю скручувалася, меншала, аж поки не зникала зовсім зі звуком, схожим на вибух маленької повітряної кульки.

– Неймовірно! – вигукнув Саймон.

– Я ніколи такого не бачив, – сказав Пітер.

– То ви просто кажете їм, що робити? – запитала Пенелопа.

– Так, – сказав Папуга і витер чоло крилом. – Але для цього потрібно дуже зосередитись. І тоді, звичайно, вигадувати з нього що завгодно, будь-яку річ – тільки й того. Дивіться.

Він підійшов до однієї з двох пластин місячного желе й простягнув крило.

– Дай мені два шматки розміром дев'ятнадцять на шістнадцять дюймів, – сказав він, і пластина слухняно відірвала від себе два шматки вказаного розміру.

Папуга перелетів на плече до Пенелопи.

– А тепер, – сказав він, – стійте тихо, поки я не вигадаю з них що-небудь.

Діти затамували подих.

– Що ти хочеш із них вигадати? – не витримав Саймон.

– Відра! – сказав Папуга, пильно вдивляючись у шматки желе.

Діти уважно спостерігали, аж ось побачили, як шматки желе змінили колір із ясно-зеленого на темно-зелений, а тоді раптом згорнулися і почали гнутись і корчитись, крутитись, підстрибувати і звиватись по-всякому. А потім вони здійснили якийсь дуже складний рух – почулось легеньке "пах-х!" – і перед ними стояли два маленькі гарненькі відерця.

– Слухайте, це ж просто диво! – вигукнув Пітер, вражений побаченим.

– Тепер я не дивуюся з того, що ви вважаєте желе таким цінним, – зауважив Саймон.

– Це найпрактичніша річ, яку я тільки коли-небудь бачила, – впевнено сказала Пенелопа.

Папуга тим часом в одне цеберко набрав холодного молока, а в інше – вершків із мушлі якогось теляти. Тоді мандрівники подякували череді, яка в унісон ввічливо промовила "Му-у-у!", прихопили пласти желе та пішли назад до річки й до своїх речей.

– Ага, ось і ви, – сказала Дульчібелла, коли вони повернулись. – Не дуже поспішали, так? Я вже збиралася посилати за вами пошукову групу.

– Як би ти могла послати за нами пошукову групу? Ти екзальтована й егоцентрична павучиха, – сказав Папуга.

– Ми принесли тобі вершків, – поквапливо докинула Пенелопа.

– Вершків? – повторила павучиха. – Як мило. Але тлю на закуску не принесли, ні?

– На жаль, ні, – серйозно відповіла Пенелопа.

– Ну що ж, – зітхнула Дульчібелла. – Я так і думала, це легко було передбачити.

Тим часом Папуга максимально сконцентрувався і вигадав із желе новий розкішний човен, тоді на човен завантажили спорядження та Папужину клітку й спустили на спокійні води річки.

– Йо-хо-хо і всяка всячина, – радісно вигукнув Папуга. – Ще трішки, й ми доберемося до лук Єдинорогів, а звідти ще якихось півгодини сходити вгору до Кришталевих Печер.

– Я вже так хочу побачити єдинорогів, – зітхнула Пенелопа. Вона вела долонею по золотавій осяйній воді, а Пітер і Саймон налягали на весла.

– Так, мушу визнати, єдинороги дуже красиві тварини, – розважливо сказав Папуга. – Але дуже, дуже набундючені, якщо ви розумієте, про що я, – ну, тобто вони завжди тримаються свого кола. Сноби! Завжди кажуть "Ну, нас це не стосується" – хоча насправді стосується, бо, щиро кажучи, в Міфології усе всіх стосується. Я маю на увазі, що всі ми маємо довіряти одне одному, інакше просто зникнемо, хіба ні?

– Може, вони просто сором'язливі? – припустила Пенелопа.

– Сором'язливі? Ні, це не про них, – обурився Папуга. – Вони просто ліниві. Коли я прийшов до них поговорити про василісків, знаєте, що вони сказали? Мене це просто розлютило. Вони сказали: "А яке нам до того діло? Це ваша з Г.Г. справа вгамовувати непокірних". Ха! Я їм ще покажу непокірних, коли ми повернемося до влади.

– Ліс закінчується, – сказав Пітер на носі човна. – Здається, ми виходимо на відкритий простір.

– Що ж, доведеться мені полетіти розвідати місцевість, – сказав Папуга, взяв підзорну трубу і полетів геть, а за кілька хвилин повернувся. Він хвацько облетів човен і сів до Пенелопи на плече.

– Все спокійно, – сказав він. – Нічого не видно. Пливіть он до тієї бухточки – там і пристанемо.

Так вони й зробили: витягли на берег човен, спустили його та спакували. І почимчикували горбистими луками, серед розкиданих тут і там куп блакитних кущів у яскраво-червоних квітках, великих, немов соняшники. За дві милі попереду здіймався хребет лісистих гір, а там, як казав Папуга, лежали Кришталеві Печери. Хоча сонце нітрішки не піднялося над обрієм, чомусь значно потеплішало, й хлопці відчули, яка це тяжка праця – нести Папужину домівку з усім начинням, та ще й власне спорядження і човен на додачу. Коли вони дійшли до того місця, де, як казав Папуга, стояла позначка, що означала рівно половину

дороги, мудрий птах дозволив їм стати на перепочинок – і діти з радістю поскидали на землю пакунки, полягали в затінку великого блакитного куща і вгамували спрагу молоком місячних телят, якого їм уже давно хотілося.

– Я тільки прогуляюсь на вершину пагорба і подивлюсь, чи шлях відкритий, – сказала Пенелопа. – А ви тим часом гарно відпочиньте.

– Будь обережна, – застеріг Пітер. – Не відходь далеко.

– Та ну, тут відкрита місцевість, не думаю, що їй щось загрожує,– заспокоїв їх Папуга і сів на клітку подрімати.

– Добре, я все одно далеко не піду, – пообіцяла Пенелопа.

– Дай нам знати, коли побачиш щось цікаве, – ліниво промимрив Саймон у півсні. – І якщо натрапиш на василіска, не забудь втекти.

– Не бійся, не забуду.

Пенелопа почала поволі підійматися схилом, насолоджуючись запашним повітрям, прекрасними барвами неба і м'якою пружною травою під ногами. Вона вийшла на вершечок пагорба, поглянула вниз і замилувалася долиною, що відкрилась її очам, і мальовничим різнобарвним пейзажем: ліловою травою, блакитними кущами і багряними квітами – аж раптом помітила маленьку тваринку, яка перестрибувала з куща на кущ так прудко, що вона не встигла як слід її роздивитися. Тому дівчинка зачаїлася в блакитних заростях і тихенько чекала, доки тваринка знову з'явиться. Незабаром це сталось, і Пенелопа мало не задихнулася від подиву й захоплення: виявилось, що це маленький єдиноріг лавандового кольору з великими темно-синіми очима. Його грива і хвіст були немов золоте прядиво, а тонкий ріг нагадував красиво скручений напівпрозорий золотавий пагін цукрової тростини. Єдиноріг застиг, кожен його мускул був напружений, вуха

нашорошені, ніздрі розширені. Він озирнувся назад, туди, звідки примчав. Очевидно, хтось його наздоганяв, і малий не був певен, чи відірвався він від переслідувача, чи ні. І тут Пенелопа відчула, як кров холоне їй в жилах, бо на вершечок пагорба, поважно ступаючи, точнісінько як здоровенний кольоровий півень, вийшов василіск. Він зупинився і подивився навколо, його жорстокі смарагдово-золоті очі сяяли, а луска виблискувала на сонці червоним і золотим. Коли він повернув голову, щоб розглянутись кругом себе, Пенелопа почула тихе хрупання та брязкіт його луски, побачила хмарки блакитнуватого диму, які випливали з його ніздрів, мерехтіння жовтогарячого полум'я, яке то спалахувало, то гасло в такт із диханням.

Єдиноріг, напевне, теж побачив його, бо відразу озирнувся і поскакав долиною, то застрибуючи в блакитні кущі, то вистрибуючи з них, аж поки, захеканий, зупинився недалечко від того місця, де причаїлася Пенелопа. Вона бачила, як надимались його ніздрі й боки, чула, як він сопе. Очевидно, василіск уже давно гнався за ним.

Василіск оглянув долину, поводив туди-сюди роздвоєним кінчиком хвоста, як той кіт; тоді опустив свою велику півнячу голову до землі та почав принюхуватись і тихо гарчати низьким черевним звуком – для Пенелопи це був наймоторошніший звук на світі. Єдиноріг теж почув цей звук, але, видно, він так втомився, що не міг бігти далі, а впав на землю і прищулив вуха, очі його розширились від жаху. Аж ось василіск, вочевидь, нанюхав слід, бо звитяжно кукурікнув, аж кров похолола в жилах, а потім побіг униз, на долину.

Пенелопа опинилася в дуже скрутному становищі. Вона щиро бажала допомогти маленькому єдинорогові, але знала, що кожен крок, який ненароком приверне увагу василіска, може стати фатальним і для малого єдинорога, і для неї самої. Але, сидячи в кущах, Пенелопа обмірковувала план – хоч і небезпечний, зате надійний. Вона помітила, що василіск виявився не дуже вправним слідопитом – кілька разів зовсім губив слід і блукав по колу, стиха кудкудакаючи. Пенелопа зробила висновок, що коли вона переб'є запах єдинорога, то можна сподіватися,

що василіск остаточно втратить його слід. Але існував єдиний спосіб це зробити: перебити запах єдинорога своїм власним. Вона розуміла, що план дуже ризикований і якщо він провалиться, то розлючений василіск може спалити їх обох. А ще вона знала, що коли довго думати про це – і про ризик теж, – то відвага може її покинути, тому Пенелопа підхопилася на рівні, зигзагами побігла поміж кущів туди, де лежав єдиноріг, і взяла його на руки. Малий, мабуть, подумав, що на нього знову хтось напав, ще якийсь василіск, тихо перелякано заіржав і заходився буцати її рогом та брикатися.

– Перестань битися, дурнику, – прошепотіла Пенелопа. – Перестань, заспокойся. Я твій друг. Я хочу тобі допомогти.

При слові "друг" єдиноріг перестав битись і тихо ліг у неї на руках, зазираючи в обличчя великими, наляканими, темно-синіми, як фіалки, очима.

– Друг? – тихо перепитав він. – Друг?

– Так, – шепнула Пенелопа. – Лежи тихо, і я спробую тебе врятувати.

Єдиноріг був маленький, як фокстер'єр, але, як на зло, досить важкий, і Пенелопа швидко це відчула. Вона задкувала схилом, перебігаючи від куща до куща тільки тоді, коли василіск нахиляв голову і принюхувався, бо побоювалась, що в нього може виявитися гострий зір. Захекана, дісталася до вершини й вирішила переконатись, чи спрацював її план. Дівчинка боялася думати, що станеться, якщо василіск піде по її слідах, бо навіть не уявляла, що ж тоді робитиме. Василіск саме підходив до того місця, де Пенелопа взяла на руки єдинорога, й тепер вона дивилася на це, тамуючи подих. Василіск опустив дзьоб до землі, обнюхуючи все тут і там, аж зненацька став дибки та перелякано загарчав. Його очі заплющилися, він несподівано сильно чхнув. Полум'я і дим вирвалися з його ніздрів і випалили велику чорну пляму на пурпуровій траві. Він чхав нестримно, знову й знову, і за

кожним разом спалював траву або кущі. На превеликий подив Пенелопи, він ніяк не міг зупинитись і поводився так, ніби в нього жорстокий напад алергії. Нарешті з його очей потекли сльози, і він, голосно чхаючи, повернувся та побіг геть, залишаючи за собою випалену траву й обгорілі кущі.

– Ось і добре, – сказала Пенелопа, не знаючи, чи гніватись, а чи радіти. – Не знала, що від мене так тхне. Але, як би там не було, він таки втік.

– Дякую, ти врятувала мені життя, – сказав єдиноріг приємним голосочком. – Ти дуже добра і дуже смілива.

– Ну, не знаю, – сказала Пенелопа, – нам просто дуже пощастило, і це головне. Але, скажи-но мені, якого лиха він тебе переслідував? І що ти тут робиш сам-один? І де твої тато і мама?

– Наш табун он там, – показав єдиноріг. – Я втік від них, бо хотів навчитися буцатись і трохи потренуватися.

– Що-що ти хотів? – перепитала Пенелопа.

– Побуцатись, – повторив єдиноріг і хитнув головою вгору-вниз, так, що його ріг зблиснув. – Рогом, розумієш? У нас щороку проводиться Великий Турнір з Буцання. Тепер я вже великий і братиму в ньому участь, а оскільки я кронпринц, то мушу здобути перемогу, розумієш?

– Кронпринц? – здивовано перепитала Пенелопа.

– Ага, – відповів малий. – Я Септімус, кронпринц єдинорогів. Мої тато і мама-король і королева.

– Тим більше ти не повинен був відбігати від своїх, – суворо сказала Пенелопа. – Подумай тільки – кронпринца єдинорогів могли захопити василіски.

– Я знаю, – промовив Септімус, і в його голосі вчувалося каяття, – але мені дуже потрібно було попрактикуватися в буцанні, а Корковий Ліс – ідеальне місце для цього, бо якщо вибрати великий корок, то ріг залишається майже неушкодженим.

– А твої мама і тато знають, що ти тут? – поцікавилася Пенелопа.

– Ні, – відповів Септімус. – Вони завжди зчиняють таку бучу!

– Але вони, певне, вже не знаходять собі місця, – сказала Пенелопа. – Чим швидше ти повернешся до них, тим краще.

– Так, – погодився Септімус, – але, будь ласка, поясни їм, що це не з моєї провини мене переслідував василіск.

– Добре, – відповіла Пенелопа. – Але чому ж він тебе переслідував?

– Він сказав, що хоче забрати мене до себе в замок, щоб василіски отримали вплив на єдинорогів, – відповів Септімус. – І він усе-таки один раз зловив мене, але я добряче буцнув його і втік. Він не ризикнув дихнути на мене вогнем, бо я був йому потрібен живий, розумієш. І це дуже добре, бо він міг спалити мою гриву і хвіст, а вони такі гарні, правда?

Пенелопа здригнулася від цих слів.

– Так, дуже гарні. Що ж, краще тобі піти зі мною до моїх друзів, а ми вже якось постараємось повернути тебе в сім'ю.

І вони пішли, щоб приєднатися до гурту.

Септімус весело вистрибував довкола Пенелопи і, здавалося, зовсім забув, якої небезпеки йому щойно вдалося уникнути. Коли вони повернулись, Пітер і Саймон не зводили з них захоплених і вражених поглядів, бо вперше в житті побачили справжнього єдинорога, та ще й почули, як ризикувала Пенелопа, щоб врятувати його від василіска.

– Слово честі, я б неодмінно всіх вас покликала, якби могла, – виправдовувалась Пенелопа, – але я не мала часу. Я повинна була робити все зразу.

– Сподіваюсь, це дурнувате створіння хоч подякувало тобі, – суворо сказав Папуга. – Такий легковажний малий не заслуговує на порятунок.

Але Септімус цього не чув. Він знайшов під кущами якусь калюжку і зачаровано милувався своїм відображенням.

– Вони всі однакові, ці єдинороги, – похмуро буркнув Папуга. – Всі як один самозакохані і марнославні. Дайте їм дзеркало чи взагалі що-небудь, у чому можна побачити своє відображення, і вони будуть милуватися собою, ніби загіпнотизовані.

– Але він ще дитина, – сказала Пенелопа. – І, мусиш визнати, він справді дуже гарний.

– Вони всі такі, – сказав Папуга. – Особливо його тато і мама. Гаразд, думаю, нам пора в дорогу, та ще й треба повернути цього шибеника в лоно сім'ї.

І вони рушили вперед, а Септімус усе вибрикував довкола них.

– Як думаєш, Пенелопо, мені краще тримати ріг так чи отак – як гарніше? – усоте запитав він.

– Якщо ти не замовкнеш, – розлютився Папуга, – то я візьму в Пенелопи ножиці та обстрижу тобі хвоста й гриву.

Ця жахлива погроза справила бажаний вплив на Септімуса, він зробився дуже слухняний і навіть запитав Пенелопу, чи можна йому щось понести.

Їхній шлях пролягав між величезними блакитними кущами, аж раптом щось загриміло й земля затремтіла в них під ногами.

Перш ніж хтось устиг поворухнутись, табун лавандових і білих єдинорогів, проламуючись крізь кущі, протупотів копитами і раптово спинився за п'ять футів від наших мандрівників, так що діти опинилися всередині частоколу з гострих золотих рогів, загрозливо націлених на них.

– Агов! Тихше! – закричав Папуга. – Спиніться! Що це за дурниці? Це ж ми!

Тісне коло єдинорогів розступилося, і з-поміж них вийшов дуже великий єдиноріг прекрасного, глибокого лавандового кольору, із хвостом і гривою, ніби з медового бурштину, а його закручений ріг сяяв, як новісінька золота монета. Було зрозуміло, що це і є Король єдинорогів, а той стрункий білий єдиноріг із золотим хвостом і гривою, що стояв за ним, – це Королева.

– Жартуєш, Папуго, це що – ти? – здивовано запитав Король.

– Звичайно, це я, а ти що думав? – запитав Папуга.

– Нам сказали, що коли василіски захопили владу, ти втік із країни, – сказав король.

– Що?! – обурився Папуга. – Я? Тобто я втік з країни?

– Ну, це, звичайно, на тебе не схоже, – провадив єдиноріг, – але сам Г.Г. зізнався, що ти зник і не залишив навіть прощальної записки, а василіски сказали, що ти втік.

– Я їм покажу "втік", як тільки повернуся до влади, – грізно гукнув Папуга.

– Так, – підхопив Пітер, – аякже, втік. Ми їм завдамо жару, Папуго, не турбуйся.

– Це василіскам ще доведеться втікати, коли ми їх вгамуємо, – докинув Саймон. – Вони ж такі тупі, що одного вже обдурила навіть моя сестричка.

– Агов, – обурилася Пенелопа, – що значить "навіть моя сестричка"?

– Я не те мав на увазі, я не хотів тебе образити, – поквапливо виправдовувався Саймон. – Я мав на увазі, що це доводить, наскільки василіски тупі та як легко їх можна обдурити.

– Пенелопа врятувала мене від василіска, – сказав Септімус і почав розповідати (з деякими перебільшеннями), як вона це зробила.

– Усі ми, єдинороги, в боргу перед тобою, – сказав Король, і очі його заблищали. – Віднині кожен єдиноріг у країні Міфології до твоїх послуг. Тільки попроси, і ми зробимо все, щоб виконати твоє бажання. А поки що ці четверо моїх слуг до ваших послуг – по одному на кожного з вас, щоб їхати верхи, та ще один для Папуги і спорядження.

– Красно дякую, ваша величносте, – сказала Пенелопа. – Ви дуже щедрі. Сподіваюся, мені можна попросити вас про маленьку послугу?

– Говори, – промовив єдиноріг. – Якщо тільки буду в змозі, то я виконаю будь-яке твоє бажання.

– Тоді чи не погодились би ви разом зі своїми підлеглими приєднатися до нас із Папугою, Саймоном і Пітером, щоб спільними силами перемогти цих невихованих і небезпечних василісків? – запитала вона.

– Узагалі-то, ми, єдинороги, тримаємся окремо, у своєму колі, – сказав Король. – Ми не втручаємося в чужі справи. Але якщо ти цього бажаєш і оскільки василіск намагався викрасти мого сина, я, таким чином, урочисто заявляю, що всі єдинороги в Міфології, зі мною включно, служитимуть вам, аж поки ми не переможемо василісків.

– Красно дякую, – сказала Пенелопа, – я дуже, дуже, дуже вам вдячна.

– Оце штука! – вигукнув Папуга. – Оце удача! Разом ми зможемо підкорити і знищити цих вогнедиших, нікчемних і неслухняних василісків.

Діти поклали своє спорядження і клітку Папуги на широку спину єдинорога та осідлали інших трьох.

– Пам'ятайте, – сказав Король, – коли ми будем вам потрібні, пришліть нам повідомлення, і ми відразу прибудемо. Півтори сотні гострих рогів у вашому розпорядженні.

– Дякую, ваша величносте, – сказала Пенелопа.

– Ми зв'яжемося з вами, щойно розробимо з Г.Г. план операції, – пообіцяв Папуга. – А тепер, будь ласка, скажи своїм підлеглим, щоб ні пари з уст про те, що ви нас бачили. Знаєте, несподіванка – це половина успіху.

– Жоден єдиноріг про це не розкаже, – запевнив його Король.

– Тоді ми поїхали! – сказав Папуга і сів до Пенелопи на плече. – Чим швидше ми доберемось до Кришталевих Печер, тим краще.

І невеличка кавалькада єдинорогів із дітьми та спорядженням на спинах рушила до лісистих гір, які були десь за півмилі.

– Було дуже розумно з твого буку заручитися підтримкою єдинорогів, – прошепотів Папуга на вухо Пенелопі. – А ти кмітлива дівчинка!

– Але як нерозумно з їхнього боку було не підтримати нас відразу, – пошепки відповіла Пенелопа. – Зрештою, Міфологія така само їхня країна, як і ваша, то чому ж вони вам не допомогли?

– Правильно, – сказав Папуга. – Так і є. Але навіть із їхньою допомогою нам доведеться боротися що є сили, аби подолати василісків. Вони, мабуть, дуже впевнені у власній могутності, якщо ризикнули розлютити єдинорогів спробою викрасти Септімуса.

– Добре, а в Міфології часом нема інших тварин, які б могли нас підтримати? – запитав Пітер, який їхав поруч із Пенелопою, тим часом як Саймон брав ліворуч.

– Та нібито є, – відповів Папуга, – але від них мало користі. Ну, скажімо, місячні телята. Вони дуже корисні створіння, але нічим не можуть нам допомогти. Можливо, грифони приєднаються до нас, це була б добра підтримка. Дракони теж могли б нам допомогти, якби Табіта не зробила такої дурниці.

– Але що ж такого зробила Табіта? – запитав Саймон.

– Розкажу, коли прийдемо на місце, – відповів Папуга. – Нам лишилося тільки поминути оці дерева.

Вони йшли крізь зарості коркових дерев, і тут побачили довгасту, теракотово-червону скелю, а в ній – ракоподібний вхід у печеру. Коли наблизилися, побачили, що вся трава при вході в печеру випалена, а кущі почорніли і обгоріли.

– Знову ці василіски, – вибухнув гнівом Папуга. – Вони були тут і пробували дістатися до Г.Г. Гляньте лишень, як вони спалили підлісок.

– Надіюсь, вони не заподіяли містеру Джанкетберрі ніякої шкоди, – сказала Пенелопа, зі страхом згадуючи, як гарчав василіск, переслідуючи Септімуса.

– Думаю, що ні, – відповів Папуга. – Кришталеві Печери особливі. В них не можна зайти ззовні та вийти зсередини.

Як і багато іншого в Міфології, це звучало дуже дивно, й діти сказали про це Папузі.

– Розумієте, – пояснив Папуга, – коли ми знайшли їх, то це були просто звичайні печери, але Г.Г. придумав щось схоже на рідкі кристали, які можна було пускати, як мильні бульбашки, а через певний час вони твердішали. Г.Г. так пишався цим винаходом, що заповнив ним усі печери. І тому коли заходиш сюди, то ніби йдеш крізь гігантські мильні бульбашки. Вони прозорі, тож ти бачиш, куди йдеш, але потрапити всередину дуже важко, якщо не знаєш, куди звертати. Ніби в прозорому лабіринті. Тільки я і Г.Г. знаємо, як можна сюди зайти і як вийти звідси.

Тепер вони опинилися перед входом до величезної печери, й діти побачили, що вона справді має такий вигляд, ніби її наповнили великими мильними бульбашками, прозорими та ніжними, з веселковими відблисками на кожній – ніби справжні мильні бульбашки.

– А тепер, хлопці, – сказав Папуга єдинорогам, – попасіться краще тут тихенько, поки ми не покличемо вас.

Єдинороги дружно кивнули та пішли собі в Корковий Ліс.

– Ходімо за мною, – сказав Папуга, подлубався в шафі та видобув звідти компас.

Діти зібрали спорядження і клітку й пішли за Папугою в Кришталеві Печери.

У Пенелопи було таке відчуття, ніби вони йдуть крізь прозору хмару. Обабіч виднілися відгалуження, які здавались нескінченними, але куди б вони не звернули, скрізь, ніби в лабіринті, натикались на стіни, вкриті пінявими кристалами.

– Третій справа, другий зліва, п'ятий справа, четвертий зліва, – бурмотів дорогою Папуга та пильно вдивлявся в компас.

Кришталеві коридори освітлювало тьмяне зелене світло, й здивований Саймон запитав у Папуги, звідки воно.

– Світлячки, – пояснив Папуга. – Г.Г. віддав їм усю стелю за умови, що вони освітлюватимуть коридори. Звісно, головні відділи освітлюються грибами.

– Грибами? – перепитав Пітер.

– Так, люмінесцентні гриби дають дуже гарне світло, – сказав Папуга.

Вони вже дуже далеко заглибились у печери, й кришталеві бульбашки дедалі більшали. І за якусь мить крізь багато шарів прозорих кристалів вони побачили яскраве біле світло.

– Майже прийшли, – пробурмотів Папуга, – майже прийшли. Б'юсь об заклад, бідолашний Г.Г., йому погано тут без мене. Але тепер ми тут, і скоро розв'яжемо цю проблему.

Вони завернули за ріг й увійшли до величезної овальної кришталевої зали, освітленої купками білих люмінесцентних грибів, що звисали зі стелі. Тут було два півкруглі алькови, які теж кудись вели. У головній залі стояли довгий стіл і багато стільців зі спинками, змайстрованими зі срібного дерева, а також кілька зручних низьких диванів із яскраво гаптованими подушками. В першому півкруглому алькові стояла величезна кухонна плита, на якій кипіла безліч різноманітних баняків і каструль, а над нею висіло щось схоже на курячі стегенця, ковбаси та в'язки цибулі. В другому алькові містилася лабораторія: пальники, реторти, пробірки, товкачик і ступка, і море пляшечок із травами й мінералами різних кольорів.

Спиною до них там стояв низенький товстенький чоловічок у чорній із золотом мантії, такому само чорному з золотом капелюсі, із луком, більшим за нього, та стрілою в руках.

– Стій! – закричала проява, неоковирно розмахуючи луком і стрілою. – Стій! Ще один крок – і я запущу стрілу тобі в горло, ти, бридкий, непокірний василіску!

– О Боже, – сказав Папуга. – Він знову загубив окуляри.

– Стій! Наблизишся бодай на крок – і я пристрелю тебе! – Г.Г. знову потрусив луком.

– Г.Г.! – погукав Папуга. – Це я, Папуга!

Г.Г. озирнувся на голос, і капелюх звалився у нього з голови. На превеликий подив дітей (бо вони звикли думати, що всі чарівники високі, худі та похмурі, як чаплі), виявилося, що у Г.Г. радісне кругле обличчя, довга сива борода аж до пояса та довге сиве волосся, крізь яке, ніби рожевий гриб, світилася лисина.

– Паскудний василіску! – закричав чарівник, дико озираючись. – Як ти смієш видавати себе за Папугу? Невже ти думаєш, що я піддамся на таку нахабну імітацію?

– О Боже, – сказав Папуга, – як би я хотів, щоб він клав свої окуляри туди, де зможе їх потім знайти, або краще взагалі не знімав їх.

З цими словами Папуга перелетів через кімнату і сів до Г.Г. на плече.

– Це я, справді, це я, Папуга. Я повернувся! – сказав Папуга йому на вухо.

– Папуго, Папуго, невже це ти? – запитав чарівник тремтячим голосом, підняв велику тремтячу руку й погладив його.

– Авжеж! – відповів Папуга.

– Ох, Папуго, я такий радий, що ти повернувся, – сказав Г.Г.

– І я радий, що повернувся, – сказав Папуга.

– Ну, ну… – сказав нарешті Г.Г., потужно висякався і сів на крісло. – Де ти був, Папуго? Я все тут обнишпорив і був упевнений, що ці жахливі василіски спалили тебе.

– Це все жаби, – пояснив Папуга, – вони напали на нас серед ночі, загорнули мене разом із Дульчібеллою в грубий коричневий папір та вкинули в річку.

– Яка брутальність, яке нахабство, – Г.Г. почав нервово походжати туди-сюди. Його обличчя почервоніло від злості. Він так розхвилювався, що аж врізався в кришталеву стіну і впав. Пітер і Саймон допомогли йому стати на ноги.

– Дякую, дякую, це дуже люб'язно, – промимрив Г.Г. – І що було далі, Папуго?

– Ну, – сказав Папуга, нас винесло на якийсь берег, у зовнішній світ, і нас знайшли ці гарні діти.

– Які діти? – запитав чарівник, роззираючись довкола.

– Ті, що стоять ось тут, біля вас, – терпляче пояснив Папуга.

– О Боже, то це діти? – запитав Г.Г. – А я думав, це стільці. Як ся маєте, дітки? – запитав він і приязно помахав рукою найближчим стільцям.

– Чим швидше я знайду ваші окуляри, тим краще, – підсумував Папуга. – Але в будь-якому разі, якби не відвага і доброта цих дітей, мене б зараз тут не було.

– Тоді я перед вами в боргу, – сказав Г.Г., намагаючись потиснути руку стільцю. – Я у великому боргу перед вами.

– А тепер, перед тим як ми продовжимо, – сказав Папуга, – дозвольте мені знайти ваші окуляри. Де ви їх залишили? Де ви востаннє їх бачили?

– Я не знаю, – безпорадно визнав чарівник. – Спочатку я розбирався з василісками й загубив першу пару. Потім я говорив із Табітою – мушу вам сказати, вона жахлива істеричка! – і загубив другу пару. Потім я надягнув запасні окуляри, але вже забув, куди їх поклав.

– Добре, стій на місці, поки я не повернусь, – сказав Папуга, – бо знову вдаришся.

Тепер він літав по кімнаті й скрізь, куди тільки міг, заглядав у пошуках окулярів.

– Ви часом не хочете сісти, містере Джанкетберрі? – запитала Пенелопа й поклала руку йому на плече. – Ось тут є диван.

– Е… Так, дякую, – сказав Г.Г. – Тільки, будь ласка, звіть мене Г.Г., як усі.

– Дякую, – сказала Пенелопа і допомогла йому сісти на диван.

– Ти дівчинка? – зрозумів Г.Г., вдивляючись їй в обличчя.

– Так, – посміхнулася Пенелопа. – Мене кличуть Пенелопою, а це мої двоюрідні брати, Пітер і Саймон.

– Вітаю, вітаю, – покивав чарівник туди, де стояли Пітер і Саймон. – Я подумав, якщо ти дівчинка, то, може, ти б змогла заспокоїти Табіту. Розумієш, як жінка жінку?

– Ну, я ще ніколи не заспокоювала драконів, – тривожно відповіла Пенелопа. – Я зовсім не впевнена, що мені це вдасться, розумієте?

– А я впевнений, – Г.Г. широко всміхнувся. – У тебе такий гарний голос. Як це великодушно з твого боку – запропонувати допомогу. Я відведу тебе до неї, щойно отримаю окуляри.

Цієї миті Папуга налетів на них із окулярами в дзьобі.

– Ось, тримай, – сказав він і віддав їх господареві. – Вони були в банці з-під джему із місячної моркви. Як вони там опинилися?

– Ой, так-так... – сказав Г.Г. і радо начепив окуляри. – Я вже згадав, як вони там опинились: я сам поклав їх туди, бо це було найневідповідніше місце для окулярів, і я не сумнівався, що, власне, через це обов'язково його згадаю.

Папуга тяжко зітхнув, бо для нього це була не первина.

– Які ж ви гарні дітки, – сказав чарівник, посміхаючись їм, як маленький, товстенький Миколай. – Хлопчики такі симпатичні, дівчинка така гарнесенька. Та ще й у кожного інший колір волосся, а це дуже зручно, бо я зможу розрізняти вас, навіть коли загублю окуляри. Дайте-но мені пригледітись, я мушу запам'ятати: Пенелопа руденька, Пітер чорнявий кучерявий, так, а Саймон, очевидно, білявий. Так, так, я неодмінно запам'ятаю це за якийсь тиждень або за два.

– Облишмо це на потім, – сказав Папуга. – А зараз розкажіть нам, що тут відбувається.

– Ну, – захихотів Г.Г., – у василісків почалися невеличкі проблеми. Вони заволоділи заклинаннями для яєць, і це, звичайно ж, тривожно, але відколи у них з'явилася Книга Заклинань, відтоді й почали з'являтись амбіції. Але ти ж знаєш, які вони незграбні. Вони переплутали всі заклинання і поки второпали, що та як, устигли перетворити одного вартового на пучок місячної моркви, а ще одного – на маленьке коркове деревце, розколоте блискавкою.

– Ха-ха-ха! – зареготав Папуга, плескаючи себе крильми по боках. – Оце так штука! А що далі?

– Тоді вони прийшли сюди і пробували змусити мене спуститися вниз і читати заклинання замість них, – обурено розповідав Г.Г. – Але я заховався тут, і вони побоялись піти за мною.

– Питання в тому, – сказав Папуга, – що нам тепер робити?

– Ну, – сказав чарівник, – ти ж сам знаєш, що без Травника й Книги Заклинань я нічого не можу зробити. А василіски, якщо їм вірити, тримають ці три Найголовніші Книги в підземеллі свого замку і, треба думати, надійно їх охороняють. Я жодного уявлення не маю, як нам їх звідти забрати, а без них ми нічого не вдіємо.

– Невже ви не можете пригадати жодного заклинання? – запитав Папуга.

– Ні, – сумно відповів Г.Г. – Коли доживеш до такого віку, як я, то пам'ять починає тебе підводити. І це жахливо. Я пригадую собі, що у Великій Книзі Заклинань є спеціальна формула проти василісків, але ніяк не можу її згадати дослівно.

– Ану ж, – втішив його Папуга, – раптом вам це все-таки вдасться.

– Ні, – ще сумніше відповів чарівник. – Я вже старався пригадати, й не раз, але все марно.

– Нічого, – бадьоро сказав Папуга, – не переживайте, ми щось придумаєм. А зараз, може б, ви приготували яку-небудь розкішну страву з місячної моркви, як ви вмієте?

– Звичайно, нема питань, – сказав Г.Г. – Але спочатку я відведу Пітера до Табіти, вона складе їй гарну жіночу компанію.

– Тобто, мабуть, Пенелопу? – виправив його Папуга.

– Оцю білявеньку, так? – перепитав Г.Г.

– Ні-ні, руденьку, – сказав Папуга.

– Ага, так, так, звичайно, – заметушився чарівник. – Ходімо, Пенелопо, дорогенька.

– Іди, – підбадьорив її Папуга. – Табіта не зробить тобі нічого лихого.

Та Пенелопі, як на зло, незважаючи на умовляння Папуги, було дуже страшно йти слідом за Г.Г. кришталевим лабіринтом.

– Я розмістив її у східному крилі, – важко дихаючи, сказав Г.Г. – Бо воно, по-перше, вогнетривке, а по-друге – звукоізольоване.

Пенелопа збагнула всі переваги такого рішення, коли вони дійшли до східного крила. Гамір, який зчинила там нещасна драконіха, годі було уявити:

– О-о-ой, ой-ой-ой! Гоу-у-у! – почула Пенелопа її ревіння.

– М-м-м-м! Ого-го-ой! У-у-у! О, найтупіша, найдурніша драконіха у світі – це я. О-о-ой! У-у-у! Яка ж я необачна, нерозумна істота… О-о-о-о!

Г.Г. завів Пенелопу в кімнату, облаштовану як спальня. Там стояло величезне ліжко на чотирьох ніжках, а на ньому лежала драконіха та ридала ридма. Вона була значно дрібніша, ніж Пенелопа собі уявляла, – не більша за поні. Мала яскравий брунатно-рожевий колір, а вздовж шиї та спини в неї вимальовувався зигзаг із золотої та зеленої луски. Її величезні очі, ніби з блакитної порцеляни, були повні сліз.

– Поглянь-но, Табіто, – сказав Г.Г., – кого я тобі привів: це дівчинка, і звати її Пенелопа.

– Добрий день, як справи? – сказала Пенелопа.

– Ніяк, це мої проблеми. У-у-у-о-о! – заревла Табіта. Сльози збігали по щоках і випаровувалися від вогню з її ніздрів. – Немає на світі другої такої нікудишньої драконихи, як я. О-о-о-у-у!

– Можливо, – ввічливо продовжила Пенелопа, – якби ти поділилася зі мною своїм горем, то йому можна було б зарадити. Розумієш, я разом із братами прийшла сюди, щоб вам допомогти.

– Ти така добра, – ковтала сльози Табіта, – а я така самотня і нещасна, й ніхто вже не зможе мені допомогти, а я сама в цьому винна. О-о-о-у-у! У-у-у!.. І тут уже… – у-у-у! у-о-о-о! – нічого… – г-у-у! г-у-у! – не вдієш! О-о-ой-ой!

– Усе одно, – наполягала Пенелопа, – краще розкажи мені про всяк випадок. Сльозами горю не зарадиш.

Табіта дістала з-під подушки величезну хустку й добряче висякалась, а хустинка відразу спалахнула. Пенелопі й Г.Г. довелося затоптувати вогонь, і це дуже рознервувало Г.Г.

– Ніби я не казав їй користуватися вогнетривкими хустинками, я ж її сто разів просив! – обурився він. – Усі ці вогнедишні тварини такі неуважні, ти собі не уявляєш.

– Правильно, правильно, г-у-у-у, ображай мене, коли моє серце розбите, о-о-о-о! Мене – останню з роду Драконів, – ридма ридала Табіта. – Сварися, кричи на мене, о-о-о-о! Кволу, беззахисну, останню зі свого роду!

– От лихо! – сказав Г.Г. – Хоч що я кажу, все не так. Добре, я залишаю тебе з нею. Якщо буду потрібен, подзвони у дзвоник. Коли що термінове – дзвони п'ять разів.

Г.Г. поквапом утік, а Пенелопа обережно сіла на ліжко біля Табіти.

– Слухай, Табіто, – сказала вона лагідно та водночас вимогливо. – Ці ридання тільки пригнічують тебе, але не вирішують твоїх проблем. А якщо ти зараз опануєш себе та розкажеш мені, що сталося, то я впевнена, ми зможемо тобі допомогти.

– Добре, – сказала Табіта, глибоко, нерівно вдихнула, так що полум'я вирвалося їй із носа, ніби пелюстки троянди. – Так ось: час від часу всі дракони зникають – всі, крім одного. І тоді той останній, він чи вона, стає хранителем яєць, які зносять усі дракони, один за одним, перед тим, як зникнути. Мене обрали хранителькою яєць, і я цим дуже пишалась, бо це така велика відповідальність – знати, що майбутнє всіх драконів у твоїх руках, в одному кошику.

– Так, це величезна відповідальність, – серйозно сказала Пенелопа.

– Так ось, я саме підіймалася сюди і несла яйця – їх завжди висиджують у Кришталевих Печерах, – аж раптом зустріла василісків, із якими взагалі ніколи нормально не спілкуюся, бо вони такі брутальні та неприємні… Але вони сказали мені, що до головного плану внесено зміни, й тому вони прийшли, щоб забрати яйця в Замок Василісків, де їх тепер і будуть висиджувати. І я, безголова дурепа, віддала їм яйця, а тоді – о-о-у-у, у-у-у, г-у-у! – вони забрали їх і втекли, і сказали, що не збираються нічого висиджувати, і що – у-у-м-м, о-о-у-у, у-у-у! – що драконів більше ніколи не буде, Г-у-у, Г-у-у, г-у-у!

– Підступні тварюки! – гнівно промовила Пенелопа, а Табіта знову почала голосно ридати. – Але не переживай, ми разом із моїми братами

збираємося проникнути в Замок Василісків, повернути великі Найголовніші Книги і врятувати твої яйця.

– Справді? Ви це зробите? – зраділа Табіта. – Але як?

– Ну, ми… – почала Пенелопа, але зупинилася. Кутиком ока помітила, що в затінку великої шафи в кутку кімнати щось ворухнулося.

– Скажи, – промовила вона, – тут, у Кришталевих Печерах, є ще хтось, крім вас?

– Хтось іще? – замислено перепитала Табіта. – Ні, тільки я і Г.Г. А що таке?

Пенелопа, не мовлячи й слова, підійшла до дзвінка і натиснула кнопку п'ять разів. За кілька секунд почулося тупотіння, двері рвучко відчинились, і Пітер, Саймон, Г.Г. та Папуга вдерлися до кімнати.

– Що сталося? – вигукнув Г.Г.

– Так, які проблеми? – запитали хлопці.

– Зачиніть двері, – сказала Пенелопа.

Вони зачинили двері й обступили Пенелопу.

– Ну? – сказав Саймон.

– Тут є шпигун, – спокійно сказала Пенелопа. – Він ховається біля шафи.

Розділ IV

Шпигуни і плани

– Кажеш, тут шпигун, Пенні? – недовірливо перепитав Пітер. – Ти впевнена?

– Який іще шпигун? – і собі засумнівався Саймон.

– Не знаю, я тільки помітила якийсь рух. Он там, біля шафи, – показала пальчиком Пенелопа.

Хлопчики підійшли до шафи.

– Ти не помилилася, – Пітер нахилився та когось схопив.

– Ану пусти! – почувся хрипкий голос. – Пусти, кажу тобі, болить же!

Пітер повернувся до гурту не сам: він ніс за ногу товсту бородавчасту зелену жабу, вбрану в елегантний жакет. На голові у нього була білява перука, а в лапі – сірий циліндр. Пітер опустив її на підлогу, й тут жаба припала до землі, перевела подих і напружено втупилась у них своїми витрішкуватими жовтими баньками.

– Ага, ось бачите! – тріумфально промовила Пенелопа. – Я ж вам казала, що тут шпигун.

– Я не шпигун, – хрипко буркнула жаба.

– Гаразд, якщо ти не шпигун, тоді хто ти такий? – загрозливо спитав Саймон.

– Я… я… м-м-м… Я торговець хутром, я із Владивостока, – пояснив жаба, помітно хвилюючись. – Я маю жінку та шестеро дітей – нічого не вдієш, мушу якось на них заробляти.

– Краще не бреши! – обурено вигукнув Пітер.

– Що, хіба ж я не схожий на торговця хутром із Владивостока, який насилу зводить кінці з кінцями? – плаксиво спитав жаба.

– Аж ніяк, – запевнив його Саймон.

Жаба замислився на мить.

– А на торговця діамантами, який прибув сюди просто від зулусів, га? – з надією поцікавився жаба.

– Теж не схожий, – відказав Пітер.

– А на знаменитого нейрохірурга з Катманду? – не втрачав надії жаба.

– Ні, – жорстоко твердив Саймон.

– Що ж, доведеться відкрити вам правду, – проникливо промовив жаба. – Я заможний фермер із Онтаріо, власник молочарні; зараз у мене відпустка, і я вирішив провідати свою племінницю.

– Я тобі не вірю, – сказала Пенелопа. – Ти шпигун.

– Ні, я не шпигун, присягаюся, – запротестував жаба. – Присягаюся, панночко. Я вам кажу все, як є. Я вельми заможний торговець збіжжям і подорожую інкогніто, так би мовити, в справах бізнесу.

– Ти не хто інший, як жаба і шпигун, – твердив Пітер.

– Так-так, до того ж, такий жалюгідний і гидкий у цій своїй перуці, жакеті і з цим недолугим циліндром, – докинув Саймон.

– Не смій ганьбити мій циліндр, – скривджено захищався жаба. – Це просто чудовий циліндр, один із найкращих елементів маскування, тобто, я хотів сказати, головних уборів.

– Ти шпигун, – повторив Пітер. – А знаєш, що буває зі шпигунами?

– Не шпигун я, не шпигун, присягаюся! – панічно виправдовувався жаба. – Не руште мене, бо я не шпигун!

– А шпигунів розстрілюють, – зауважив Саймон.

– Або піддають тортурам, – додав Пітер.

– Або спочатку піддають тортурам, а тоді розстрілюють, – погрозливо сказав Папуга.

– Агов! Обережніше! До чого ці балачки? – відчайдушно вигукнув жаба. – Слухайте, зараз я вам відкрию всю правду. Я не хотів нічого казати, але ви мене змусили.

– Ну-ну? – заохотив його Саймон.

– Я – надзвичайно багатий банкір, маю акції банку, литовець за походженням, у мене жінка та двоє діток, ще й старенька матуся на утриманні, – зізнався жаба, насуваючи на очі циліндр і чіпляючись великими пальцями за пройми жилетки.

– Не вірю жодному слову! – сказала Пенелопа.

– Я також, – сказав Папуга. – Банкір, аякже! Вигадуй! Така жаба, як ти, два і два додати не вміє.

– Якщо ти банкір, то цього й не треба вміти, – запевнив його жаба. – Чесно, тобі тоді не треба математики, не треба нічого. Треба тільки пильнувати чужі грошики та відповідати вкладникам, що вони не зможуть їх отримати, – ото й уся робота.

– Дурниці! – зневажливо озвався Папуга. – Абсолютні безглузді дурниці. Ну, але якщо ти зараз же не скажеш нам правди, Табіта ось тут, на цьому місці, підсмажить тебе на маленькому вогні – чи на двох вогнях, правда ж, Табіто?

– Залюбки! – Табіта на підтвердження випустила з ніздрів двадцять чотири кільця диму та два довгі язики полум'я.

– Але слухайте, так же не можна! – очі в жаби наповнилися слізьми. – Негарно мучити безсловесну тварину, та ще й мій одяг можна попсувати, а я ще не всі гроші за нього виплатив.

– Це нас не обходить, – відрубав Папуга. – Скажи нам правду, і ми тебе не зачепимо.

– Справді? – з надією в голосі спитав жаба. – Ви готові перехреститися і поклястися своїм життям?

– Так, – відповів Папуга.

– Гаразд, – жаба перевів подих. – Я…

– Але тільки правду, – застеріг Папуга. – Це твій останній шанс.

– Та добре вже, добре, – сказав жаба. – Мене звати Етельред, і я жаба без певного місця проживання.

– І ти шпигун? – уточнив Пітер.

– Угу. Тобто я радше напівшпигун, – зізнався Етельред. – Розумієте, це все винні вони, оті василіски. Я був надто маленький, щоб висиджувати їм яйця, я весь час падав із них і боляче забився. Тож я нарешті сказав Головному Василіскові, мовляв, чому б не доручити мені робити щось таке, для чого я створений?

– Шпигувати? – не повірив своїм вухам Саймон. – Але чому? З тебе ж нікудишній шпигун!

– Не смій мене так ображати! – сказав Етельред і набурмосився. – Я міг би бути неперевершеним шпигуном, але я не скінчив курс.

– Який курс? – спитав Пітер.

– Курс заочного навчання для шпигунів – ось який, – пояснив Етельред. – Я тільки встиг проштудіювати маскування та іноземні акценти, аж тут василіски наказують: "Ану, кажуть вони, мерщій жени до Кришталевих Печер і рознюхай, що там робить Г.Г.", – отак вони сказали і спровадили мене так швидко, що я навіть забув узяти невидиме чорнило.

Пенелопа вже перейнялася співчуттям до нього.

– Добре, – сказав Папуга. – Дуже добре, що ми тебе тут схопили – тепер ти поділишся з нами корисною інформацією.

– Ні, – Етельред відчайдушно потрусив головою, – нізащо я не скажу вам нічогісінько. Мій рот на замку, ось так.

Табіта видихнула два язички полум'я.

– Ну, нехай, – швиденько поступився Етельред. – Я розповім вам дещо, можливо, щось не надто важливе.

– Де вони поділи Великі Урядові Книги? – спитав Г.Г. – Цим книгам нічого не загрожує?

– О, ще б пак! – сказав Етельред. – Книги заховані у підземеллі, в надійному місці під посиленою охороною. Ой, а як ті дурні сіли в калюжу, випробовуючи заклинання! Смішно? Я мало не вмер. А як же казився Головний Василіск, коли вони перетворили двох вартових – одного на дерево, а другого на пучечок небесної моркви. Наші жаби просто по землі качалися, кажу вам.

– А що ти скажеш про яйця драконів? – спитав Папуга.

– О, з ними все гаразд, – відповів Етельред.

– Вони цілі? В Замку? Мої дорогесенькі! – зойкнула Табіта й зомліла.

– Агов, чого це вона? – здивувався Етельред. – Звичайно, вони в безпеці. Як їх поскладали в камеру тортур, так вони там і лежать, усі до одного.

Присутні кинулися поплескувати Табіту по лапах, аж поки вона опритомніла, бо, як мудро зауважив Г.Г., "немає сенсу палити пір'ячко в неї під носом, як це зазвичай роблять у таких випадках".

– А тепер, – звернувся Папуга до Етельреда, – зізнавайся, як найкраще проникнути в Замок?

– Там є тільки один вхід, – підказав Г.Г. – Через підйомний міст і головні ворота.

– Ага, отут ви всі й помиляєтесь, ясно? – тріумфально проголосив Етельред. – Ви думаєте, що знаєте все, чи не так? А ось і не так, ви помиляєтесь, ясно?

– Добре, але як же ще можна потрапити туди? – спитав Г.Г.

– Ну-у-у, – хитро примружився Етельред, – це вже ні, цього вже я вам не скажу. Ні-ні, я не з тих яких-небудь перекинчиків.

– Перебіжчиків, – виправив Пітер.

– І не з отих теж, – сказав Етельред.

– Я тобі не вірю, – сказала Пенелопа. – Відколи ми тебе схопили, ти тільки й робиш, що брешеш, і це тільки чергова твоя брехня, як перед тим про нейрохірурга. Ти постійно свідомо брехав нам про те, хто ти й що ти, й тепер знову брешеш, нібито є якийсь інший вхід у Замок Василісків.

– Я не брешу, панночко, повірте, – заголосив Етельред. – Може, я й збрехав вам раз чи два про те, хто я і що я, але тепер кажу чистісіньку правду: в Замок можна потрапити через ринви.

– Браво, Пенні! – вигукнув Пітер.

– Вельми розумно, – підхопив Папуга.

– Блискуче, – сказав Г.Г.

– Агов, – запротестував Етельред, який зненацька зрозумів, що він накоїв. – Як вам не сором, панночко, хіба це гарно?

– Так само гарно, як тобі шпигувати за нами, – відрубала Пенелопа.

– Але ж це мій фах – я професійний шпигун, – заперечив Етельред. – А ви не мали права хитрощами виривати в мене зізнання.

– Ну, пробач, будь ласка. Я думаю, це було необхідно, – сказала Пенелопа. – До того ж, нікого це не здивує, бо ти справді поганий шпигун.

– Гей, мені здається, несправедливо так казати, бо я встиг закінчити тільки половину курсу, – ображено відповів Етельред. – Насправді я просто супер. Я чудово вмію перевтілюватись в угорського риботорговця, батька трьох дочок, удівця – він у мене як живий! Зрештою, так каже моя мама. Ви не хотіли б послухати? Або ще я можу зобразити польського графа, для якого настали чорні часи і йому довелося продати свій замок зі всією начинкою.

– Якось іншим разом, – перебив його Папуга. – А зараз ми хочемо знати, як потрапити в ринву.

– Агов, – у котре буркнув Етельред, – навіть не чекайте, що я відкрию вам усі секрети.

– Здається мені, – Пенелопа підморгнула Папузі, – Етельред не усвідомлює, що ми пропонуємо йому дуже важливу роботу.

– Як це? Мені? – спантеличено перепитав Етельред. – Яку роботу?

– Професійного контршпигуна, – незворушно відповіла Пенелопа.

– Тобто це я буду ким? – розхвилювався Етельред, аж його очі зробилися ще банькатіші. – А що воно таке?

– Це найважливіший різновид шпигунства, уяви собі, – відповів Пітер.

– Так, – підхопив Саймон, – надзвичайно важлива робота.

– Ого! – видихнув вражений Етельред. – Ну, то як ця робота робиться?

– Отак: ти вдаєш, нібито й далі шпигуєш за нами на користь василісків, – пояснила Пенелопа. – Тим часом насправді ти шпигуєш за василісками для нас. І тому тепер тебе називатимуть ас-контррозвідник Ікс.

– Нове ім'я? – спитав Етельред. – Але чому саме ас-контррозвідник Ікс? Чому мені не можна залишити моє власне ім'я?

– Тому, що аси контррозвідки ніколи так не роблять, – сказав Пітер. – Вони занадто важливі персони, щоб залишати собі звичайні імена.

Етельред кілька хвилин розмірковував.

– А маскування мені знадобиться, га? – нарешті спитав він. – Бо маскування – це мій коник, справді, тож я не хотів би його занехаяти.

– Аякже, звичайно, тобі доведеться маскуватися, – сказала Пенелопа, – і найчастіше доведеться носити по-диявольському хитре й підступне маскування.

– Яке ж, яке, кажи мерщій! – не витримав Етельред. Очі його від запалу мало не вилізли з орбіт.

– Ти будеш маскуватися під себе, – відповіла Пенелопа. – Будеш справжньою жабою.

– Це вже занадто! Ті василіски прекрасно знають, що я жаба, – запротестував Етельред.

– У цьому, власне, й полягають диявольські хитрощі, – втрутився Саймон. – Бо під личиною жаби буде насправді чаїтися ас-контррозвідник Ікс.

– Ага! – вигукнув Етельред, і обличчя його засяяло. – Ага, це вам не дурничка, це навіть вельми розумно. Супер, це якесь найшпигунськіше шпигунство, яке тільки може бути!

Діти полегшено зітхнули, а Папуга і Г.Г. перезирнулися.

– Отже, ти погоджуєшся зайняти цю високу посаду? – уточнила Пенелопа.

– Авжеж, панночко, залюбки, – очі Етельреда сяяли. – І ще дозвольте сказати, панночко, що мені буде дуже приємно нести службу з кимось таким, як ви, з отакою гарненькою, такою розумною – точнісінько, як я.

– Щиро дякую вам, – промовила Пенелопа, ледве тамуючи сміх. – А тепер, якщо Г.Г. буде такий ласкавий і дасть нам що-небудь попоїсти, ми зможемо попрацювати над планом нашої операції.

Тоді всі знову повернулися до вітальні й Пенелопа допомогла Г.Г. подати на стіл розкішний обід, який складався з овочевого супу, ягняти, запеченого з зеленим горошком, печеної картоплі, присмаченої маслом і сметаною, а на десерт – свіжі полуниці зі збитими вершками та меренгою, а на додачу – морозиво.

– О-о-о, яка смакота! – простогнав Пітер, доїдаючи другу порцію полуниць.

– Так-так, це, власне, один із тих невеличких банкетів, які Г.Г. так любить інколи влаштовувати, – сказав Папуга. – Він справді неперевершено готує. Ну, і звичайно, мушу визнати, місячна морква також цьому сприяє – її можна додавати до всього.

– Ага, до речі, та місячна морква постійно в тебе на язиці, – зауважила Пенелопа, – і про неї ви співали, коли ми вперше зустрілися. Що це таке?

– Це один із найкращих винаходів Г.Г., – пояснив Папуга. – Вона ніби звичайна морква, тільки смугаста – в червоні й білі смужки. Ми збираємо один урожай на рік і влаштовуємо з цієї нагоди урочисту церемонію – Свято Врожаю Місячної Моркви. А далі розвішуємо її в сушарні.

– Ось така вона висушена, – сказав Г.Г. і поклав на стіл довгастий овоч, схожий на моркву, але твердий, немов старий гарбуз. – Коли вона висохне, на ній з'являються рецепти й настанови. Дивіться!

Збоку на місячній моркві діти побачили готичний напис, щедро прикрашений вибагливими закарлючками, який повідомляв: "Смажена свиняча нога: вміст висипати в каструлю і поставити на дві години в піч. Підкладати у вогонь не більше двох полін за раз. Часто скроплювати салом". Г.Г. розломив морквину: всередині її наповнював якийсь брунатний порошок.

– Тобто, ви хочете сказати, буцімто все, що ми зараз їли, приготоване з оцього? – недовірливо спитав Саймон.

– Так, – скромно відповів Г.Г.

– До речі, ця морква не має нічого спільного зі звичайними консервованими або сушеними напівфабрикатами, – уточнив Папуга, – бо вона виростає в землі й тому зовсім не втрачає поживних властивостей.

– У це важко повірити! – вигукнув Пітер.

– Г.Г. зробив цей винахід у 1596 році, – повідомив Папуга. – Він завжди випереджає свою епоху.

– Я, наприклад, думаю, що ви найкращий чарівник у світі, – сказала Пенелопа. – Усі ваші винаходи такі практичні!

– Дякую, мені дуже приємно, – сказав Г.Г. й трохи зашарівся. – Але не треба забувати, що головна заслуга в цьому належить усе-таки Великим Книгам. Без них я мало що міг би зробити.

– Так і є, тому-то так необхідно повернути їх на місце, – наголосив Папуга. – А тепер час накреслити план нашої операції. По-перше, у кого план Замку Василісків?

– Ось тут, у мене, – відгукнувся Г.Г., добуваючи зі складок своєї одежі згорток пергаменту. Пергамент розстелили на столі, та всі нахилилися над ним.

– Ну, наш шановний Етельреде, – сказав Папуга. – То де ж та ринва, про яку ти розповідав?

Етельред насупився над планом замку, зосереджено розглядаючи його, аж перука з'їхала йому на одне око, а циліндр зсунувся на потилицю.

– Ось тут підйомний міст, – нарешті показав він, – і тут же апартаменти Найголовнішого Василіска, а ось тут бараки, де живуть звичайні василіски. А ось тут, внизу, головна підземна темниця, де вони зберігають Великі Урядові Книги; а ось і камера для тортур – тут вони тримають драконячі яйця.

– Мої дорогесенькі! – зойкнула Табіта.

– Ну-ну, не треба більше непритомніти, – роздратовано застеріг її Папуга. – Немає часу з тобою панькатись.

– А ось тут, – Етельред вів далі, тицяючи в карту великим пальцем, – отут є дві менші темниці, ними давно вже не користуються – хіба тільки як складом. Якось мене послали туди за стільцем, і тоді я й помітив оту ринву, зрозуміло? Тоді я пройшовся вздовж неї, просто так, без жодних серйозних намірів, уявіть, але побачив, що вона пролягає під замковим ровом і виходить на поверхню аж у полі, отут. І тоді я сказав собі: Етельреде, сказав я, згадай моє слово, коли-небудь ця ринва стане тобі в пригоді, – бачте, так воно й сталося, – Етельред обвів присутніх щасливим поглядом.

– Це був дуже поміркований вчинок, – промовила схвально Пенелопа.

Етельред зашарівся аж по самі корені своєї перуки.

– Ну що, – Саймон і собі насуплено втупився в карту. – Якщо нам і вдасться оцим проникнути всередину, все одно доведеться мати справу з вартою, якщо хочемо врятувати Книги.

– Ви не зможете винести звідти Книги, – понуро промовив Папуга. – Принаймні так просто. Кожна Книга важить приблизно три сотні фунтів, і кожна з них шість футів заввишки та три завширшки.

– О Боже! – вигукнув Пітер. – Чому ж ти не сказав цього раніше?

– Але ж, любий мій Папуго, – втрутився Г.Г., – нам не треба викрадати Книги – досить тільки знайти у них рецепт, як упоратися з василісками, котрий я так необачно забув, і тоді ми зможемо прогнати їх із замку і врятувати Книги.

– Ваша правда, – схвильовано промовив Саймон, – так і є, Г.Г. Якщо ми зможемо потрапити в замок і відшукати потрібне заклинання, то нам нічого більше не потрібно.

– А зараз ми всі маємо придумати, як налякати вартових, – сказав Пітер. – Чого бояться василіски?

– Ви що, пане, жартуєте? – здивовано спитав Етельред. – Вони самі кого хочете налякають. А їм чого боятися, коли вони плюються вогнем на вісім футів попереду себе?

– Теж правильно, – підтвердив Папуга. – Василіски завжди поводяться нахабно і зверхньо.

Запала довга мовчанка – лише Дульчібелла щось мугикала собі під ніс, перестеляючи Папужине ліжко.

– Гаразд, – озвалася нарешті Пенелопа. – Якщо ми не можемо їх налякати, то, може, нам вдалося б чимось їх відволікти?

– Може, когось і вдалося б, але тільки не василісків, – відповів Г.Г. – У них тут справжня військова дисципліна, розумієте, а це означає, що думати має право тільки вище керівництво, а вартовим залишається тільки слухняно виконувати накази. І якщо їм доручено охороняти темницю, то вони охоронятимуть її, не зважаючи ні на що.

Усі знову принишкли.

– Слухайте-но, – враз подав голос Етельред, – є одна річ, яка може зрушити їх із місця.

– Яка, яка?! – палко вигукнули всі разом.

– Зараз, – вів далі Етельред. – Головний Василіск довів до відома всіх василісків, що, значить, їхній обов'язок схопити Г.Г., а той, хто доможеться цього, отримає підвищення. Тож я подумав: якби вони побачили Г.Г. і вирішили, що можуть його схопити, тоді б і зрушили з місця.

– Блискуча ідея – якби тільки Г.Г. був років на двісті молодший, – саркастично зауважив Папуга. – А так, у його віці навряд чи можна сподіватися, що він готовий плазувати по ринвах і втікати від василісків.

– На превеликий жаль, мушу визнати, що Папуга каже правду, – підтвердив Г.Г. пригнічено.

– А може, нам підробити Г.Г.? – запропонував Саймон.

Усі мовчки перезирнулися.

– Ти маєш на увазі – зробити його двійника? – уточнила Пенелопа.

– Ага, – відповів Саймон. – Розумієте, вбрати кого-небудь під Г.Г. Може, когось із нас.

– Ні-ні, – втрутився Г.Г. – Я щось придумав. Коли мені востаннє шили одяг, то для примірок зробили манекен, схожий на мене.

– Кравецький манекен! – втішено прошепотіла Пенелопа.

– Так-так, – піднесено ствердив Г.Г. – Отже, ми маємо манекен мого зросту і габаритів, а я маю для нього мантію і капелюха.

– А обличчя йому зробимо з небесного желе, – вигукнув Саймон.

– І розмалюємо так, щоб було схоже на Г.Г.! – підхопив Пітер.

– І якщо вже це не змусить сторожу заворушитися, то вже нічого не поможе! – прокричав Етельред і аж згубив капелюха, стрибаючи в дикому галопі довкола столу.

– Чекайте-чекайте, – сказав Папуга, – це все чудово, але як зробити, щоб він рухався?

– Дуже просто! – сказав Етельред, якого так переповнювали почуття, що жакет аж тріщав на ньому по всіх швах. – На коліщатках, ось як!

– На коліщатках? – здивовано перепитали присутні.

– Так, – відповів Етельред. – Де наш план? – Він кілька хвилин постояв над планом, а потім сів і вдоволено посміхнувся.

– Так, усе правильно, – підтвердив він.

– Що правильно? – перепитали всі.

– Ну, гаразд, – Етельред знову схилився над планом і почав водити по ньому пальцем. – Ось тут ми маємо дві темниці, які використовують за склади, бачите? А ось сюди ми маємо потрапити.

– Ясно, – перебив Папуга, – давай далі.

– Отже, в цій темниці вони тримають Книги, – показав Етельред, – а якраз навпроти неї – довгий коридор, який спускається до рову.

– Так і є! – Г.Г. ляснув себе по лобі. – Тут вимірюють рівень води в рові. Як я міг про це забути!

– Наприкінці коридору буде рів, розумієте? – пояснив Етельред.

– Я не розумію, – зізнався Пітер.

– Дивіться: ми заходимо в цю темницю, а тоді я виходжу і відвертаю увагу вартових, – продовжував Етельред.

– Ти здійснюєш відволікаючий маневр, – підказав Папуга.

– Ні, – заперечив Етельред, – щиро кажучи, я зовсім не збираюсь наражатися на небезпеку. Я просто відверну їхню увагу і поки вони будуть відволікатися на мене, ви маєте поставити фальшивого Г.Г. на початку коридору та підштовхнути його. Тоді лялька на коліщатках поїде коридором, а я скажу: "Агов, погляньте, орли, – скажу я, – це часом не Г.Г.?" – й тоді всі вони кидаються за ним, зрозуміло?

– Який блискучий задум! – захоплено вигукнув Саймон.

– Справді, – підтримав його Пітер і поглянув на Етельреда з повагою. – Він перетворюється на справжнього аса-контррозвідника.

– Угамуйтеся, бо нам ще треба здолати довгий шлях до успіху, – стурбовано промовив Папуга.

– Пропоную розподілити роботу, – сказав Саймон. – Етельред, Г.Г. і я вивчаємо план, проводимо вимірювання та розрахунки, детально розробляємо операцію – і розпочинаємо просто зараз. А ви, Папуго, Пітере та Пенелопо, готуєте манекен. Табіта і Дульчібелла допомагають. До речі, як ви вважаєте, коли найкраще провести атаку?

– Серед ночі, – відповів Г.Г. та видобув зі складок мантії великий годинник. – Таким чином, на все маємо шість годин. Щоб забезпечити цілковиту темряву, я вимкну місяць.

– Невже? – здивувалася Пенелопа.

– О, саме так, – гордо відповів Г.Г. – Простісінько. Я можу навіть вимкнути сонце, якщо це конче знадобиться.

– Добре, тоді починаємо, – сказав Пітер. – Ходи зі мною, Папуго, покажеш, де ви тримаєте небесне желе.

Наступні три години робота просто кипіла. Етельред, Г.Г. і Саймон намалювали на підлозі крейдою вхід у темницю й пологий коридор та вибрали найкраще місце для розташування манекена. Табіта з Дульчібеллою, не без деяких суперечок і суперництва, натягли-таки мантію на манекен, який уже стояв на коліщатках, зроблених із небесного желе. Але найбільше часу знадобилося на голову моделі. Шість варіантів обличчя Г.Г. було змайстровано і відкинуто як невдалі, аж поки нарешті вдалося зробити таке, яке визнали бездоганним. Потім Пенелопа дуже старанно та прискіпливо розмалювала його олійними фарбами; на голову моделі наклеїли штучне волосся і бороду, припасували голову до тулуба, насунули гостроверхого капелюха – й відступили назад. Довгу паузу перервав Етельред.

– Оце-то так! – хрипкувато прошепотів він. – Як живий! Ну, просто ніби брат-близнюк. Якщо вже цим їх не обдуриш, то нічим не обдуриш.

– Мушу сказати, – розважливо промовив Папуга, – на мій погляд, це справедливі слова. Навіть я міг би сплутати цю ляльку з Г.Г. Неймовірно схожий, тобто дивовижно оманливий дублікат.

– Оце так! Ви як почнете говорити, то я розбираю тільки п'яте через десяте! – захоплено вигукнув Етельред. – Не уявляю, як можна запам'ятати усі ці слова.

– Ти теж мав шанс опанувати мову, – суворо сказав Папуга, – коли Г.Г. організував Безкоштовну школу для жаб. Але хоч хтось відвідував її? Ні! Вам більше подобалося кумкати в болоті й за сумісництвом висиджувати яйця для василісків, до того ж, і те й інше кепсько.

– Я в цьому не винен, присягаюся, – виправдовувався Етельред. – Я хотів ходити до школи, але моя мама сказала, що нема жодного сенсу в

цьому дурнуватому навчанні. Вона сказала, що мені, мовляв, треба займатися ремеслом.

– То чим же ти займався? – спитала Пенелопа співчутливо.

– Та шпигунством же, хіба ж ви забули? Моя мама казала: для доброго шпигуна завжди знайдеться робота, – відповів Етельред.

Папуга тяжко зітхнув.

– Усі вони, жаби, однакові, – пробурмотів він. – Логіка не для них.

– Час, – проголосив Саймон. – Іще раз повторимо план операції. В експедицію вирушають Пітер, я, Папуга і, звісно, Етельред як провідник і ас-контррозвідник.

– Ага, – вигукнула Пенелопа, – а як же я?

– А тобі краще буде залишитись тут, зі мною, моя дорогенька, – сказав Г.Г. – Все-таки це небезпечна місія.

– Я не боюся, – наполягала Пенелопа, – я піду з ними. Згадайте – це ж я хитрощами змусила Етельреда обмовитися про ринву, а якби не це, ви взагалі не мали б куди йти.

– Так, це правда, – присоромлено промовив Пітер.

– Ну, добре, ходімо з нами, – погодився Саймон. – Але обіцяй, що як тільки з'явиться найменший натяк на небезпеку, ти відразу щодуху рвонеш звідти.

– Не дочекаєтесь! – гордо відповіла Пенелопа. – Я тільки тоді рвону щодуху, коли решта теж рвоне.

– Сподіваюся, ми зможемо дотримати безпеку Пенелопі, – сказав Папуга. – А зараз що робимо?

– Ну, – сказав Саймон, – коли ми проникнемо в темницю, отут Етельред зразу виходить і починає відволікаючий маневр.

– Агов, я ж казав, що не збираюсь робити нічого такого, ніяких – як там воно? – маневрів! – обурився Етельред. – Я тільки відволікаю увагу вартових.

– Гаразд, – Саймон посміхнувся, – щойно Етельред заманить вартових у темницю, де зберігаються Книги, ми відразу виходимо та ставимо рухому модель у коридорі, отут, Папуга сідає йому на плече і розмовляє голосом Г.Г. Тоді Етельред каже вартовим, що це Г.Г., Папуга злітає з плеча й підштовхує модель ногами, двійник Г.Г. котиться по коридору і падає в рів. Якщо пощастить, вартові побіжать услід і, може, навіть пірнуть за ним, бо він вийшов у нас важкенький, тож тільки впаде у воду – відразу піде на дно. Поки все це відбуватиметься, ми відкриємо Книги та пошукаємо засобів проти василісків, а Пенелопа їх запише. Й тоді можна втікати.

– Чудово, просто чудово, – похвалив Г.Г. – Який досконалий план! Як я вдячний вам, мої відважні дітки!

– А про мене ні слова? – образився Етельред.

– Ти проявив себе як воістину далекоглядна і винахідлива жаба, – втішив його Г.Г. і поплескав по денцю циліндра. – І коли все успішно скінчиться, я призначу тебе старостою у Безкоштовній школі для жаб.

– Ого! – Етельред був просто приголомшений такою честю.

– А зараз, мабуть, усім нам слід випити гарячого какао з небесної моркви, а тоді я вимкну місяць, і ви можете рушати, – сказав Г.Г.

– Одне мені не дає спокою, – зізнався Етельред, сьорбаючи какао. – Чи я маю залишатися в замку як ас-контррозвідник Ікс, а чи втікати звідти разом із вашою компанією?

– Утікати з нами, – впевнено підтвердила Пенелопа. – Василіски на той час уже знатимуть, що ти перейшов на наш бік. До того ж, у нас для тебе знайдеться купа іншої важливої роботи.

– Скажіть тільки слово, панночко, – відповів на це Етельред, збиваючи циліндр трішки набакир у дещо легковажному стилі. – Скажіть тільки слово, й ас-контррозвідник Ікс до ваших послуг!

– Дякую, – поважно мовила Пенелопа.

Коли вони випили какао, дуже тепле та приємне для шлунку, Г.Г. звірився з годинником.

– Саме час гасити місяць, – повідомив він. – Ви готові?

– Готові! – відгукнулися всі.

– Щасти вам! – побажали Табіта і Дульчібелла. Обидві вони гучно сякалися в носовички.

Загін крокував одним із багатьох бічних тунелів Кришталевих Печер – власне, тим, який мав вивести якнайближче до поля небесної моркви, де й був розташований вхід до заповітної ринви. Пенелопа і Етельред із ліхтариками в руках ішли попереду, з ними Папуга, а позаду Пітер і Саймон несли манекен Г.Г.

Нарешті вони вийшли з тунелю і далі рушили полем; без місячного сяйва тут було чорно, як на дні колодязя. Стояла мертва тиша, так що можна було почути шарудіння листочків небесної моркви, м'яких і оксамитових, які терлися об їхні ноги. Ліхтариками вони користувалися

лише в разі крайньої необхідності, особливо коли впритул наблизилися до великої похмурої споруди Замку Василісків, побоюючись, що сторожа може помітити світло та здійняти тривогу.

– Зупиніться на хвилинку, – прошепотів Етельред. – Це має бути десь тут. Зараз я гляну.

Папуга разом із дітьми слухняно чекали, поки Етельред нишпорив поміж листям небесної моркви і бурмотів щось собі під ніс.

– Ось вона, – сказав він нарешті. – Я так і знав, що вона десь тут.

При світлі ліхтариків діти побачили квадратний лаз і поряд із ним – дротяну решітку. Вони посвітили всередину й побачили, що лаз веде у велику, круглу, викладену цеглою трубу. Просто під лазом посередині стояв стільчик.

– Отак я і вибрався, – похвалився Етельред.

Вони обережно спустилися разом із манекеном через отвір у трубу, й тут їм стало зручніше, бо тепер могли присвічувати собі ліхтариками без остраху, що хтось їх побачить. Приблизно за п'ять хвилин помітили, що тунель полого спускається донизу, і відчули повів прохолодного вітерця.

– Ми майже на місці, – шепнув Етельред. – Тепер – мертва тиша. Вартові ось тут, за рогом.

Він вивів їх із стічної труби до великої похмурої темниці, натоптаної аж до стелі старовинними меблями, канделябрами та іншими дивними речами, які переважно можна знайти на горищі. Все тут було запилюжене й обплетене павутинням, густим, як чорне мереживо. Тут було холодно, пахло вогкістю, й Пенелопу почало лихоманити.

Етельред провів їх поміж височенними стосами меблів, обвішаних павутиною, аж до дверей, і тут він обережно прочинив їх та визирнув у шпарину.

– Агов, вистроміть носи та киньте оком навколо, – зрештою промовив він.

Усі по черзі й собі визирнули крізь шпарину. Трохи далі вниз по коридору виднілися великі, окуті міддю двері в арці. Очевидно, вели вони до тієї темниці, де зберігалися Великі Книги. Перед дверима з виразом нудьги на обличчях стирчали двоє василісків – очевидно, вартові. Один гострив дзьобом свої довгі кігті, а другий тим часом знічев'я розважався тим, що полум'ям із ніздрів випалював на стіні власні ініціали. Навпроти був пологий коридор, який спускався до рову.

– А тепер, – промовив Етельред, і голос його тремтів від страху й піднесення, – як тільки я заманю тих двох у темницю, відразу виставляйте манекен на потрібне місце, а тоді нехай Папуга що-небудь голосно скаже. Я знатиму, що ви готові, зрозуміло?

– Згода, – прошепотіли у відповідь.

Пенелопа відчувала, як стукотить її серце – мало не вискакує з грудей, – і запитувала себе, чи інші теж бояться так само, як і вона.

– Добре, – Етельред схвильовано ковтнув повітря, – час починати.

З цими словами він прочинив двері, вислизнув у коридор і залишив двері напіввідхиленими. Всі припали до отвору й побачили, як він поправив на собі циліндр і бадьоро, з безтурботним виглядом пострибав униз коридором до вартових із затиснутими під пахвою Пенелопиними олівцем і записником.

– Агов, – гукнув він вартовим, – прокидайтеся! І це називається вартові? Та я вже давно міг підповзти й подушити вас обох.

Василиски, щойно почули його голос, підстрибнули та виструнчились, та коли роздивилися, хто це, знову розслабилися.

– А, це ти? – прокаркав один різким грубим голосом, схожим на гарчання пса, що гризе кістку. – Чого ти хочеш, жабо дурнувата?

– По-перше, я хочу, щоб ви більше не пащекували, – твердо відповів Етельред. – Прошу притримати язики у своїх потворних рилах, бо я, власне, прибув сюди зі спеціальним завданням від самого Шефа, зрозуміли? Якщо не вірите, можете зійти нагору та спитати його. Хоча цього я б вам не радив, бо він зараз у паскудному настрої – бушує, наче вулкан.

– А чого це він? – тривожно перепитав вартовий. Вочевидь, коли Головний Василіск гнівався, перепадало всім.

– Це все через Г.Г., – відповів Етельред. – Так-так: річ у тім, що Г.Г. планує всім нам помститися.

– Цікаво, як це? – глузливо посміхнувся василіск. – Ми всі його Книги тримаємо тут. У нього не лишилося жодного заклинання.

– Це добре, – зловтішно сказав Етельред, – але якщо він не знає жодного заклинання, то як же йому вдалося загасити місяць?

– Загасити місяць? – луною відгукнулися вартові.

– Ага, – підтвердив Етельред, – не вірите – вилізьте на замкову стіну та самі подивіться. Тому-то ваш Шеф і перелякався на смерть, авжеж. Тому-то й послав мене сюди шукати місячні заклинання у Великій Книзі Заклинань, і тому-то я не маю часу стояти тут із вами та базікати.

Відчиніть-но ці двері та дайте мені зайти, бо інакше отримаєте на горіхи від шефа.

– Аякже, аякже, – поквапливо погодився вартовий, зняв зі стіни здоровенний ключ і відімкнув двері.

– Добре було б, якби ви обидва теж пішли зі мною та трохи допомогли, – підказав Етельред.

– Зараз, зараз… – закивали вартові й слухняно пішли слідом, коли він пострибав у темницю.

– Добре, – сказав Пітер, – Пенні, ти залишайся тут, поки вартові не кинуться за манекеном.

Хлопчики відчинили двері та спритно викотили двійника Г.Г. в коридор так тихо, як тільки могли. З темниці чути було, як Етельред всіляко намагається затримати вартових на місці.

– Так, ти тримай мого записника, а ти тримай мій олівець, – командував він. – Загасити місяць – то серйозна справа. Наступного разу, уявіть собі, він візьме та загасить сонце – отоді вже нам перепаде, га?

Швидко й обережно близнюки встановили манекен там, де починався спуск і де найлегший поштовх міг би зрушити його з місця – на прогулянку вниз коридором. Тоді Папуга зайняв своє місце у нього на плечі.

– Ну, все, – шепнув він, – повертайтеся і ховайтесь.

Тільки коли хлопчики зникли з очей, Папуга розправив пір'я та прочистив горло.

– Любий мій Папуго, – промовив він, неперевершено імітуючи високий голос Г.Г. – Сьогоднішнє вимкнення місяця – лише перший крок у моїй війні проти василісків.

– Еге ж? – сказав Папуга своїм справжнім голосом. – А який же буде наступний крок?

– Ого! Орли! Присягаюся шкарпетками і капелюхом! – пронизливо крикнув Етельред із темниці. – Дивіться! Це ж сам Г.Г. власною персоною! Хапайте його! За це обіцяно підвищення по службі, купу медалей! Шеф вас любитиме, як рідних. Мерщій, мерщій!

Вартові спантеличено озирнулися й побачили того, кого мали прийняти за Г.Г., – він стояв у коридорі з Папугою на плечі. За якусь мить вони вже отямилися від шоку. І тоді з переможними криками кинулися вперед.

– Стережися, Г.Г., тут василіски! – застережливо зойкнув Папуга, нібито з переляку, і злетів з плеча двійника та підштовхнув його лапами, як і планувалося.

Двійник повернувся кругом і покотився вниз коридором, набираючи швидкість. Довга мантія волочилася по землі, так що коліщаток зовсім не було видно й складалося враження, ніби це справжній Г.Г. біжить щодуху, рятуючи своє життя. Василіски лишилися позаду. Вони аж заґелґотіли від нетерплячки, прагнучи схопити Г.Г., штовхаючи один одного, й собі кинулися навздогін.

– Усе чисто! – гукнув папуга. – Мерщій!

Діти перетнули коридор і забігли в темницю, де на них чекав Етельред.

– Уперед, – гукнув він, – шукайте свої нещасні заклинання, а я тут попильную василісків.

Він пострибав із темниці в коридор і далі, слідом за вартовими, яких уже й слід прохолов.

А діти відразу побачили Великі Книги Врядування, по шість футів заввишки й по три завширшки кожна, виготовлені з найтоншої тисненої шкіри, оздобленої вишуканими пурпурово-золотими візерунками. Кожна книга лежала на дивовижної краси золотому столику, інкрустованому сріблом.

– Вітаю вас, Книги, – з любов'ю промовив Папуга. На превеликий подив, книги відгукнулися мелодійними голосами, схожими на голоси трьох маленьких бабусь:

– Вітаємо тебе, Папуго, як ти там? – відповіли вони. – Дуже приємно знову тебе бачити. Ти збираєшся нас врятувати?

– Ще не зараз, – сказав Папуга. – Ми готуємося тебе порятувати, моя кохана балакуча бібліотеко. Але зараз ми прийшли по заклинання проти василісків – будь ласка, Книго Заклинань!

Діти знову здивувалися, коли Книга з написом "Се Є Велика Книга Заклинань" розгорнулась і почала перегортати сторінки, бурмочучи сама до себе:

– Василіски… василіски… Так відразу й не пригадаю… Василіски… Звичайно, я можу помилятися…

– Я прошу, швидше, – сказав Папуга, – вартові можуть повернутися будь-якої миті!

– Я стараюся допомогти тобі якомога швидше, – з готовністю промовила Книга. – У мене друк тільки з одного боку. Зараз я подивлюся… Василіски… Василіски…

Діти разом із Папугою мучилися невідомістю. Не могли навіть приблизно уявити, скільки часу манекен Г.Г. зможе відволікати увагу вартових, і аж ніяк не бажали попастися сердитим розчарованим василіскам, коли ті повернуться.

– Ага, є, маємо, – задоволено вимовила Велика Книга Заклинань. – "Заклинання, що порятують вас від василісків".

– Ти готова записувати, Пенелопо? – спитав Папуга.

– Так, – відгукнулася дівчинка.

– Тоді починаємо, – сказала Книга.

– "Засіб порятунку від василісків. Василісків винищують горностаї. Горностая приносять до лігва, де на дні, в глибині, ховається василіск, адже нема отрути без протиотрути, не існує лиха, на яке нема ради. І коли василіск набачить горностая, то втікає геть, а горностай його наздоганяє і вбиває, позаяк укус горностая смертельний для василіска, але тільки тоді, якщо горностай перед тим встиг скуштував рути – і не раніше. І проти цієї зарази горностай спершу куштує траву рути. Він набирається сили від соку цієї трави. І тільки тоді горностай нападає на василісків і перемагає цих ворогів".

– Що таке ота рута? – спитав Пітер.

– Це має бути такий вид рослин – я так думаю, – відповіла Книга Заклинань. – Зрештою, подивися в Словнику.

Великий Словник розгорнувся й зашелестів аркушами.

– Поглянемо, поглянемо, – бурмотів він… – Руда, рудий, рука, рум'янець, руно, рура, русалка, русло, рута… – ось воно: "Пахуча рослина, кущ із перисто-розсіченим листям і зеленаво-жовтими квітками, символ жалю, каяття або співчуття". Тепер слід подивитися в Довіднику лікарських трав, де вона росте.

Довідник Лікарських Трав Гепсібара почув це, також сам розгорнувся й почав перегортати сторінки.

– Ой, та рута, рута… – примовляв він. – Ось, будь ласка: "Рута в країні Міфології росте лише на галявині Мандрагорового Лісу, на Острові Вовкулаки, серед Співучого Моря".

– Чудово, – сказав Папуга. – Ти все записала, Пенелопо? Добре, Г.Г. напевно знайде в цьому якийсь сенс. До побачення, Книги, чекати лишилося недовго – ми вас врятуємо.

Аж тут двері розчахнулися й до них ввалився засапаний Етельред.

– Ану, рухайтесь! – видихнув він. – Ті вартові вже напірналися за Г.Г. й тепер повертаються, змоклі до нитки. Вони люті, як чорти, – до них нарешті дійшло, що їх одурили. Нам треба чимшвидше вшиватися звідси.

Усі вибігли з темниці – й раптом побачили, як по коридору від рову наближаються двоє мокрих вартових. Щойно василіски вгледіли дітей, відразу видали моторошний, пронизливий крик, що тисячоголосою луною відбився від стін підземелля та мало не оглушив Пенелопу й хлопчиків.

– Швидше, швидше, – командував Папуга, – назад у трубу, чимдуж утікайте, рятуйте своє життя!

Етельред нізащо б не встиг за ними, й Пенелопа нахилилася до нього, підхопила на руки, притулила до себе та помчала так швидко, як ще ніколи раніше не бігала. За ними гналися василіски – гелготіли, рипіли лускою та скреготіли кігтями по кам'яній підлозі. Щосекунди Пенелопа очікувала: от-от її огорне пекельна хвиля вогню… Але їм усе-таки вдалося добігти до малої темниці, заскочити всередину, зачинити двері та замкнути їх на засув – і тої ж миті перший вибух полум'я василісків вдарив у одвірок. Усі кинулись у той куток, де був вихід до труби, але все одно чули, як василіски кричали по-котячому, шаленіли, шкреблися та дерли кігтями двері темниці. Але втікачі вже спустилися в трубу, миттю проскочили її, вибралися на волю, перебігли поле небесної моркви й жодного разу не зупинилися, щоб перевести дух, аж поки не опинились у Кришталевих Печерах.

– Ф-фу, – Пенелопа, захекана, прихилилася до кришталевої стіни. – Годі, я більше ніколи не хочу так швидко бігти.

– Я теж, – прохрипів Пітер: груди його ходили ходором.

– Ми мало не влипли, – сказав Саймон, хапаючи повітря. – Ми якраз вчасно замкнули двері. Ще мить – і всі були б підсмажені, як грінки.

– Ой, не згадуй, – Пенелопу пересмикнуло, – це жахливо.

– Агов, панночко, – озвався Етельред, який досі лежав у Пенелопи на руках і з циліндром на голові, – я хотів би подякувати вам за те, що врятували мені життя.

– Дурниці, – відповіла Пенелопа, опускаючи його на землю, – я просто подумала, що ти не зможеш бігти так швидко, як ми, й тільки тому взяла тебе на руки.

– Так, я б сам не зміг, панночко, – охоче погодився Етельред. – Присягаюсь, якби не ви, то я вже був би смаженою жабою. Я вам дуже вдячний, панночко, я вам справді страшенно вдячний!

– Добре, а тепер ходімо до Г.Г., – нагадав Папуга. – Побачимо, чи зможе він розгадати це заклинання. Я, наприклад, щиро кажучи, не можу. Надто вже воно заплутане.

Отже, вони відсапались і пішли далі кришталевими тунелями – туди, де Г.Г., Табіта й Дульчібелла нетерпляче чекали на їхнє повернення.

Розділ V

Горностаї та грифони

– Повернулися, повернулися! Богу дякувати! – загукав Г.Г., щойно їх побачив. – Як ваші успіхи, мої хоробрі друзі?

– Успіхи чудові! – щасливо промовив Папуга. – Просто чудові!

– А мій двійник став вам у пригоді? – поцікавився Г.Г.

– Двійник був, так би мовити, натхненником і джерелом енергії, – відповів Папуга.

– Ми принесли заклинання, – Пенелопа простягла Г.Г. свій маленький записник. – Хоч і не знаю, чи знайдете ви в них який-небудь сенс.

– Так-так-так… – Г.Г. поправив окуляри та вмостився зручніше. – Хвилинку, дайте-но я їх почитаю.

Усі дивилися, як він читає приписи, безгучно ворушачи губами.

– Може, ви бачили мої яйця? – пошепки спитала Табіта.

– Ні, – шепнула Пенелопа, – але ми на власні очі бачили, що вони надійно заховані.

– Нічого не вдієш, – зітхнула Табіта. – Добре, що хоч так.

– Це надзвичайно цікаво, – озвався нарешті Г.Г. – Справді, надзвичайно цікаве заклинання. Ну, хто б міг подумати, що горностаї – це жива зброя проти василісків!

– Тільки не я, – сказав Папуга. – Я ніколи не був про горностаїв високої думки – занудні, мляві, неадекватні, примхливі. Єдиний аргумент на користь їхнього залучення на наш бік – це їхня чисельність. Скільки їх було за останнім переліком, Г.Г., не підкажете?

– Сімсот сімдесят сім, – підказав Г.Г.

– От якби нам вдалося переманити їх до себе, це було б супер! – вигукнув Пітер, і очі в нього заблищали.

– Ага, і ще єдинорогів за компанію – тоді б, мабуть, нам вистачило сили, щоб іти в наступ? – припустив Саймон.

– Хо-хо-хо! – зареготав Папуга. – Ха-ха-ха! Хо-хо-хо! Пробачте, будь ласка, але ж ця оригінальна ідея про вояків-горностаїв… Хо-хо-хо!

– Але що тут такого смішного? – здивувалася Пенелопа. – Я думаю, що сімсот сімдесят сім горностаїв все-таки нам би допомогли. Хіба вони якісь хворі, чи що?

– Чи вони хворі? Гірше! Вони просто зграя ледарів і боягузів, ось вони хто, – втрутився Етельред. – Користі з них у бою, як від гнилих бананів.

– Це надто вульгарно, але правдиво, – ствердив Папуга. – У горностаїв стільки бойового духу, скільки, скажімо, в яблуневому цвіті.

– Однак, – заперечив Г.Г., – не слід забувати про вплив рути. Я з цією рослиною не дуже часто стикався, проте з усього написаного тут випливає, що вона робить горностаїв… м-м-м… ну…

– Войовничими? – підказав Папуга.

– Саме так, войовничими, – зрадів Г.Г. – Якраз настільки, щоб нападати на василісків. І якщо це правда (а хто може засумніватися у правдивості Великих Книг?), то про це має бути згадка в Історії Горностайства.

– Але якщо рута справді робить горностаїв такими… такими… як ви там їх назвали, – сказала Пенелопа, – то, може, нам просто нарвати цієї трави та нагодувати їх, щоб приєдналися до нас?

Г.Г. спустив окуляри на кінчик носа і спідлоба глянув на дівчинку.

– Усе це чудово, моя дорогенька, – зауважив він, – але рута росте тільки на Острові Вовкулаки, а це дуже далеко звідси. До того ж, цей острів – один із найнебезпечніших і найнегостинніших куточків Країни Міфології, тож нема чого вирушати в таку далеку і небезпечну подорож по руту, якщо не переконатися напевне, що горностаї погодяться її вживати. Тут написано, що вона гірка. Я певен, їм це не до смаку. Щоправда, я міг би її підсолодити.

– Отже, перш за все треба вийти на контакт із горностаями, – запропонував Саймон. – Якщо ми зуміємо пояснити їм, яку загрозу для всіх становлять василіски, то вони, звичайно, нам допоможуть.

– Щось я в цьому дуже сумніваюся, – буркнув Папуга.

– Я теж, – сказав Г.Г., – але все-таки спробувати варто.

– А вони далеко живуть? – поцікавилась Пенелопа.

– Ні, не дуже далеко, – відповів Папуга. – приблизно за п'ять миль звідси, на мальовничому пагорбі у Пляшчаному Лісі. Вони називають цю місцевість Горностайством – іще б щось придумали!

– Ну, тоді, – сказала Пенелопа, – я пропоную ось що: зараз ми всі лягаємо спати, а завтра вранці йдемо туди на зустріч із Головним Горностаєм, чи як його там називають.

– Герцог Венслідейл! – мовив Папуга і пирхнув. – Дурнувате створіння.

– Отже, з герцогом Венслідейлом, гаразд, – вела далі Пенелопа. – Я впевнена, що коли поговоримо з ним, то нам вдасться його переконати.

Оскільки ніхто нічого кращого не придумав, усі погодилися з цим планом і понуро поплентались до ліжок.

Пенелопа довго лежала з розплющеними очима, тривожилася за те, що буде завтра. Головна проблема полягала в тому, що всі мешканці Міфології були страшенно неорганізовані, і видавалося цілком природним, що василіски, які натомість відзначалися дуже високою дисципліною, нині опинилися в кращому становищі. Але водночас вона була переконана: як тільки їм вдасться переманити горностаїв на свій

бік, вони разом зможуть захопити Замок Василісків. Із цією втішною думкою дівчинка й заснула.

Наступного дня рано-вранці троє дітей сіли на своїх єдинорогів і вирушили в дорогу у товаристві Папуги, який сидів у Пенелопи на плечі, й Етельреда, який сидів у Пенелопи за плечима: ас-контррозвідник міцно тримався та старанно вдавав, ніби зовсім не боїться. Спершу вони проїжджали крізь Коркові ліси, а потім опинилися в неймовірно цікавій місцині. Червоне каміння безладно громадилось тут одне на одне, утворюючи високі хисткі колони, вежі, а поміж них росли небачені дерева зі стовбурами, схожими на пляшки для вина з довгими шийками.

– Пляшчані дерева, – пояснив Папуга, коли Пітер здивовано вигукнув. – Ще один винахід Г.Г. Ці стовбури всередині порожнисті й водонепроникні. Досить лише знати, яку ви хочете пляшку, вибрати стовбур потрібного розміру, обрубати гілля – і маєте, ось вам і пляшка! А дорогою назад витинаєте до неї ще й корок.

– Справді, погодьтеся, Г.Г. просто неймовірний – як тільки він усе це придумує! – захоплено вигукнула Пенелопа.

– О, це ще дрібнички, – легковажно кинув Папуга. – Далі на північний схід у нас росте два різновиди коробкового живоплоту.

– Аж два? – перепитав Саймон.

– Так, – кивнув Папуга, – картонні та дерев'яні. Вибирай собі яку завгодно коробку та зривай її просто з живоплоту. Разом із кришкою, звісно.

Тим часом стежка вивела їх до виступу на вершині пагорба, звідки відкривався чудовий краєвид: в долині, огорнута вранішнім туманом, лежала країна Міфологія, а довкола, скільки сягало око, сяяло золотом величезне море, то тут, то там поцятковане групками островів.

– Оце і є Горностайство, – повідомив папуга і широко повів крилом. – Якщо розглядати під різними кутами – це один із найпрекрасніших куточків Міфології. Я повсякчас повторюю Г.Г., що треба тут, нагорі, збудувати собі маленький літній будиночок для відпочинку. Горностаї не заперечували б.

Вони пройшли звивистою стежкою поміж пляшкодерев і оминули якесь хистке нагромадження каменів. І тут, просто перед ними і – що найцікавіше – спиною до них, ніби з-під землі з'явився горностай-вартовий із величезним важким списом на плечі. Горностай був вбраний в блакитну оксамитову уніформу з блискучими мідними гудзиками, на голові в нього красувався капелюх із довгим зеленим пером.

– Гей, там! – заволав Папуга. – Еге-гей!

Результат виявився негайно. Горностай підскочив майже на висоту власного зросту, впустив спис, пронизливо зойкнув, втиснувся в каміння, заплющив очі та притис руку до серця.

– Здаюся! – запищав він. – Капітулюю! Я все віддам, усе скажу. Тільки, будь ласка, не чіпайте мене.

– Дурню, це ж я, Папуга, – сказав на це Папуга.

– Якщо ви не будете мене зачіпати, герцог винагородить вас, – лепетав горностай із міцно заплющеними очима. – І мої мама й тато винагородять вас… І ще моя тітонька винагородить вас… І троє моїх небожів винагородять вас…

– Ти безпорадна придуркувата бестія! – вибухнув Папуга. – Це ж я, Папуга!

– Що? – із заплющеними очима перепитав горностай. – Папуга?

– Ага, – сказав Папуга. – Досить істерики!

Горностай боязко розплющив одне око, потім обидва і кліпнув.

– Це й справді ти, Папуго, – отямився він. – А що це за створіннячка з тобою?

– Діти, – пояснив Папуга.

– Вони кусаються? – спитав горностай тремтливим голосом, схопив списа та націлив його на Пенелопу і хлопчиків. – Якщо вони кусаються, то я не хочу мати з ними нічого спільного. Скажи їм, що я битимуся на смерть. Скажи їм, який гострий у мене спис. Скажи їм, який я лютий, коли гніваюся.

– Вони анітрохи не шкідливі, дурню, – Папуга вже потрохи дратувався. – А тепер пропусти нас: ми тут, щоб зустрітися з Венслідейлом.

– Будь ласка, друзі, все гаразд, – погодився вартовий із тремтінням у голосі. – Другий поворот ліворуч біля наступної купи каміння.

– Мушу зізнатися, тепер я вже бачу, що ви мали на увазі, коли казали, що вони не дуже хоробрі, – сказав Пітер, коли всі рушили далі.

– Так, – погодився Саймон, – знадобилась би ціла гора рути, щоб змусити цього вартового битися.

Вони обійшли ще одне нагромадження каменів і раптом опинилися серед такої краси, що вражено застигли на місці. Велика ділянка лісу була розчищена, й там розбито розкішний регулярний парк із ретельно підстриженими кущиками, бездоганно рівними гравієвими доріжками, старанно прополотими клумбами барвистих квіток, із водограями і декоративними ставками.

Посеред парку стояв чарівний будиночок часів королеви Єлизавети, збудований наполовину з дерева, наполовину з цегли, з білосніжними стінами і агатово-чорними кроквами, під дахом із черепиці, на якому виднілися два вигнуті комини брунатного кольору. Безліч вікон відблискували та сяяли на сонці. Якби ви набрели на такий будиночок десь в англійському передмісті, ви б також звернули увагу на нього, але знайти його зненацька тут, серед вибагливого ландшафту Міфології, – це було взагалі щось вражаюче! Але найбільше дивувало те, що все довкола було дуже мініатюрне. Живоплоти – лише шість інчів[1] заввишки, водограї – завбільшки як балія, а сам будиночок ніби ляльковий.

– Ха, – посміхнувся Папуга, коли намилувався подивом супутників. – Здивовані, га? Справді, будиночок по-своєму вельми симпатичний. Це палац горностаїв, резиденція Венслідейла, герцога Горностайського.

– Чому в нього таке дивне ім'я? – поцікавився Саймон.

– Його батько обожнював сир, – пояснив Папуга. – Насправді він хотів назвати сина Горгонзола,[2] але мама тупнула ногою. Ці горностаї – справжні гурмани. Що ж, єдинорогів краще залишити тут. Не хотілося б, аби вони витолочили увесь сад своїми копитами.

Діти зійшли на землю і, обережно ступаючи, рушили далі цим чудово доглянутим садом.

– Яка розкіш, панночко, – трепетно промовив Етельред, очевидно вражений усім, що його оточувало. – Я б теж хотів мати такий будиночок.

– Так, тут чудово, – погодилась Пенелопа.

Папуга рішучим кроком зійшов на ґанок, підняв дзьобом молоточок і голосно постукав.

– Ідіть геть! – пронизливо заверещав голос із-за дверей. – Забирайтеся! Вдома нікого нема, так і знайте. Усі коштовності вже переправили в гори, а дім стережуть п'ятдесят кровожерливих горностаїв, озброєних до зубів. І взагалі тут нікого нема, тому йдіть собі геть.

– Венслідейле, не слинь! – гукнув Папуга. – Це я, Папуга, хочу з тобою поговорити.

– Папуга? – перепитав голос. – Папуга? Ти певен?

– Звичайно, певен! – роздратовано вигукнув Папуга.

– А як мені знати, що ти справді Папуга?

– Хіба я казав би, що я Папуга, якби не був Папугою?

– О, справді! – погодився голос. – Я про це якось не подумав.

– То відмикай же двері! – наполягав Папуга.

Почулося брязкання здоровенної в'язки ключів, звуки відмикання замків, відсовування засувів – і нарешті двері прочинилися та з'явився сам Венслідейл, герцог Горностайський. На ньому був багряний оксамитовий мундир, короткі штани, багряний капелюх із вигнутим жовтим пером та пишні мережива на комірі й манжетах. За ним вийшла його дружина в розкішній ніжній рожевувато-ліловій сукні з кринолiном і з діамантовою тіарою на голові, між двох тендітних вушок.

– А чому, – здивовано спитала Пенелопа, – чому вони білі? Я завжди думала, що горностаї коричневі.

– Е, ні, панночко, – пояснив Етельред, – це ерміни, горностаї-аристократи. Усі вони білі, зокрема представники герцогської родини. А звичайні горностаї коричневі.

– Ага, зрозуміло, – сказала Пенелопа.

Тим часом Венслідейл обіймав Папугу з усіма проявами щирої радості.

– Мій любий друже! – вигукував він. – Мій найлюбіший друже! Як чудово бачити тебе живим і здоровим! Ми тут чули ЖАХЛИВІ розповіді про те, що з вами сталося. Нібито василіски спалили вас усіх, викрали Великі Книги, перетворили Г.Г. на малесеньку непомітну хмаринку. І, повір мені, друже, ми були СТРАШЕННО розлючені, правда ж, Вініфред?

– Так, – кивнула герцогиня. – Я НІКОЛИ не бачила, щоб він був такий розлючений.

– Я був аж чорний від злості, так, запевняю тебе. Я трусився від несамовитого гніву, скажи, Вінні!

– Так, Венслідейле, – підтвердила Вініфред, – це було щось неймовірне!

– "Я зі своїми вірними підданими мушу вирушити туди й поставити на місце тих брутальних василісків", – сказав я із піною на губах та вдарив по столі кулаком, правда, Вінні?

– Так, Венслідейле, – відповіла герцогиня, – із піною.

– "Я дам їм такого ПРОЧУХАНА, що вони ніколи цього не забудуть, – сказав я. – ДОБРЯЧОГО ПРОЧУХАНА!" – правда ж, Вінні?

– Так, Венслідейле, – підтвердила Вініфред, – добрячого.

– "Усі василіски стануть синьо-зелені від синців, – заприсягнувсь я, – навіть якщо мені доведеться робити це голими лапами", – пам'ятаєш, Вінні?

– Так, Венслідейле, – сказала Вініфред. – Голими лапами.

– Чудово, я радий застати тебе в такому настрої, – сказав Папуга, – бо ми, власне, за тим і прийшли, щоб покликати тебе на борню з василісками.

Венслідейл негайно зігнувся навпіл і схопився за поперек.

– Мій любий друже, – прокректав він, – я ж казав, що давно вже тих василісків на капусту порубав, мій любий, НА КАПУСТУ! Але в мене знову стався напад радикуліту, правда ж, Вінні?

– Так, Венслідейле, – сказала Вініфред, – напад радикуліту.

– А я й не знав, що ти хворієш на радикуліт, – здивувався Папуга.

– Я страдник, друже, – простогнав Венслідейл. – Я справжній СТРАДНИК. Коли у мене починається напад, я зовсім не можу рухатись. Біль пекельний, мій любий друже, просто ПЕКЕЛЬНИЙ. Але я тримаюся страшенно мужньо, скажи їм, Вінні!

– Так, Венслідейл, – сказала Вініфред. – Надзвичайно мужньо.

– Спробуй попрасувати свою спину гарячою праскою – кажуть, це допомагає від радикуліту, – порекомендувала Пенелопа.

– Ой, вони говорять! – перелякано вигукнув Венслідейл і відскочив до дверей. – Хто це такі, Папуго?

– Це діти, – відповів той.

– Вони кусаються? – кволим голосом спитав Венслідейл. – Якщо кусаються, то тримай їх на ланцюзі. Ніколи не знаєш, чим можна заразитися, якщо хтось такий тебе вкусить.

– Не мели дурниць, – сказав Папуга. – Вони хочуть нам допомогти. Але ви теж повинні нам допомогти, бо інакше ми василісків не здолаємо.

– Мій любий друже, подумки й у душі я завжди з тобою, – промовив герцог. – Хоча якби не той жахливий радикуліт, я негайно виступив би на чолі мого хороброго війська, правда ж, Вінні?

– Так, Венслідейле, – повторила графиня, – хороброго війська.

– Ну, досить уже цих нісенітниць про люмбаго,[3] – сказав Папуга. – Я хочу знати, що тобі відомо про руту.

– Про руту? – повторив Венслідейл. – Рута? Яка рута?

– Це така рослина, що, кажуть, позитивно впливає на горностаїв, – пояснив Папуга. – Вона додає їм, тобто вам, снаги.

– Хи-хи-хи, – засміявся Венслідейл, видобув з кишеньки хустинку та почав нею обвіювати собі обличчя. – Ти завжди такий кумедний, Папуго, в тебе такий вигадливий розум! Хи-хи-хи! Треба ж таке: рослина, що додає снаги.

– Зараз я покажу тобі вигадливий розум! – сердито перебив його Папуга. – Ти, плаксивий, нікчемний, дурноверхий Венслідейле, вислухай

мене. Рута – це така рослина. Якщо ви, горностаї, з'їсте її, вона додасть вам сили та відваги, й ви зможете нападати на василісків. Так каже Велика Книга Заклинань. А тепер я хочу знати, чи є будь-яка згадка про це у вашій тупій Історії Горностайства.

– Як цікаво, – сказав Венслідейл. – Як цікаво. Рута може зробити нас хоробрими? Ні, звичайно, як ви здогадуєтеся, нічого такого нам не знадобиться. Ні-ні, звичайно ми не такі хоробрі, як леви, ми, горностаї, миролюбні, але коли нас розізлити, о! Присягаюсь Юпітером, тоді начувайтесь!

– Власне, в тому-то полягає проблема, – зауважив Папуга. – Послухай, Венслідейле, не мели дурниць, будь ласка. Ходімо зараз же і подивимось у вашу Історію. Ти ж маєш її у себе в бібліотеці, чи не так?

– Так-так, звичайно, – відповів Венслідейл. – Але є одна річ, розумієш…

– Що таке? – спитав Папуга.

Венслідейл нахилився і голосно прошепотів Папузі на вухо:

– Неможливо запросити їх усередину, отих… оті істоти – завеликі вони, меблі потрощать… налякають милу Вінні…

– Добре, нехай, – погодився Папуга. – Якщо діти обійдуть будинок і там, з іншого боку, ляжуть на галявині, то зможуть зазирати в бібліотеку крізь вікна.

– Тільки скажи їм, щоб лягали на галявину дуже обережно, – попросив Венслідейл. – Це моє поле для гри в крокет.

Папуга пішов за господарями в дім, а діти обійшли його з іншого боку та вляглися на крокетній галявині. Крізь відчинені вікна вони

побачили велику бібліотеку, обшиту дубом і заповнену книгами від підлоги до самої стелі. Невдовзі туди ввійшли Венслідейл і Папуга.

– Так, – сказав Венслідейл, – "Історія" стоїть он там, високо, на десятій, одинадцятій і дванадцятій полицях. Ми, горностаї, маємо велику історію, не те що деякі, в кого, правду кажучи, історія така коротка, ніби їх ніколи й не було на світі.

– До роботи, – сказав Папуга. – Алфавітний покажчик є?

– Є, – Венслідейл витяг грубий брунатний том. – Ось він.

Герцог добув із кишені лорнет і подивився крізь скельця, тоді розгорнув книгу і взявся гортати сторінки.

– Зараз подивимося, зараз, – бурмотів він, – рута, рута, рута...

– Ти дивишся на літеру "л", – зупинив його Папуга. – А треба на "Р".

– Так і є, який же я незібраний, – Венслідейл так засоромився, аж ніс у нього порожевів. – Не можу збагнути, як це я вирішив шукати на "л".

– Ось воно, є! – переможно вигукнув Папуга. – "Рута, застосування, для подолання василісків, том дев'яносто п'ятий, сторінка вісім тисяч чотириста двадцять четверта".

– Присягаюся Юпітером, хто б міг припустити, що вона тут є, – сказав Венслідейл. – Як це захопливо! Моє маленьке серце аж підстрибує в грудях, запевняю вас. Кажеш, том дев'яносто п'ятий? Ага, то це дванадцята полиця, зараз я приставлю драбинку.

Він приставив драбинку, виліз по ній, витяг великий грубий том, обережно спустився з ним униз і передав книгу Папузі. Папуга поклав її на столі й розгорнув.

– Та-ак, зараз ми побачимо, що там є, – промовив Папуга. – Сторінка 8424, ось, слухайте: "У ті дні Полиновий Горностай, придворний аптекар, відкрив, що рослина рута, якщо її вживати у відповідних дозах, робить і без того бравих і відважних горностаїв у п'ятдесят разів хоробрішими. Настій рути, випитий перед боєм, забезпечував горностаям перемогу, особливо над василісками, очевидно, тому, що ця трава робить укус горностая смертельним для василісків. Однак василіски, бажаючи помститися, спалили поля, засіяні рутою, і відтоді цієї цінної рослини нема й сліду. І з того часу також василіски взяли собі гасло "Хай не настане той день"; маючи на думці, що той день, коли рута знову виросте у країні Міфології, був би найгіршим в їхньому житті".

– Присягаюся перукою і накладними кучерями, – зітхнув Венслідейл. – Хто б міг подумати?

Він впав у крісло і почав обмахуватися хустинкою.

– Уявіть собі мене в п'ятдесят разів хоробрішим, ніж я є! Ніхто ж не зможе встояти проти мене! Ого! Тоді я навіть візьму і... і... і вкушу за ногу Головного Василіска. Який жаль, що цієї дивовижної, чудодійної рослини вже не існує. Не для мене, ви ж розумієте, бо я й без того досить хоробрий, але я турбуюся про своє військо. Хоча мої вояки теж відважні по-своєму, але часом потрібне щось таке, що їх надихнуло б – трішки чогось такого.

– Якщо вартовий, якого ми зустріли, – зразок відваги твоїх вояків, то добре було б мати для них трохи рути – про всяк випадок, – сказав Папуга.

– Вартовий? – перепитав Венслідейл. – Ага, ти про нашого бідолашного Вілфреда. Він має слабкі нерви, нещасний хлопчик, він просто суцільний клубок нервів. Відколи він знайшов муху в супі, став сам не свій.

– Але річ у тім, що… – промовив Папуга, – що ми знаємо, де росте рута.

– Та невже! – захоплено заверещав Венслідейл. – О мій шляхетний Папуго!

– А тепер скажи: якщо ми роздобудемо руту, то ти і твої люди погодитеся випити її та допомогти нам у боротьбі з василісками? – запитав Папуга.

– А ти твердо знаєш, що ця трава подіє потрібним чином? – нервово поцікавився Венслідейл. – Я дбаю про тебе, дорогий мій Папуго, я дуже не хотів би давати якісь обіцянки, яких не зміг би дотримати.

– Я певен, що трава подіє, – сказав Папуга. – Зрештою, так написано у вашій власній "Історії Горностайства".

– О, так, у "Історії", – з сумнівом промовив Венслідейл. – Розумієш, із тими старими істориками, безперечно, мудрими і взагалі… є все-таки одна маленька проблема: вони не завжди вловлюють різницю між дійсністю та фантазіями. Я був би просто ЩАСЛИВИЙ допомогти тобі, дорогий друже, як ти сам знаєш, чесно і самовіддано, за звичайних обставин НІЩО ІНШЕ не могло б принести мені більшої…

– Слухай-но, – перебив його Папуга. – Це наш єдиний шанс перемогти василісків. Якщо ми роздобудемо руту, ти скуштуєш її?

– Ну, добре вже, гаразд, – погодився Венслідейл і поквапливо додав: – Не я сам, звісно, бо в мене радикуліт, але можна буде випробувати її дію на котромусь із садівників.

– Хвалити Бога, – зітхнув Папуга. – Нарешті ти спромігся на розумне слово.

– Коли ви її принесете? – поцікавився Венслідейл. – Мушу зізнатися, я вже чекаю цього З НЕТЕРПІННЯМ. Ви тільки уявіть, як це буде ЗАХОПЛИВО, якщо трава подіє. Усі ми станемо у п'ятдесят разів хоробріші! Ух-х, просто голова йде обертом, як тільки подумаю про це.

– Ну, досить, не захоплюйся над міру, – сказав Папуга. – Нам ще треба її знайти.

– І ось тут я можу стати тобі в пригоді, мій дорогенький Папуго, – натхненно промовив Венслідейл. – Можна мені піти з вами та допомогти збирати траву? І ви, скажімо, будете її зрізувати, а я складатиму в кошики чи, може, щось подібне?

– Ми залюбки взяли б тебе, – сказав Папуга. – Ми будемо просто щасливі! Зрештою, нам справді знадобиться підмога з огляду на те, де росте рута.

– А де ж вона росте, друже? – поцікавився Венслідейл.

– На галявині посеред Мандрагорового Лісу на острові Вовкулак, – лиховісно промовив Папуга.

– Ой-ой-ой! – раптом заверещав Венслідейл, згинаючись навпіл і хапаючись за поперек. – О, моя спина, я вмираю! О, які муки, о-о-о-о!

Не вгаваючи ні на мить, із криками та зойками він доплентався до дивана й ліг, а на чоло собі поклав мереживну хустинку.

– Ох-ох-ох, – простогнав нещасний. – Ох, мій дорогий Папуго, які муки, який біль! Ти бачиш перед собою підкошеного хворобою страдника горностая, якому вже, мабуть, недовго залишатися на цьому світі. Ой-ой-ой, і страшно подумати, що мій радикуліт так розгулявся саме тоді, коли я міг стати тобі в пригоді! О, як мені соромно. О, як болить! О, як я страждаю! Я вмираю!

– Та помовч уже нарешті, – обірвав його Папуга. – Я тебе надурив. Ми не розраховували, що ти підеш із нами.

– Ні? – зрадів Венслідейл і сів на дивані, ще й досі із хустинкою на лобі. – То ти просто пожартував зі мною? Тоді це дуже несимпатичний жарт, мій любий Папуго, мушу тобі сказати. Насміхатися з чужого радикуліту, особливо під час гострого нападу, – це дуже брутально і жорстоко.

– Не страшно, переживеш, – весело промовив Папуга. – А тепер, оскільки ти надто хворий, щоб пригостити наш чаєм, ми вже підемо.

– Любий друже, – прошепотів Венслідейл, – за звичайних обставин я був би щасливий пригостити тебе чаєм, але ти привів цих здоровенних… здоровенних… істот. Вони ж випхають із дому й нас самих. Не уявляю, як ти можеш всюди водити їх за собою. Як ти казав, вони називаються?

– Діти, – сказав Папуга, – знаєш, такі маленькі люди.

– Ти хочеш сказати, що вони ще більші виростуть? – перелякано вигукнув Венслідейл. – Мене від цього просто дрижаки б'ють. Не знаю, хто захотів би їх тримати в домі – хіба хтось має ДУЖЕ великий будинок.

– Ну, гаразд. Як би там не було, дякую тобі за все, – сказав Папуга, попрощався і приєднався до Етельреда з дітьми. Вони підійшли до того місця, де чекали єдинороги, осідлали їх та поїхали.

– Що ж, – підсумував Папуга, коли вони рушили в дорогу, – схоже, справа потроху посувається. Ми заручилися допомогою єдинорогів, а це вже не нічого. Якщо ж рута подіє, то до нас приєднаються і горностаї, а це теж неабищо. І ще я пропоную зараз заїхати до грифонів – нам якраз по дорозі. Їх загалом близько п'ятдесяти. Це спокійне працьовите плем'я. Якщо ми заручимося їхньою підтримкою, це буде вже чималий успіх.

– А які вони, ті грифони? – спитав Пітер.

– Ну, – мовив Папуга, – на мій погляд, доволі симпатичні створіння: тулуб лева, а голова та крила – як у орла; до речі, крила у наших грифонів суто декоративні, звичайно, літати вони не можуть. Колись грифони мали пурпурове забарвлення, але наші швидше барви піску. Як я вже казав, вони лагідні та працьовиті, головне їхнє завдання – добувати й накопичувати золото. Золото має для них величезне значення: розумієте, з нього вони роблять свої гнізда. Так, без золота грифони вимерли б.

– І більше нічого вони не роблять? – спитав Саймон.

– Ні, – відповів Папуга. – Вони добрі, поважні хлопці, але практично цілком позбавлені почуття гумору. Бачите, коли Г.Г. започаткував Міфологію, грифони вже майже вимерли, і нам ледь вдалося відшукати три пари – лише три! – у Швейцарських Альпах. От вони й прибули сюди та заснували колонію. Вони розробляють єдине у Міфології родовище золота й роблять це надзвичайно вправно.

Поки вони собі балакали, єдинороги перетнули вузьку ущелину, порослу змішаним лісом із пляшкових і коркових дерев. І ось ущелина плавно перейшла у відкриту маленьку долину. Перед очима в дітей постало незвичайне видовище. По лівий бік долини у скелі було прорубано безліч тунелів, що вели вглиб – очевидно, це були шахти: безперервна процесія вагонеток, які пірнали в тунель порожніми, а

виринали на поверхню навантажені до самого верху великими лискучими шматками золотої руди, свідчила про це. Вагонетки добігали до центру долини, а там на велетенських багаттях булькали і клекотіли сім гігантських казанів.

Як тільки наповнені вагонетки під'їжджали до казанів, троє грифонів лопатами скидали туди золото, й воно миттю плавилось. З іншого боку ще троє грифонів загрібали рідке золото черпаками, схожими на великі ложки з довгими ручками, і виливали його у форми, схожі на цеглини. Коли золото застигало та твердішало, ще троє грифонів витягали бруски з форм, складали їх у вагонетки та везли до велетенської печери, розташованої по правий бік долини. Тут, імовірно, був неоціненний золотий склад: вхід охороняли аж дванадцять грифонів, котрі лежали обабіч непорушно, мов статуї, і тільки пильно стежили довкола своїми гарячими золотими очима.

Ледь один вартовий вгледів невеличку кавалькаду єдинорогів, як одразу сів, розправив крила й тричі протрубив у тонкий золотий ріжок. Усі грифони негайно полишили свої справи та обступили прибульців, а з шахт почали підходити все нові й нові грифони, вкриті іскристим золотим пилом. Невдовзі діти стояли в оточенні приблизно п'ятдесяти грифонів. Вони готові були погодитися з Папугою щодо зовнішності цих істот: ті справді були гарні – завбільшки з дуже великих собак з тулубом лева і в лев'ячій шкірі барви піску. Великі орлині голови, яким надавали грізного вигляду міцні вигнуті дзьоби, все-таки викликали симпатію завдяки виразним великим очам. Крила свої грифони час від часу здіймали над головою, розправляли і сплескували ними, як це роблять хижі птахи.

– Доброго ранку, доброго ранку, золотошукачі грифони, – звернувся до них Папуга, коли всі зібралися. – Я привіз вам вітання від Г.Г.

Грифони всі як один відповіли низькими розкотистими, як у левів, голосами:

– Доброго ранку! – і виштовхнули наперед оратора.

– Ми є страшно раді бачити вас, герр Папуга, – промовив він глибоким басом.

– Є! Так є! – хором вигукнули грифони, киваючи головами.

– Ми чули, що василіски вбити вас і Г.Г., що ви двоє є вбиті, й ми були дуже сумні, – вів далі оратор.

– Ми обидва – як бачите, і я, і Г.Г. так само – при доброму здоров'ї, – сказав Папуга. – Єдине лихо – василіски зробилися зовсім некеровані.

– То є дуже погано, – сказав грифон. – Василіски не мають некеровані бути зовсім.

– Звичайно, – продовжував Папуга. – Але вони, до того ж, викрали Великі Книги і тримають їх у своєму замку. Ми збираємося відібрати Книги – я разом із оцими дітьми.

– Друзі герра Папуги є наші друзі теж, – сказав грифон і вклонився.

– Василіскам треба дати добрий урок, – вів далі Папуга. – Ми не можемо дозволити їм керувати країною. Вони вже відкладають по одному яйцю на день. Хто знає, чим це скінчиться?! Наступним кроком може бути заборона на використання золота для будування гнізд.

– Що? – рикнули грифони в один голос. – Ми не є на то згідні.

– Отакі-то справи, – підсумував Папуга. – І власне цьому ми намагаємось покласти край. Ми вже заручилися підтримкою єдинорогів та жаб, а також горностаїв, і тепер хотіли б знати, чи можемо розраховувати на вашу допомогу?

Грифони порадилися між собою низькими розкотистими голосами, помахали крильми, поклацали дзьобами. Нарешті оратор звернувся до Папуги:

– Ми є згідні. Ми будемо приєднатися до вас. Ми думаємо, що керування василісків не є добре для Міфології. Ми є чекаючі на ваші інструкції.

– Дякую вам, – озвався Папуга. – Ми дамо вам знати, коли настане час.

– Ми завжди є до ваших послуг, – відповів грифон і вклонився.

Діти їхали верхи, віддаляючись від долини, і постійно чули: "тук-тук-тук" – перестук грифонових молотів глибоко під землею, і булькотіння та клекотіння розплавленого золота, що кипіло в гігантських казанах.

– Фантастика! – захоплено вигукнув Пітер, коли вони полишили долину. – Грифони мені подобаються: вони як ті люди, на яких можна покластися у важку хвилину.

– Вони незграбні, зате надійні, – сказав Папуга.

– Ну, то ми, виходить, назбирали вже ціле військо, – зауважив Саймон. – Разом із єдинорогами, горностаями і грифонами у нас майже тисяча воїнів.

– І всі вони нам знадобляться, – сказав Папуга. – Ті василіски просто так не здадуться. Їхній замок практично неприступний.

– Що значить "неприступний"? – втрутився Етельред, підстрибуючи вгору-вниз позаду Пенелопи на спині в її єдинорога.

– Це значить, що в нього нелегко проникнути, – пояснила Пенелопа.

– Хо-хо, авжеж, нелегко! – вигукнув Етельред. – А як же та труба, що я вам показав?

– Боюсь, вони досі вже знайшли її та закрили, – сказав Папуга.

– Гаразд, тоді я ось що скажу, – стрепенувся Етельред. – Не така вже я нікчемна жаба, як дехто тут гадає. Ще малим пуголовком я бавився скрізь у замку, облазив там кожну шпаринку. І чого вже я не знаю про замок, того взагалі краще не знати, тож я вам кажу: не такий він вже й неп… неп… словом, як вам здається.

– Ну, побачимо, – промовив Папуга. – Коли ми будемо розробляти план вирішального бою, твої знання будуть доречні, як ніколи.

Вони їхали крізь густі зарості Коркового Лісу, аж тут єдинороги, які щойно бігли цілком безтурботно, зненацька зупинились, почали задкувати і тупцювати на місці.

– Гей, гей, гей! – вигукнув Папуга. – Що це таке?

Але тут два єдинороги, ті, що везли Саймона і Пітера з Папугою на плечі, кинулися в гущавину. Пенелопин єдиноріг став дибки, скинув Пенелопу і Етельреда й теж галопом поскакав за ними. Пенелопа злетіла в кущі й так вдарилась, що аж світ їй потьмарився, а Етельред, міцно стискаючи в лапах її аптечку, гримнувся головою об землю і, очманілий, так і розпластався посеред стежки. Пенелопа якраз зібралася встати, підійти до свого підопічного, подивитися, як він там, – аж раптом кров захолола у неї в жилах. Із-за повороту стежки, з Коркового Лісу, з'явилися три василіски. Вони розміряно крокували, і луска їхня брязкала, а бляклі очі світилися. Пенелопа залізла назад у кущі й там завмерла, сподіваючись, що василіски не звернуть уваги на Етельреда, та він лежав просто на їхньому шляху, тож надії були марні.

На додачу він саме сів і взявся зі стогоном чухати свою бідолашну голову – тут василіски до нього й підскочили.

– Гар-р! – грубим і огидним голосом рикнув той, котрий ішов попереду. – А це що таке?

– Я перуанський торговець фруктами, мандрую тут і призбирую вантаж небесної моркви, – негайно заторохтів Етельред вельми переконливо і впевнено.

– Щось ти не дуже схожий на перуанського торговця фруктами, – сказав перший василіск, втупившись у нього, і маленькі язички диму та полум'я лоскотали його ніздрі. – Ти значно більше нагадуєш жабу.

– Гаразд, я відкрию вам таємницю, – сказав Етельред із посмішкою. – Але спершу чи не могли б ви трохи відхилити вбік свій дзьобик? Я не хотів би присмалити капелюха.

– Давай, говори, – василіск відійшов трохи. – Що за таємниця?

– Ну гаразд, – сказав Етельред. – Я жаба, й це правда. А перебрався я на перуанського торговця фруктами, бо я тут інкогніто.

– Що? – гаркнув василіск.

– Я замаскований, переодягнений, – пояснив Етельред.

– Чому? – запитав василіск.

– Тому що, – відповів Етельред, – я тут виконую дуже важливе завдання, ось чому. Я особисто несу дуже коштовний подарунок від Головного Грифона Головному Василіску.

– Який іще подарунок? – поцікавився василіск.

– Повний набір для майстра контррозвідки, – відповів Етельред, поплескуючи по аптечці. – Тут є таке спорядження, яке може перетворити вас на австралійського вівчаря у відпустці або на литовського посла у Того, – за мить!

– Я тобі, жабо, не вірю! – гримнув василіск. – Показуй, що там у тебе в сумці.

Пенелопа затамувала подих: вона добре знала, що в сумці було тільки медичне спорядження. Їй здалося, що Етельред пропав, бо коли василіски побачать, що в сумці, відразу ж заарештують його, якщо не зроблять чогось гіршого.

– Я так не можу, – запротестував Етельред. – Це є нечемно і непристойно – показувати комусь чужі подарунки.

– Якщо ти мені не покажеш, що там, я тебе заарештую, – сказав василіск.

– Ну-у-у, – протяг Етельред, вочевидь зволікаючи. – Ви не маєте права заарештувати мене. Що я вчинив?

– Ми тут вартуємо. І саме тому маємо повне право заарештувати тебе, – повідомив василіск. – Коли тебе поведуть на страту, твою провину буде зачитано вголос, щоб ти міг добре почути. Відкривай сумку.

– Ага, ну тоді нехай, – невдоволено пробурмотів Етельред. Він відкрив сумку і висипав усе, що в ній було, на землю, а три василіски нахилилися, допитливо розглядаючи вміст аптечки своїми бляклими жовтавими очима.

– Що це таке? – спитав один із них, тицяючи пальцем у пакет вати.

– Це накладне волосся, – негайно викрутився Етельред. – Настроми його на голову, і за секундочку перетворишся на сивого діда.

– А це? – другий василіск показав на бинти.

– Бинти, – відповів Етельред. – Досить тільки обмотатися ними, і вмить станеш схожий на пораненого бійця. Обмотай ними голову – і навіть рідна матуся тебе не впізнає.

– А це що? – запитав третій василіск про шкалик із йодом.

– Індуський грим, – без роздумів сказав Етельред. – Натри ним обличчя, зо два бинти навколо голови, рубінчик або два посередині – і ти вже викапаний махараджа, так що навіть слон не відрізнить.

– А оце? – перший василіск кивнув на маленьку пляшечку.

Пенелопа знала, що в тій пляшчині лавандова вода, яку вона прихопила, аби мати під рукою щось охолоджуюче та заспокійливе, якщо в когось трапиться сонячний удар чи розболиться голова.

– Як що? Це невидиме чорнило, – пояснив Етельред.

– Чому тоді його видно? – допитувався василіск.

– Бо це не саме чорнило має бути невидиме, а те, що ним написано, – пояснив Етельред.

– Я тобі не вірю, – сказав василіск. – Відкрий-но пляшечку, й ми подивимось, як ти напишеш щось невидиме.

– Який ви недовірливий народ! – пробурчав Етельред. – Як ви побачите, що я напишу, коли воно буде невидиме?

Однак він узяв пляшчину, відкоркував її... І раптом сталося щось надзвичайне. Всі троє василісків позадкували, з очей у них бризнули сльози, до того ж, вони почали нестримно чхати. Коли вони чхали, із ніздрів у них виривалися потужні струмені диму та вогню. Етельред, в одній лапі стискаючи пляшечку лавандової води, а другою притримуючи на голові циліндр, змушений був із неабиякою спритністю стрибати то туди, то сюди, щоб не спектися на вишкварку.

"Цікаво, – подумала Пенелопа, – чому вони зараз поводяться точнісінько так само, як той василіск, що гнався за Септімусом? Мабуть, через запах лавандової води. Очевидно, я тоді хлюпнула нею собі на одяг".

Тим часом василіски вже не витримували. Вони ледве дихали, зі свистом, задихаючись, очі в них сльозилися, вони чхали довгими струменями полум'я, аж поки нарешті розвернулися і, кашляючи та бризкаючи на всі боки, побігли геть, у глибину Коркового Лісу.

– От чорт! – видихнув Етельред, спантеличено проводжаючи їх поглядом. – Оце фокус! Чого вони, га?

– Етельреде, – сказала Пенелопа, вибираючись із кущів, які де-не-де потроху тліли. – Я ще ніколи в житті не бачила, щоб хтось повівся так хоробро, як ти щойно.

– Та що там, панночко, дрібниці, – промовив Етельред і зашарівся.

– Ти не тільки виказав відвагу, але й зробив важливе відкриття: ти відкрив речовину, якої не зносять василіски, й це нам допоможе в битві, – сказала Пенелопа.

– Ви, панночко, маєте на увазі лавандову воду? – перепитав Етельред. – Так, мушу визнати, видно було, що вона дістала їх до печінок.

– Я ще не дуже знаю, як її застосувати, – зізналася Пенелопа, – але впевнена, що хто-небудь із наших придумає, як це зробити.

Саме цієї миті з'явилися Пітер і Саймон: вони мчали крізь ліс галопом, а їх наздоганяв єдинорог Пенелопи.

– Із тобою все гаразд, Пенні? – гукнув Саймон.

– Усе чудово, – відгукнулася вона.

– І все ці дурнуваті єдинороги, – скрикнув Пітер. – Вони, бачте, відчули запах василісків…

Його голос раптом завмер, коли він побачив обсмалені кущі та обвуглені дерева.

– Ага, отже, єдинороги не помилилися: тут були василіски.

– Так, і якби не наш відважний Етельред, то ще не знати, чим би все скінчилося, – сказала Пенелопа, сідаючи верхи.

– Ну стримайтеся ж, панночко, – сказав Етельред, вмощуючись на своє місце позаду Пенелопи. – Ви вже зовсім мене засоромили…

– Етельред зробив дуже важливе відкриття, – вела далі Пенелопа. – Але тут залишатися не слід: кожної хвилини можуть знову з'явитися василіски. Ось повернемося в Кришталеві Печери, тоді я вам усе й розповім.

– Тоді вперед! – скомандував Папуга. – Повний уперед!

І вони швидким галопом помчали до Кришталевих Печер.

Розділ VI

Співуче море

Г.Г. страшенно зрадів, коли почув, що горностаї, можливо, приєднаються до них, що грифони напевне приєднаються та що Етельред відкрив засіб, який змушує василісків несамовито й нестримно чхати.

– Лавандова вода? – повторив він. – Це цікаво. У них, мабуть, починається щось на кшталт лихоманки, алергічного нежитю. Я спробую приготувати замінник.

– А хіба тут у вас не вирощують лаванду? – спитала Пенелопа.

– Вона росте на якомусь острові, – відповів Г.Г., – але без Великої Книги Трав я вже й не згадаю, на якому саме.

– Одного разу під час відпустки у мене від якоїсь рослини також почалася жахлива лихоманка, – втрутилась Табіта. – Дайте мені понюхати пляшечку, і я визначу, воно це чи ні.

Їй дали понюхати лавандову воду, й це подіяло на Табіту так само, як і на василісків. Табіта розпчихалася, пропалила два дивани, підпалила чотирнадцять подушок і стіл і не вгамувалася, аж поки їй на голову не вилили відро води.

– Так, це воно, це та сама рослина, – відхекуючись промовила вона. – Ой, Божечку, я так не чхала відтоді, як ненароком попудрилася перцем.

– Як це можна? – здивувалася Пенелопа.

– Розумієш, просто я пудрилась у темряві, – пояснила Табіта, втираючи рясні сльози.

– Пудрилась у темряві? – перепитала Пенелопа. – Чому?

– Ну, тому, що я, власне, збиралася на опівнічний бал. Місяця на небі не було, розумієш, тому цілком природньо, що я пудрилась у темряві.

– То де, ти кажеш, ця трава росла? – спитав Г.Г.

– На Острові Золотого Гусака, – відповіла Табіта. – Ми, дракони, поїхали туди на канікули, розбили табір. І тут усі як один підхопили нежить. Ви можете уявити, як це зіпсувало нам відпочинок?

Діти щойно були свідками збитків, яких через лаванду наробила одна тільки представниця драконячого племені, тому їм легко було уявити, який зчинився гармидер, коли п'ятдесятеро драконів-туристів разом захворіли на лавандову лихоманку.

– Ну, це для нас справді важливо, – промовив Г.Г. задоволено. – Острів Золотого Гусака лежить на одній прямій із Островом Вовкулаки, й ви зможете назбирати лаванди, коли повертатиметеся звідти. Я зроблю з неї екстракт, і ми завжди будемо тримати його напохваті.

– Зараз добре було б обміркувати подорож, – нагадав Саймон. – Г.Г., ви маєте карту?

– Маю, та ще й яку – прекрасну! – відповів Г.Г. і дістав велику пергаментну карту, на якій зображено було всю країну Міфологію, і море, й усі острови.

– Зараз ми отут, – показав Г.Г. і поправив окуляри, – а тут, вище, Замок Василісків. Вам треба спуститися ось сюди, на берег, і тримати курс на південний захід, попри Болото Місячних Мисливців, повз Агатовий Архіпелаг. І тоді ви побачите ліворуч Острів Золотого Гусака, а на північний схід від нього лежить Острів Вовкулаки.

– Як ви вважаєте, скільки часу знадобиться для подорожі? – запитав Пітер.

– Ну, кілька годин, – відповів Г.Г.

– А у вас часом немає чого схожого на підвісний двигун? – із надією в голосі спитав Саймон.

– На жаль, ні, – сказав Г.Г. – Але я можу зробити вітрило з місячного желе і дати вам у підмогу попутний вітер. Ну, що скажете?

– Чудово, – зрадів Пітер. – Знаєте, після проникнення в Замок Василісків це буде, здається, ще одна захоплива пригода.

– Гляди не навроч, – застеріг його Папуга. – Ті вовкулаки – напрочуд неприємні типи.

– Ти не поїдеш! – раптом зойкнула Дульчібелла. – Ти не поїдеш до вовкулак на острів, я тебе не пущу. Я на тебе ображуся! Я подам у відставку! Я впаду в сплячку! Я буду кричати, буду верещати! Я нізащо, ніколи, ніколи, ніколи у світі не буду більше з вами розмовляти, ось так!

На цьому слові вона розплакалась і зсунула всі штори у своїй клітці.

Пенелопа підійшла до клітки й почала втішати Дульчібеллу.

– Дульчібелло, дорогенька, – сказала вона, – всі знають, якої ти високої думки про Папугу – ми, до речі, так само. І ніхто не просив би його їхати, якби можна було без нього обійтися, розумієш? Але я обіцяю: якщо ти його відпустиш, я сама пильнуватиму, щоб він не ризикував, а залишав найнебезпечнішу роботу мені та моїм братам.

– Ну, коли так… – промовила Дульчібелла, взялася за штору та краєчком витерла очі. – Якщо ти обіцяєш наглядати за ним…

– Обіцяю, – запевнила її Пенелопа.

– А тепер, якщо ви, жінки, вже скінчили, – голосно і трохи схвильовано сказав Папуга, – може, перейдемо до обговорення плану нашої операції?

– Я думаю, – сказав Саймон, який увесь цей час записував якісь математичні обчислення на клаптику паперу, – я розрахував: якщо Г.Г. забезпечить нам завтра на світанку вітер швидкістю чотири вузли, то за відсутності якихось ускладнень ми досягнемо Острова Вовкулаки до п'ятнадцятої тридцять. А це означає, що ми зможемо зібрати руту, провести ніч у плаванні та повернутися назад післязавтра вдосвіта.

– Думаєш, ви вкладетеся в цей час? – запитав Г.Г. із сумнівом у голосі. – За жодних обставин не можна причалювати до острова вночі. Поночі вовкулаки найстрашніші.

– Якщо ви дасте нам сприятливий вітер, – сказав Саймон, – ми неодмінно впораємось.

– Про це не турбуйтеся, – пообіцяв Г.Г. – Вкажіть мені тільки напрям і силу вітру – я його запущу: це ж елементарно!

– Візьміть із собою пігулки від морської хвороби, – зненацька прокричала Дульчібелла.

– Тихо будь, жінко, – обірвав її Папуга, – ми обговорюємо важливі справи.

– Морська хвороба – теж важлива справа, – наполягала Дульчібелла. – Коли вас буде так нудити, що ви не зможете втекти від вовкулаків, – отоді побачите, яка це важлива справа.

– Я обіцяю пильнувати, щоб він їх вживав, – заспокоїла павучиху Пенелопа.

– Як би я хотіла бути з вами, допомогти вам, – зітхнула Табіта. – Але, боюся, човен мене не витримає – завелика.

– Ти завелика, я – застарий, – і собі зітхнув Г.Г. – Однак усе-таки відчуваю провину за те, що покладаю на ваші плечі, дітки, всю роботу, наражаю вас на таку небезпеку.

– Дурниці, – заперечив Пітер, – я б ні за що у світі не погодився пропустити такі пригоди!

– Я теж, – підхопив Саймон.

– За нас не турбуйтеся, – мовила Пенелопа, обійняла Г.Г. і поцілувала його в рожеву щічку. – Нам дуже подобається допомагати вам, і ми повернемо вам Міфологію, ось побачите.

– Тричі "Віват!" панночці Пенелопі! – загорлав Етельред, плескаючи в долоні.

– Ви дуже, дуже добрі, – промовив Г.Г., зняв окуляри, які чомусь раптом запітніли, та гучно висякався.

– Панночко, – палко промовив Етельред, – можна й мені з вами, панночко? Я не такий уже й великий, багато місця не займу… Ану як стану в пригоді?

– Звичайно, хай їде, – сказав Саймон. – Це ж наш відважний Жаба.

– Так, звичайно, – погодився Пітер, – наш винахідливий, тямущий Етельред.

– Ти можеш бути моїм особистим охоронцем, – запропонувала Пенелопа. – Ми всі пишаємося, що ти з нами.

Етельред відчув таке піднесення, що розчервонівся, як чотирнадцять фунтів перестиглих помідорів, і змушений був відійти вбік і теж висякатися, дуже енергійно та кілька разів поспіль.

Отже, наступного ранку, попрощавшись із Г.Г., Табітою і заплаканою Дульчібеллою, діти разом із Папугою і Етельредом спустилися одним із численних коридорів Кришталевих Печер, який вивів їх просто на узбережжя. Пісок був схожий на розсип крихітних перлів, а лагідні хвилі барви шампанського розбивалися об берег із мелодійним звуком – ніби хтось водив пальцями по струнах найдзвінкішої арфи.

"Не дивно, – подумала Пенелопа, – що це море називають Співучим".

На це лагідне і мелодійне море вони спустили свого надувного човна, і тої ж миті, як і обіцяв Г.Г., повіяв легкий бриз, вітрило вигнулося, мов лук, і човен поплив уперед правильним курсом, несучи на борту Пенелопу, хлопчиків, Папугу й Етельреда, а також великий кошик із харчами, приготований Г.Г. Мандрівники також прихопили серпи, щоб мати чим зрізати руту й лаванду, та великі мішки, щоб складати туди траву.

– Скажи мені, Папуго… – почала Пенелопа і згадала, що відколи вони в Міфології, вже не вперше запитує про це. – Хто такі вовкулаки? Я впевнена, що колись щось читала про них, але вже добре не пам'ятаю, що саме…

– А я пам'ятаю, – втрутився Саймон. – Здається, це люди, які нібито перетворюються на вовків, коли місяць уповні, так?

– Саме так, – підтвердив Папуга. – Потворний забобон, до того ж безглуздий. Але, як я вже вам казав, у ті часи, коли Г.Г. створив Міфологію, безліч людей твердо вірили в існування вовкулаків, і тому їх було багато. Вони благали дозволити їм оселитися в Міфології, бо вже були на межі вимирання, тож Г.Г. дав їм такий дозвіл. Звичайно, не обійшлося без прикордонних інцидентів, але Г.Г. все-таки розв'язав їх на користь прохачів. Він дозволив їм оселитися лише на тому острові, куди ми зараз прямуємо, за умови, що вони ділитимуть його ще з двома неспокійними племенами – мандрагорами і болотяними вогниками. А згодом вогняники захотіли оселитися на якомусь похмурому острівці, то Г.Г. ще підселив сюди і їх.

– Я чула, що блукаючі вогники заманюють подорожніх у трясовину та зибучі піски, – сказала Пенелопа. – А хто такі вогняники?

– Дуже барвисті, – відповів Папуга, – найбарвистіші створіння в Міфології. До речі, рідня звичайних болотяних вогнів, але вогняники бувають і гарячі, й холодні, а прості болотяні вогники, як відомо, завжди холодні. Вогняники – чарівні створіннячка, дуже сором'язливі, але надзвичайно привабливі та щирі. А болотяні вогники – навпаки: свавільні, неслухняні шибайголови.

– А мандрагори? – спитала Пенелопа. – Це теж щось схоже на вогняників?

– НІ-НІ, – відповів Папуга, – вогняники складаються головним чином із вогню, а мандрагори – це рослини, до того ж, ледачі нікчеми. Бачте, колись їх широко застосовували в замовляннях і медицині, але їм це, звичайно ж, не сподобалось, і вони собі придумали крик.

– Крик? – перепитав Пітер. – Але, заради всього святого, як же це можна придумати крик?

– Їхній крик особливий, – сказав Папуга і для підкреслення значущості своїх слів підняв кіготь. – Це такий моторошний, жахливий крик, що коли хто почує, то може збожеволіти.

– Це для того, щоб їх не зривали? – поцікавився Саймон.

– Так, – кивнув Папуга, – й тепер вони нічого не роблять, тільки сплять удень і вночі, вночі та вдень. І досить кому-небудь ненароком потривожити їх, як вони тут-таки прокидаються і тут-таки всі разом верещать – ви собі можете це уявити?

– Ой, леле, і нам доведеться пройти цілим лісом отаких мандрагор? – промовив Пітер. – Так, це має бути небезпечним.

– Я ж вам казав, що ця операція є небезпечною, – нагадав Папуга. – Спочатку на нас чекають переживання з мандрагорами, потім – із вовкулаками, а далі ще й болотяні вогники… Щоправда, вдень їх не видно, та й вовкулаки вдень сплять. Тому-то Г.Г. й наполягав, щоб ми пристали до берега цього острова тільки засвітла. Це найбезпечніша пора.

– Ми швидко рухаємося вперед, нам допомагає вітер Г.Г., – зауважив Саймон.

Човен і справді плив співучими хвилями барви шампанського з доброю швидкістю. І це разом із теплим сонцем і лагідним вітром робило

мандрівку чудовою. Вода була така чиста, що на глибині двадцяти футів діти бачили табунці різнобарвних риб, що сновигали туди-сюди, величезні мушлі з блискучими перлинами всередині, гігантських омарів і крабів із дивовижним забарвленням. Маленькі зграйки багряних і синіх летючих риб зненацька вистрибували з води просто перед човном, пролітали над хвилями, цвірінькаючи, мов пташки, та знову пірнали у воду.

– Агов, панночко, – звернувся Етельред до Пенелопи стишеним голосом, – не бійтеся тих вовкулаків, добре? Вам їх не треба боятися, бо я весь час пильнуватиму, присягаюся!

– Звичайно, мені було б дуже страшно, – відповіла Пенелопа, – але з таким особистим охоронцем, як ти, я не відчуваю анінайменшого страху.

Видно було, що Етельредові страшенно приємно таке почути.

Вони пливли вже кілька годин, вітерець і сонце все-таки стомили їх. Папуга сховав голову під крило, щоб трохи подрімати; Етельред лежав горілиць із роззявленим ротом і хропів, а циліндр підіймався та опускався в нього на грудях; Пенелопа й хлопчики теж задрімали, заколисані запашним, лагідним вітром. Пенелопа невдовзі прокинулась і ще якийсь час лежала, розмірковуючи над тим, чи не час уже чим-небудь підкріпитися, вдивляючись у чисте зеленаве небо з батальйонами кольорових хмар, і раптом відчула: щось не так. Але ще не розуміла, що саме. Однак скоро збагнула, в чому річ. Хмари не рухалися. Вона сіла і роззирнулася довкола. Зусібіч, скільки сягало око, вони були оточені водоростями, великими пурпуровими і зеленими фальбанками, схожими на кольорове мереживо, яке рухалося та розросталось на очах. Човен міцно застряг у них, як на мілині, тому вони стояли на місці. Пенелопа усвідомила небезпеку, що загрожувала їм, але це ще було не все. Пагін водоростей раптом перекинувся через борт човна, ніби щупальце живої істоти, швидко поповз, із легким шарудінням розростаючись навсібіч. Пенелопа зрозуміла, що ще два-три

таких пагони, і їхній човен разом із ними всіма зникне в гущавині пурпурових і зелених рослин.

– Папуго! – закричала вона, намагаючись відчинити кошик, в якому, вона знала, лежав ніж, що ним можна було обрубати пагони. – Папуго! Хлопці! Вставайте, вставайте!

Усі прокинулися, побачили, що коїться, і здогадались, що слід робити.

– О! Ця огидна всюдисуща морська капуста! – роздратовано вигукнув Папуга. – Ці нікчемні водорості. Я про них зовсім забув. Агов, мерщій рубайте пагони в човні. Вони відразу перестануть рости.

І справді, достатньо було обрубати два чи три пагони, як водорості, здалося, здогадались, що зайві тут, і перестали дертися в човен. Але мандрівники й далі стояли на місці.

– Оце так! Оце халепа! – стогнав Папуга. – Ці паскудні водорості протримають нас доти, поки я не знайду Дездемону. Агов, Пенелопо, будь ласка, подай мені підзорну трубу, вона там, біля тебе.

У свій телескоп Папуга ретельно вивчав обрій, аж поки нарешті задоволено прокректав.

– Нам пощастило, – сказав він, – вони працюють, он там! Тепер треба привернути їхню увагу.

– Хто "вони"? – спитала Пенелопа.

– Русалки, – відповів Папуга. – Г.Г. доручив їм наглядати за водоростями. Розумієте, він зробив помилку в заклинанні. Замість того, щоб сказати "вічно квітучі" – ну, як оті квіти, що ми бачили, – він сказав "вічно повзучі".

А заклинання змінити не можна, тут тільки так: сказано – зроблено, раз і назавжди. Тому Г.Г. мусив поселити тут русалок, щоб вони стримували водорості. Мушу вам сказати, це неабияка праця. Якщо русалки хоч на хвильку перестануть працювати, все Співуче Море буде натоптане водоростями. Гадаю, нам треба підтягти човна ближче до них і голосно гукати.

Так і зробили: всі перехилилися через борт, схопилися за водорості й заходилися тягти. Повільно, сантиметр за сантиметром, підтягали човна по водоростях. Після того як стільки працювали й добряче намучилися за цілу (як їм здавалося) вічність, діти почули тихий спів, що линув над водою.

– Еге-гей! – загукав Папуга. – Егей, Дездемоно, еге-гей!

Спів обірвався, запала тиша.

– Егей! – знову загукав Папуга. – Це я, Папуга!

Тиша тривала. Аж тут несподівано праворуч від човна водорості розсунулись і з'явилася велика захекана русалка. Вигляд її зовсім не відповідав Пенелопиним уявленням про русалок, бо важила бідолашна, мабуть, не менше двадцяти стоунів.[4] У неї було розкішне біляве волосся, що кучерями спадало на плечі та груди. Очі вона мала дуже великі, круглі, ясно-блакитні, до того ж, на повіках лежав товстий шар тіней і було наклеєно чорні штучні вії, такі довгі та густі, що вони більше нагадували якісь зарості. Її пухкі ручки були ретельно доглянуті, з манікюром, а нігті вкривав шар яскраво-рожевого лаку. В одній руці русалка тримала золотий серп, в іншій – велике срібне дзеркало.

– Здається, я чула чоловічий голос, й він кликав на допомогу, – озвалася вона глибоким хрипкуватим голосом, так швидко кліпаючи, що Пенелопі подумалося: вії от-от відпадуть. – Чоловік, безперечно, блакитної крові та древнього роду кликав мене на допомогу?

– Ні, – сказав Папуга, – це був я. Вітаю, Дез!

– Ага, – холодно промовила Дездемона. – Ага, то це ти, Папуго. Я просто вражена, що бачу тебе знову! Між іншим, я попросила б не називати мене в такий грубий, вульгарний спосіб, себто Дез. Мене звати Дездемоною, і я буду вдячна, якщо ти користуватимешся цим ім'ям.

– Гаразд! – відгукнувся Папуга. – Дозвольте мені вас познайомити: Пенелопа, Пітер, Саймон – панна Дездемона Вільямсон Сміт-Сміт-Браун, Головна Русалка.

Русалка сперлася своїми масивними руками на борт, аж човен нахилився під небезпечним кутом, і кожному по черзі грацiйно потисла руку.

– Надзвичайно приємно познайомитися, запевняю вас, – сказала Дездемона і затріпотіла віями. – Які симпатичні хлопчики, яка гарнесенька дівчинка. Звичайно, вам конче бракує хвостів, але не переймайтеся – ви ж бо не винні. Наважуся припустити: зважаючи на імена, у ваших жилах тече блакитна кров, хіба не так?

– Ні-ні, я так не думаю, – відповіла Пенелопа. – Я думаю, що кров у нас червона.

– Шкода, – сказала Дездемона, – але всі не можуть мати блакитну кров. Хоча я підозрюю, що ви вельми тісно споріднені зі всілякими герцогами і герцогинями, та ще й із лордами – по родинній лінії, поза сумнівом, я впевнена. Я бачу це з ваших облич, аристократичних, не інакше.

– Ні, тут я теж не можу погодитись, – вибачалася й далі Пенелопа.

– А я, наприклад, упевнена, що досить тільки добре пошукати – й знатні предки тут як тут, – сказала Дездемона. – Приміром, візьміть хоч

би й мене. Ну, відразу ж скажете, що я зі шляхетного роду, чи не так? Це щось таке… Воно проглядає у величі постави, ось. Але, слід зауважити, що такими речами негоже тицяти всім під ніс, бо можуть подумати, що ти якийсь сноб. Ні, лише вміння гідно триматися в товаристві, лише аристократичні манери підкажуть людям, хто ти, словом, дадуть усім зрозуміти, що ти стоїш на голову вище від решти.

– Так і є, – погодилась Пенелопа, ледве стримуючи посмішку.

– Уся моя родина шляхетного походження, з обох боків, – вела далі Дездемона. – О, ще й якого шляхетного! Ви знаєте, одній моїй тітоньці, дружині мого дядька, помахав рукою сам Христофор Колумб! А одна кузина сестри дядька мого татуся – вона, кажуть, багато років отримувала листи не від кого іншого, як від самого лорда Нельсона – дуже палкі листи любовного змісту.

– Справді? – чемно здивувалася Пенелопа.

– Авжеж! – переконано підтвердила Дездемона. – А ще ж… брат матері мого дядька, знаєте, не той, що брав участь у боях Армади, а той…

– Слухай-но, Дез, – нетерпляче перебив Папуга. – Може, ми б відклали історію твого сімейства до іншого разу?

– Мій любий Папуго, – з гідністю відповіла Дездемона, – вибач, будь ласка, якщо я надокучаю тобі розповідями про своє шляхетне походження. Мені дуже рідко випадає нагода поспілкуватися з людьми вихованими та витонченими, як ти сам добре знаєш, і я впевнена, що їм це також цікаво, але навіть якщо їм і не цікаво, то вони надто добре виховані, щоб сказати про це, на відміну від тебе. Ти поводишся, ніби якийсь покидьок.

– Чого ж, я зовсім не від того, щоб послухати про твою рідню, – бадьоро відгукнувся Папуга. – Але просто зараз ми страшенно поспішаємо, а ці водорості й так нас дуже затримали. Може, ти б гукнула кількох своїх подружок, аби прорубати нам дорогу і трохи нас підштовхнути? Тут вирішується питання життя і смерті, любонько, інакше ми б тебе не потривожили.

– Добре, – погодилася Дездемона, – раз ви вже в такій скруті, я, звичайно, попитаю у юних панночок, чи не бажають вони посприяти вам. Однак я була б дуже рада, якби ти називав мене моїм справжнім ім'ям, а не якоюсь там "любонькою" чи іншим огидним фамільярним прізвиськом. Ми, русалки доброго роду, дуже дбаємо про своє добре ім'я. Всілякі фамільярні звертання можуть привести до того, що люди подумають, ніби ми з тобою у ближчих стосунках, аніж насправді.

– Гаразд, панночко Вільямсон Сміт-Сміт-Браун, – роздратовано сказав Папуга. – Все, що хочеш, але тільки рятуй нас, прошу!

– Який же дехто невихований, – сказала Дездемона Пенелопі на вухо. – Не те що ми з вами, – вона подарувала Пітерові і Саймонові осяйну усмішку, помахала пухкою рукою, опустилася назад у водорості й зникла майже безгучно.

– А хай йому грець! – нервово вигукнув Папуга, дістав з-під крила годинник і пильно подивився на нього. – Ми запізнюємось на три години. А це означає, що нам доведеться добряче налягти на весла, коли нарешті виборсаємося звідси. Ми ніколи не припускали чогось такого в наших планах.

Невдовзі Дездемона знову виринула побіля човна, а з нею ще вісім русалок приблизно її віку та комплекції. Кілька з них мали пшеничні коси, як Дездемона, в інших було червоне волосся, а ще дехто, в кого коси були зроду, очевидно, білими, пофарбувався в яскраво-синє.

– Юні панночки, – промовила Дездемона своїм глибоким хрипкуватим голосом, – я знаю, ви згодні зі мною, що для нас велика честь приймати у себе осіб, чиє високе походження не поступається нашому. Я впевнена, що промовлятиму й від вашого імені, коли скажу "Ласкаво просимо!" освіченому та шляхетному товариству панни Пенелопи з її кузенами, лордами й так далі, й таке інше.

– Агов, – раптом озвався Етельред, – а коли згадають про мене?

– Про тебе? А що про тебе? – спитала Дездемона.

– Як це що? Я – польський граф, отакої! – проголосив Етельред. – Я веду свій родовід зі старовинної прославленої графської сім'ї, це вам не абищо.

– Ти? – здивувалася Дездемона. – Щось ти не дуже схожий на графа.

– Так і є, – відповів Етельред. – Мене підмінили в колисці, уявляєте?

– Пробач, будь ласка, – сказала Дездемона, – але ти розмовляєш не так, як личить графові.

– Це тому, що мене врятувала і вигодувала одна старенька пані як свого рідного сина, – пояснив Етельред. – Вона була вбога, розумієте, не могла дати мені належної освіти й виховання.

– Чарівно, це просто чарівно, – вигукнула Дездемона з певною недовірою в голосі. – Ти мусиш коли-небудь мені про все це докладно розповісти. А зараз, мої юні панночки, час рятувати цей аристократичний вантаж. І – всі разом: раз-два, потягли!

Виявляючи значно більшу спритність, ніж хтось би міг сподіватися від таких тлустих русалок, восьмеро подружок Дездемони взялися серпами розчищати прохід серед водоростей, тим часом як сама

Дездемона підпливла до корми, вперлася в неї своїми потужними руками і, працюючи хвостом, ніби двигуном, попхала човен уперед, і далі мило теревенячи.

– Коли я ще була зовсім юна, – довірчо повідомляла вона Пенелопі, – ще до того, як ми переселилися в Міфологію, я, бувало, багато часу проводила в морі поблизу Брайтона.

– Брайтона? – спитав Пітер. – Ми з Саймоном минулого року провели там літні канікули.

– Справді? – вигукнула Дездемона. – Чудова місцинка. І завжди там публіка вищого класу, якщо ви розумієте, про що йдеться. Знаєте, моя тітонька по батьковій лінії розповідала: якось вона плавала там, і раптом… – ви б ніколи не вгадали, хто вийшов із купальної кабінки…

– Хто? – не стримався Саймон.

– Король Георг Четвертий! – відповіла Дездемона. – Так-так, його королівська величність власною персоною. Він був у прекрасному смугастому купальному костюмі, як розповідала тітонька, а ще на ньому був вовняний капелюх, щоб зберегти сухою його королівську голову, хай Господь її благословить, і пляжні сандалі на його королівських ногах, щоб часом не поранити їх об каміння. І ось, тільки він зайшов у воду по пояс, як раптом загубив свою сандалію. Тут таке зчинилося, що важко собі уявити, казала тітонька. Король Георг кричить, верещить, усі слуги та придворні, як були, у звичайних костюмах, пірнають, як ненормальні, щоб виловити сандалію.

– І що було далі? – спитали заінтриговані діти.

– Вони її так і не знайшли, – відповіла Дездемона. – Але коли вже всі забралися звідти, моя тітонька й собі вирішила пошукати – й таки знайшла. Так, і вона досі зберігає її у невеличкій скляній скриньці – ту

саму сандалію, що колись була на нозі Його Королівської Величності. І що ви на це скажете?

– Небагато знайдеться людей, у кого тітонька – власниця королівської пантофлі, – зауважила Пенелопа.

– Саме так! – тріумфально вигукнула Дездемона. – Саме це я завжди кажу своїм дівчатам. А ви, любонько, дуже часто буваєте на прийомах у Букінгемському палаці?

– Ні, не надто часто, – щиро зізналася Пенелопа.

– Моя бабуся одного разу пливла вгору Темзою, і її зачепила баржа. Спочатку бабуся дуже розсердилась, бо в неї під оком з'явився синець, але потім дізналась, що це була баржа самої королеви Єлизавети. Уявляєте? Не багато людей можуть похвалитися тим, що їх нагородила синцем під оком сама королева, ви згодні?

– Дорога вільна! – закричав Папуга. – Приготуйтеся підняти вітрило!

– Ну, мене потішила наша коротенька розмова, – грайливо повідомила Дездемона. – Нема нічого кращого, ніж перемовитися слівцем із кимось, хто розуміє, про що йдеться, коли ти маєш на увазі аристократизм.

– Я теж була дуже рада, – сказала Пенелопа.

– Сподіваюся, ми ще зустрінемось, – сказав Саймон.

– Так, я теж маю таку надію, – додав Пітер.

– Усі ви дуже люб'язні, – Дездемона затріпотіла віями, як ненормальна.

Потім вона зібрала коло себе подружок, і всі вони, гойдаючись на хвилях, посилали мандрівникам повітряні поцілунки та махали руками вслід, аж поки човен не набрав швидкість і не зник у відкритому морі.

– Украй прикра затримка, – сказав Папуга, з тривогою поглядаючи на годинник. – Надзвичайно прикра. І не схоже, що нам вдасться плисти хоч трохи швидше. А це означає, що ми не встигнемо дістатися до острова Вовкулак до смерку.

– Але ж Г.Г. казав нам не причалювати до острова в темряві, – нагадав Пітер.

– Гадаю, ми не маємо вибору, – похмуро констатував Папуга. – Якщо не висадимося на берег і не назбираємо рути сьогодні, то прогавимо сприятливий вітер, який Г.Г. нам пошле на зворотній шлях, і відтак на повернення нам знадобиться ще кілька днів.

– Добре, тоді це зробимо ми – Пітер, я і ти, – сказав Саймон Папузі. – Пенні залишиться у човні, а Етельред її охоронятиме.

– Але дивіться… – почала Пенелопа.

– Будь ласка, Пенелопо, – зупинив її Папуга, – Саймон усе каже правильно. Якби це було вдень, то зовсім інша справа, а вночі тут надто небезпечно. Ми просто не можемо довіряти вовкулакам чи болотяним вогникам, не кажучи вже про мандрагор. Ти мусиш залишитись у човні, як і личить гарній дівчинці, і ви з Етельредом зможете відпливти подалі від берега в разі, коли що станеться.

– Та гаразд уже, – поступилася Пенелопа, – але я цього зовсім не хочу.

Човен плив уперед, а Папуга дедалі більше хвилювався, щоп'ять хвилин поглядаючи на годинник і роздивляючись обрій у підзорну трубу.

Він саме робив це знову, уп'ятдесяте, коли сталося щось незрозуміле. Просто перед човном море зненацька завирувало і закипіло, ніби попереду з'явилася мілина або риф. Хвилі в тому місці насувалися одна на одну. І діти перелякані не на жарт, побачили, як щось підіймається з морських глибин.

Наступної миті велетенська голова морського змія пробила поверхню води, на довгій тонкій шиї витяглася вгору на тридцять футів. Голова була гігантська, з ніздрями, як у гіпопотама, з очима, схожими на блюдця, та з обшарпаними вухами, такими здоровенними, що діти спершу прийняли їх за крила. На підборідді та довкола рота в нього густо росли щетинисті вусики-щупальці, схожі на вуса й бороду. Все тіло морського змія вкривала фантастично прекрасна синя луска, очі він мав барви морської хвилі, а бороду й вуса – вогненно-руді. На голові поміж вух росли два дивні чорні роги, схожі на ріжки равлика, а між ними сидів кухарський ковпак. Створіння огледілося довкола, посміхаючись саме до себе, вода стікала з нього водоспадами.

Нічого зловісного не було в цій появі. Папугу, здавалося, переповнювала радість.

– Чудово! – сказав він. – Це Освальд. Яке щастя!

– Він добрий? – спитала Пенелопа. З усіх створінь, яких їм довелося бачити в Міфології, Освальд, без сумніву, був найбільший.

– Освальд? – перепитав Папуга. – Освальд? Хо-хо-хо! Найсумирніше створіння в країні.

– Але просто, здається, в нього страшенно багато зубів, повнісінька паща, – пояснила свій переляк Пенелопа.

– Та ні, Освальд хороший, – заспокоїв її Папуга. – Сумирний, як три вівці вкупі, наш Освальд.

– Він допоможе нам? – спитав Саймон.

– Про це я і збираюся, власне, в нього спитати, – сказав Папуга. – Головне – привернути його увагу: він трохи недочуває.

Із цими словами Папуга перейшов на ніс човна, приклав крила рупором до дзьоба і загукав:

– Освальде! Це я, Папуга! Я тут, дурило, в човні!

Освальд безтямно озирнувся, так, ніби чув якийсь звук, але не знав, звідки він. Аж раптом угледів човен. Тої ж миті його очі покруглішали від подиву ще дужче.

– Паляничка! – радісно скрикнув він. – Через стільки років – морська, синя паляничка, нарешті, о, нарешті!

Створіння, яке Папуга називав найсумирнішим у всій Міфології, вигнулося, кинулося… – і перш ніж хто-небудь устиг щось відчути, вже загребло собі в пащеку човен разом із трьома дітьми, Папугою, Етельредом, кошиком, повним харчів, плюс серпи й мішки для рути.

"О Боже, – подумала Пенелопа, коли здоровенні щелепи з білими зубами зімкнулися довкола них. – Оце вже точно кінець нашій пригоді".

Розділ VII

Вовкулаки і вогняники

– Ото дурень! – вереснув Папуга в темряву Освальдової пащі. – Ох, і телепень пришелепкуватий! Із цими потворами, чого доброго, все пір'я повилазить!

– І що нам тепер робити? – запитав Пітер.

– Робити? – вигукнув Папуга. – Що робити? Швидко вибиратися звідси, поки цей дурнуватий Змій ще не проковтнув нас живцем. Ось вам серпи, а мені дайте підзорну трубу – б'ємо його по зубах.

– Ням-ням, – почувся глухий, але гучний голос Освальда, який розмовляв сам із собою. – Ням-ням, скільки років я мріяв про неї! Яке тісто! Яка майстерна випічка! Ням-ням. Оце нарешті справжня здобна паляниця!

– Зараз я покажу цьому дурневі паляницю! – прохрипів Папуга. – Нумо, всі разом!

І щойно Освальд сказав "ням-ням" учетверте, всі: діти, Етельред і Папуга – щосили гримнули його по зубах. І сказав він насправді: "Ням-ням, ай, ой, у-у-у!" – та без зайвих слів виплюнув човен разом із його вмістом.

А потім опустив голову і почав роздивлятися.

– Ого! – ошелешено вигукнув він. – Ця паляниця начинена людьми! Я ще ніколи…

– Йолопе! Це ж я, Папуга! – перебив Папуга, розмахуючи підзорною трубою.

– Ну, якби це була навіть звичайна біла паляниця, начинена людьми, я б дуже здивувався, – бурмотів Освальд, страшенно зацікавлений, – але я впевнений, що синьої паляниці, начиненої людьми, ще ніхто ніколи не бачив!

– Я готовий задушити цю рептилію, – прошипів Папуга перед тим, як заверещати: – Осва-альде-е! Це я-а! Па-пу-га-а!

Освальд придивився пильніше.

– О! – радо вигукнув він. – Це, здається, Папуга! Яка приємна зустріч! Але що це ти робиш у синій паляниці? Це, друже мій, дуже небезпечно – ти можеш стати чиїмось обідом! І що ти тоді зробиш? А якщо вже тобі необхідно плавати, то плавай краще в якійсь шхуні, чи що…

– Це не паляниця! Це кораблик! – закричав Папуга.

– Равлик? – перепитав Освальд. – Ну, це вже ні, любий Папуго. Не хочеться тобі суперечити, але я одного разу бачив равлика, й він був зовсім не схожий на це. А крім того, равлики не сині й не плавають по воді. Ні, ні, зарубай собі на носі – це паляниця. До того ж, марципанова, такі печуть у Болгарії.

– Я не можу з тобою говорити – причепи свою слухову трубку! – крикнув Папуга. – Я вже зірвав голос!

– Полоз? Ні, – заперечив Освальд, – ніякий це не полоз. Звичайно, я можу помилятися. А ще – це може бути синій млинець, хоча… Сумнівно, дуже сумнівно. Навряд чи млинець міг би так добре триматися на воді.

– І навіщо йому найбільші вуха в усій Міфології, якщо він усе одно нічого не чує? – зітхнув Папуга. Він піднявся в повітря та сів просто Освальдові на вухо:

– Де твоя слухова трубка? – закричав він.

– Отож, – задоволено сказав Освальд. – Я теж так думаю. Я дуже радий, що ти нарешті зі мною погодився. Равлики зовсім інші, вони мають ріжки, мушлі, вони слизькі та й взагалі не такі.

– Де слухова трубка? – верещав Папуга. – ТРУБКА, ТРУБКА, ТРУ-УБКА-А!!!

– Нема ніякої потреби так пищати й біситися, – ображено сказав Освальд. – Я без твого крику-вереску чудово чую.

– Слухова ТРУ-УБКА! – закричали всі хором.

– А-а-а, ви хочете на неї подивитися! – приємно здивувався Освальд. – Секундочку, вона в мене лежить ось тут – трендова річ. Звісно, вона мені зовсім не потрібна, бо я і так усе чисто чую, але мати її вдома дуже практично. Тому я знайшов для неї інше застосування – якщо туди заливати цукровий сироп, то можна малювати дуже гарні візерунки на тортиках.

Він опустив під воду свою лапу, вкриту лускою, помацав і витяг бурштиновий, інкрустований сріблом слуховий ріжок. Потім приклав його до вуха й щасливо посміхнувся.

– Ну як? – запитався Освальд. – Як на мене, просто шикарно.

– Чудово! – заволали діти.

– Що? – перепитався змій, нахиляючись та притискаючи ріжок щільніше до вуха.

– Чудово!!! – знову закричали діти.

Освальд випростався, витяг із вуха трубку і зазирнув усередину.

– Хвилиночку, – пробурмотів він, – технічні неполадки.

Він застромив один зі своїх довжелезних кігтів у трубку, трохи подлушпався, потім струснув нею, і з трубки висипалася купка засохлої глазурі.

– Добре, – задоволено сказав він і звернувся до дітей, – розумієте, деколи вона забруднюється.

Освальд знову приклав трубку до вуха, а Папуга підлетів і вмостився на неї.

– Тепер ти чуєш? – запитав він.

– Я завжди чую! – здивовано відповів Освальд. – Я й до цього все чисто чув. Усі ті дурниці про равликів.

– Добре, добре, а тепер слухай уважно. Нам необхідно дістатися до Острова Вовкулаки якнайшвидше.

– До Острова Вовкулаки? – збентежився Освальд. – Якого дідька вам потрібно там? Огидне місце, огидні створіння. Я там нещодавно загоряв, так ті вовкулаки без перестанку жбурляли в мене каміння. Бридкі вульгарні тварюки.

– Розумієш, це дуже довга історія, нема часу пояснювати, – торохтів Папуга. – Але ми мусимо потрапити на острів ще до того, як зійде місяць. Ти міг би взяти нас на буксир?

– Раз плюнути! – відповів Освальд. – Сподіваюся, у вашій паляниці знайдеться мотузка? Ну то обв'яжіть її навколо моєї шиї – і помчали!

Вони закинули петлю на шию Освальду й рушили. Спочатку Освальд так старався плисти якнайшвидше, що човна кидало в різні боки й усі мало не попадали у воду. Слухову трубку змій заховав так надійно, що догукатися до нього було неможливо. Аж нарешті Папузі довелося вилетіти з човна та добряче клюнути Освальда в ніс. І тільки тоді той зрозумів свою помилку: збавив швидкість, і вони полетіли, розсікаючи хвилі.

– Скажи, будь ласка, – запитав Саймон, – навіщо Освальд надягнув цей кухарський ковпак?

– Тому, що він кухар, – пояснив Папуга. – Він навчався в Парижі та Китаї. Освальд – неперевершений кухар. Але його батько був проти цього хоббі, вважав, що справжній Морський Змій не може бути кухарем, і примусив нещасного Освальда полишити свою улюблену справу та приєднатися до родинного бізнесу.

– А що то за бізнес? – поцікавилася Пенелопа.

– Це фірма, заснована ще прапрадідусем Освальда. Називається вона "Радіймо разом". Якщо курортне містечко втрачає свою популярність, фірма ненадовго відправляє туди когось зі своєї сім'ї. Він виставляє себе на показ, кілька разів фотографується з охочими, і ви не встигнете озирнутися, як містечко кишить туристами, які бажають побачити Морського Змія. Але Освальд дуже сором'язливе створіння, він не любить гамору, в нього велике й шляхетне серце, йому не подобається залишати відбитки своїх лап у чужих дворах чи дмухати на гостей на пікніку, зненацька вискакуючи з-за скелі. Ні, єдине, про що він мріяв, – це відкрити свій ресторан. Але його батько був невблаганний: "Де це бачено, щоб Морський Змій відкривав ресторани?" Тож Освальду довелось таки взятися до родинного бізнесу, а кухарство опановувати як хоббі.

– Бідолашний Освальд, – зітхнула Пенелопа.

– Так, це принизливо, – погодився Пітер. – Мабуть, дуже складно виходити на люди та позувати для фотоапаратів, коли ти такий сором'язливий.

– Еге ж, особливо якщо ти гарний кухар, – додав Саймон.

– Найкращий серед найкращих, – підтвердив Папуга. – І до того ж, він ніколи не використовує небесної моркви. Так, йому підходять лише свіжі продукти. Освальд дуже прискіпливий до їжі.

Небо засвітилося глибоким золотаво-зеленкуватим сяйвом, і тепер діти могли милуватися заходом чотирьох Сонць. На обрії замаячів Острів Вовкулаки – спочатку малесенька плямка, а далі вона все більшала та ставала щораз виразнішою.

– Мабуть, ми не встигнемо припливти на острів ще засвітла, – сказав Папуга й глянув спершу на годинник, а потім на обрій. – Нам доведеться зійти на берег у темряві, але відчалити від острова ми обов'язково мусимо до появи місяця – що б там не було. Який же я дурень! Чому не здогадався про це раніше? Можна ж було попросити Г.Г. хоча б два дні не відпускати сонця з неба. Але, як завжди, я згадую про це тоді, коли вже нічого не вдієш.

Що ближчав острів, то лиховіснішим здавався: химерні скелі, покручені кущі. Острів був моторошний і похмурий, Пенелопу пересмикнуло, коли вона згадала, хто тут живе.

– Я попросив Освальда пристати до берега з південного боку, – пояснив Папуга, – тому що Мандрагоровий Ліс лежить на північному сході острова, а лігвисько вовкулаків на північному заході. Якщо нам пощастить перейти ліс і не розбудити мандрагор, а вовкулаки нас не нанюхають, ми назбираємо рути і накиваємо п'ятами.

– А як же болотяні вогники? – поцікавився Пітер.

– Ну, вони не такі вже й небезпечні, просто трохи грайливі. Але довіряти їм не можна, – застеріг Папуга.

Освальд пригальмував недалеко від острова та повернув до невеличкої бухти, де вони витягли човна на пісок – червоні й чорні піщинки лиховісно виблискували в призахідньому сяйві.

– Запам'ятай, – звернувся Папуга до Пенелопи, – ти залишаєшся тут із Етельредом і Освальдом. Коли помітиш які негаразди – мерщій утікайте звідси.

– А як же ви? – засмутилася Пенелопа.

– За нас не турбуйтеся, – самовпевнено заявив Папуга, – ми не пропадемо.

– Па-па, Пенелопо… – прошепотів Пітер. – Пам'ятай, найменша небезпека – і ви відпливаєте.

– Так, – кивнув Саймон, – краще не ризикувати.

– Щасти вам. Будьте дуже обачні, – зітхнула Пенелопа.

Пітер і Саймон навшпиньки, з мішками та серпами в руках, і Папуга зникли за чагарниками. Пенелопа разом із Етельредом сіли на березі, а Освальд ліг на мілині.

– Не хвилюйтеся, панночко, – втішав Етельред. – Вони пройдуть Мадрагоровий Ліс і нарвуть рути так швидко, що ви й оком змигнути не встигнете.

Освальд дуже уважно прислухався до розмови, ні на мить не відставляючи слухової трубки від вуха.

– Поясніть мені врешті, – попросив він, – навіщо їм та рута?

– Навіщо? Аби віддати її горностаям, – відповів Етельред.

– Горностаям? А, ну звісно, як я сам не здогадався! – пирхнув Освальд. – НАВІЩО?

– Дідько забирай! То ти нічого не знаєш? – вигукнув Етельред. – Навіть про василісків не знаєш? І ні про що інше?

– Ні, на жаль… – присоромлено пробурмотів Освальд. – Розумієте, я був у відрядженні, у справах, і зовсім недавно повернувся.

Тоді, щоб згаяти час, Пенелопа і Етельред вирішили розповісти Освальду все про василісків і свої неймовірні пригоди.

– Підлі тварюки! – обурився Освальд, коли дослухав до кінця. – Так вчинити з Г.Г.! Найдобрішою людиною у світі! Це ж він відкрив мені рецепт приготування найсмачнішого пирога з малиною! Який він щасливчик, що має таких друзів, як ви!

– Тепер ти знаєш, – завершила оповідь Пенелопа, – навіщо нам рута. З нею ми ще можемо все врятувати.

– Так, я розумію, чому вона така важлива, – погодився Освальд. – Це все одно, що остання дрібочка перцю, останній кристалик солі, шматочок цибульки, чистесенька, запашнесенька, такесенька малесенька-премалесенька травиночка, вирішальна для перемоги чи поразки якогось рецепту.

– Власне! – погодилася Пенелопа. – Як ти гарно сказав!

– А я, чувак, ні слова не второпав, – зізнався Етельред.

– Я тут подумав, – провадив Освальд, – чи не варто мені підплисти до північно-східного боку острова, щоб коли виникнуть якісь проблеми, бути напохваті?

– Ой, ти серйозно? – зраділа Пенелопа. – Так буде значно спокійніше.

– Що ж, тоді я поплив, – Освальд трохи віддалився від берега, занурився під воду і зник з очей швидко та безгучно, мов дрібна рибка.

Пенелопа з Етельредом уже декілька годин (їм так здавалось) мовчки сиділи біля човна.

– Який жаль, панночко, що ми змушені сидіти мовчки… – врешті прошепотів Етельред. – Мені так кортить заспівати вам пісеньку. Ми, жаби, славимося своїми голосами, і я такі чудові пісеньки знаю! Повірте, я б заспівав…

– Це дуже мило з твого боку, – шепнула Пенелопа, – а я б залюбки послухала.

– А якби я не забув спорядження, то міг би показати вам кілька гарних фокусів, – він озирнувся. – Я ж до того, як стати шпигуном, був штукарем! Я можу тритона з циліндра витягати! Ще й так вправно – всі тільки потилиці чухають.

– Я просто вражена! – відповіла Пенелопа.

Їх знову поглинуло мовчання, і Пенелопа почала уявляти всілякі лиха, що могли трапитися з Пітером, Саймоном і Папугою.

– Знаєте, панночко, – не витримав Етельред, – ви бачите – там, наприкінці затоки, є пагорб. Я б застрибнув туди, звідти краще видно. Може, я б наших побачив? Як вони руту несуть? Можна мені туди? Панночко, будь ласка!

– Добре, – сказала Пенелопа, – не бачу в цьому нічого поганого. А я краще залишуся тут і пильнуватиму човна.

– Так, справді, панночко, тоді я побіг, – прошепотів Етельред і пострибав геть.

Без Етельреда ніч стала для Пенелопи вдвічі моторошнішою і самотнішою. І щойно вона збагнула: не варто було відпускати шпигуна – тут-таки не забарилися дві події, котрі остаточно її в цьому переконали. По-перше, над небокраєм Співучого моря з'явилася тоненька срібна підківка місяця. Вона швидко підіймалася в небо і як тільки відірвалась від моря – місячне сяйво залило все навколо. І коли зійшов місяць, Пенелопа почула довге, тужливе виття, й від нього в її жилах захолола кров. Воно раз по раз озивалося луною та розкочувалось лісом. Невдовзі все знову змовкло, запала тиша, яка тепер здавалася їй ще жахливішою, бо Пенелопа точно знала: вовкулаки прокинулися і шугають лісом.

Пенелопу почало мучити питання, чи варто зараз іти на пошуки Етельреда, аж раптом вона почула ще один голос. Спочатку він звучав, як тихе і далеке зітхання; але коли наблизився, вона зуміла розібрати слова.

– Рятуйте, – тихенько схлипнув ніжний, мов пух чортополоху, голосок. – Будь ласка, поможіть, будь ласка!

Пенелопа зірвалася на рівні та кинулась до чагарників, бо саме звідти, як їй здавалося, долинав голос. Спершу вона нічого не могла розгледіти в пітьмі, але раптом побачила світло, дивне світло, яке переливалося веселкою.

Воно перекочувалося, чи то переповзало, від куща до куща в напрямку до берега.

– Допоможіть, змилуйтеся, допоможіть, – повторював хтось тонесенько і жалібно. Пенелопі здалося, що це голос цього химерного світла, яке рухалося їй назустріч. Без роздумів, забувши про небезпеку, Пенелопа кинулася навпростець крізь чагарники.

Коли підбігла ближче, побачила, що це сяйво завбільшки з тенісний м'ячик і складається ніби з язичків полум'я багатьох різнобарвних свічечок. Та коли придивилася ще уважніше, то розгледіла там маленьку пухкеньку кругленьку пухнасту пташечку з качиним дзьобом, яка замість пір'я була вкрита тоненькими язичками полум'я. Вогники так тремтіли й метушилися, що неможливо було розгледіти, яке це пташеня на вигляд, очевидно було одне – воно дуже стурбоване. Пенелопа присіла біля пташечки й хотіла взяти її на руки, але істота хутенько перевернулася на спину та щосили відштовхнула долоні Пенелопи своїми тендітними крихітними лапками.

– Не чіпай мене, – безсило зітхнула вона, – почекай трохи, я змінюся.

Пенелопа відсахнулась і почала спостерігати. На превеликий подив істота змінилася з різнобарвної на молочно-жовту.

– Тепер я холодна, – сказала вона тихенько, – можеш узяти мене на руки.

Пенелопа підняла та почала роздивлятися це диво, що тепер лежало в її долонях. Воно було легесеньке, як пух, і тремтіло, ніби справжня пташечка.

Пенелопа повернулася до берега. Підійшла до човна, сіла на пісок, а істотку поклала собі на колінця. Пташеня з полегшенням вмостилося там.

– Ти, мабуть, Пенелопа, – сказало створіннячко, – гик.

– Так, – здивовано відповіла Пенелопа, – це я. А ти звідки знаєш? І хто ти?

– Я вогняночка, – прошепотіла маленька істота, – тобто – гик! – я поки що пташеня, я маленький вогняник. Тільки тиждень тому вилупилась… гик. Звати мене Фенелла.

– А що з тобою трапилося? – запитала Пенелопа.

– Я можу коротко розповісти, – сказала задихана Фенелла, – бо часу майже не лишилося. Сьогодні ввечері я вчилася літати. Але сонце… гик… заховалося, і я ненароком звалилася на кущі. Я ж іще погано літаю… гик… Усі мої вогники погасли, і я знепритомніла. А коли отямилася… гик… то побачила, що навколо того куща кружляють болотяні вогники… гик… Вони змовлялися. Ти не уявляєш, які вони підлі змовники. Ця їхня змова була справді підступна. Вони говорили, що двоє людей… гик… і пан Папуга зараз перетинають острів, а жабу і Пенелопу (це ж ти?) залишили чатувати біля човна. Вони говорили… гик… що розкажуть вовкулакам, де зараз пан Папуга і всі інші, а потім зберуться всі разом і розбудять… гик… розбудять мандрагор…

– Та невже? Он як? – обурено скрикнула Пенелопа. – Огидні змовники! А що було далі?

– А далі на мене напала гикавка, – винувато відповіла Фенелла, – і всі вони на мене кинулися… гик… І почали мене лупцювати, і я впала з куща, зламала крило… гик… А вони налякалися і втекли. А я вирішила прийти… гик… І попередити тебе. Я правильно вчинила?

– Дуже правильно, – Пенелопа була така обурена поведінкою болотяних вогників, їхньою змовою, і тим, що вони зробили Фенеллі, її голос аж тремтів з люті. – А тепер слухай, що робитиму. Я надійно заховаю тебе в човні, де ти маєш дочекатися жаби на ім'я Етельред.

Коли він прийде, розповіси йому все те, що й мені, скажеш, що я пішла попередити пана Папугу про небезпеку. Запам'ятала?

– Так, так, – кивнула Фенелла, – в мене дуже-дуже гарна… гик… пам'ять. Я тільки літаю кепсько.

– Коли я повернуся, вилікуємо твоє крило, – посміхнулася Пенелопа.

– Будь дуже обачна, – попередила Фенелла, – не довіряй гик… болотяним… гик… вогникам, повір мені на слово.

– Не переживай за мене, – відповіла Пенелопа, обережно опускаючи Фенеллу на дно човника. – Тобі там зручно?

– Так, дякую… гик… дуже зручно.

– Не відходь звідси ні на крок, сиди тут і чекай на Етельреда, – Пенелопа взяла ліхтарик і хутко збігла до чагарників.

Між кущами звивалася вузенька нерівна стежечка, якою, очевидно, йшли хлопчики і Папуга. Пенелопа продерлася крізь зарості й опинилася на порослому сухою жорсткою травою полі, за яким виднівся ліс. "Мабуть, це і є Мандрагоровий Ліс", – подумала вона, розуміючи, що потурбувати їхній сон було б зараз найбезглуздішою помилкою.

Пенелопа дійшла навшпиньки до узлісся, зупинилась і на мить увімкнула ліхтарик, бо дуже їй кортіло побачити мандрагор на власні очі. Та коли побачила – мало не розреготалася. Мандрагори були схожі на великодні крашанки з великими, але зараз заплющеними очиськами, величезними вухами, горбатими носами і скривленими ротами. По обидва боки їхніх тулубів стирчало по дві короткі гілляки, що закінчувалися листочками, – ймовірно, вони слугували мандрагорам замість рук і пальців.

А голови їхні були ніби в перуках – порослі дрібненькими гілочками, густо всипаними зелененькими листочками.

Усі мандрагори міцно спали й хропли так голосно, що в лісі аж гуло. Пенелопа загасила ліхтарик, проминула кількох перших мандрагор і рушила вглиб лісу. Йшла обережно, тихо, боячись ненароком наступити на мандрагору чи звичайну гілочку, намагаючись нікого не розбудити, й лише місяць осявав їй шлях. І так крок за кроком Пенелопа просувалася лісом поміж мандрагор, які безтурботно хропли, глибше та глибше в хащі.

Невдовзі вона вийшла на залиту сріблом місяця галявину, від якої в різні боки розбігалися шість стежинок. І раптом навколо галявини вона зауважила декілька синьо-зелених вогників, які блимали, але не рухалися – ніби спостерігали за нею. Це були болотяні вогники, й Пенелопа навіть розчула їхні притишені, глузливі розмови. Вони таємниче перегукувалися.

– Це вона, це вона! – хихотів один.

– Так, так, так, так! – раділи решта.

– Вона не знає доро-о-оги! – зневажливо та глумливо прошепотів перший.

– Не знає, не знає, заблукала, заблукала, – підхопили інші.

– Її скоро зжеруть!

– Так, так, так, так!

– Зжеруть, зжеруть, зжеруть!

– Так. Так-так-так!

Пенелопа була така люта, що не витримала і розкричалась на цих нікчем, розказала їм усе, що про них думала, – забула навіть, що ризикує, можливо, збудити мандрагор.

Вогники прослизнули між деревами й зникли, так само раптово, як і з'явилися. А Пенелопа й далі стояла посеред галявини, роздумуючи, яку ж стежину краще вибрати. Вона дуже пожалкувала, що не взяла із собою свій компас.

Дівчинка заплющила очі й спробувала подумки відтворити карту острова, щоб хоча б приблизно знати, де розташовано поле рути. Коли вона розплющила очі, на кожній стежині стояло по вовкулаці. Всі вони були схожі на великих волохатих вівчарок, але пересувалися на задніх лапах, а передніми орудували спритно, як мавпочки. Вовкулаки важко дихали, язики звисали з їхніх пащек, очі в них були зелені та блискучі, а в кожній пащі виднілися білі гострі зуби. Пенелопа не встигла оком змигнути, як вовки оточили її зусібіч, на голову їй накинули мішок, схопили грубими волохатими лапами та потягли геть. Пенелопа тільки чула їхні захриплі голоси, поки її недбало тягли стежиною.

Невдовзі вони прибули на місце. Пенелопу опустили на землю і прив'язали до стовбура, зняли з голови великий мішок, і вона побачила простору напівтемну печеру, яку освітлювало тільки велике мерехтливе вогнище. Прив'язали Пенелопу до вертикально вкопаного в землю стовбура зрубаного дерева, а навпроти неї було ще два таких, і до них було прив'язано Пітера і Саймона.

– Пенелопо! – вигукнув Пітер. – Що ти тут робиш?

– Чому ти не з Освальдом? – закричав Саймон.

Швидко, поки вовкулаків не було в печері, Пенелопа розказала хлопцям про вогняника й про те, як її захопили вовкулаки.

– Ну, а ми, – сказав Пітер, – ми успішно пройшли Мандрагоровий Ліс і відшукали руту. Вона росте просто на березі моря, недалечко звідси.

– Нарвали повні мішки рути, – провадив Саймон, – і тоді прилетів Освальд, сказав, що ти прислала його. А ми відповіли йому, щоб він повернувся і привіз тебе й Етельреда на човні.

– Папуга полетів із ним, – підхопив Пітер, – і ми чекали на вас, аж раптом з'явилась ціла купа цих потвор, і почувся крик: "Вони тут, вони тут!" Ми й озирнутися не встигли, як вовкулаки напали на нас. Це сталося півгодини тому.

– Що вони збираються з нами зробити? – запитала Пенелопа.

– Перетворити на вовкулаків, – похмуро відповів Пітер, – щоб поповнити свої ряди.

– Ти що, дурний? Вони не можуть цього зробити! – нажахано скрикнула Пенелопа.

– Можуть, – заперечив Саймон. – Якщо вони нас вкусять, ми перетворимося на вовкулаків. Нам вартовий розказав. У них для цього є навіть спеціальний обряд. Коли зайде місяць, вони кожного з нас вкусять – і все.

Пенелопа мовчала, думала про смерть, яка на них чигає.

– Звільнитися не вдасться, ми вже пробували, – сказав Пітер. – Вони нас надійно зв'язали.

– У мене в кишені є ніж, але я не можу дістати його, – зітхнув Саймон.

Цієї миті до печери ввійшов вовкулака. У мерехтливому світлі вогнища він здався Пенелопі ще злішим й страшнішим, ніж у місячному світлі.

– Не розмовляти! – голосно і злісно гаркнув він. – Я ж вам вже казав!

– А щоб ти обсмалив собі гризло, – задерикувато огризнувся Пітер.

– Атож, – підтримав його Саймон, – ми маєм повне право говорити, хіба ні?

– Ні. Такий закон, – буркнув вовкулака та й влігся біля вогнища.

– Звідки взявся такий закон, якщо ми ваші перші в'язні? – обурено запитала Пенелопа. – Не будьте дурнями.

Вовкулака прищулив вуха й заричав на неї:

– Ми не дурні! Ми зловили вас усіх, і це було зроблено навіть дуже розумно, так що сидіть тихо.

Усі замовкли, тільки вогнище потріскувало. І раптом вовкулака, який дрімав, поклавши голову на лапи, нашорошив вуха. А тоді сів і витріщився на вхід у печеру. Діти побачили дуже дивне створіння, яке повзло до них. Воно було схоже на довгу білу гусінь. Діти й вовкулака спостерігали, як воно повільно підповзало дедалі ближче до вогню. Вовкулака зірвався на лапи, його шерсть настовбурчилася, він загарчав на дивну істоту:

– Стій, ти хто?

– Р-р-р, – відповіла гусінь, – р-р-р, друг.

– Який іще друг, – вже трохи занепокоєно допитувався вовкулака.

– Я жаболака, – відповів знайомий дітям голос. – Я жаболака, й мене прислали сюди з дуже важливим подарунком для ватажка вовкулаків.

Дивне створіння наблизилося до вогнища, й діти побачили, що це Етельред із великим рулоном вати, розмотаним і припасованим уздовж спини.

– Що за жабулака? – запитав ошелешений вовкулака.

– Ти хочеш сказати, що ніколи не чув про жаболаків? – зневажливо кинув Етельред. – Значить, погано тебе вчили.

– Я дуже добре навчений, – обурився вовкулака.

– Ти? Добре навчений? І ніколи не чув про жаболаків? – глузував Етельред. – Дорогенький, на твоєму місці мені б було соромно зізнатися, що мені не відомо, хто такі жаболаки.

– То хто ж це такі? – розсердився вовкулака.

– Вони такі самі, як вовкулаки, – відповів Етельред, – тільки ще небезпечніші, ще лютіші та ще хитріші.

– Ти не можеш бути небезпечніший, лютіший і хитріший за нас, – обурився вовкулака. – Я тобі не вірю.

– Ти що, звинувачуєш мене в брехні? – перепитав Етельред. – Для тебе це добром не скінчиться. Ми, жаболаки, буваємо дуже небезпечні, якщо нас розлютити.

– Я не казав, що ти брешеш, – швидко взявся виправдовуватись вовкулака. – Я тільки сказав, що не вірю тобі.

– Ну, це вже краще, – ніби подобрішав Етельред. – То де ваш ватажок? Мені треба передати йому подарунок.

– А який подарунок? – підозріливо поцікавився вовкулака.

– Це для ватажка, а не для тебе, ясно? – відрубав Етельред. – Це спеціальне чарівне зілля, яке робить усіх вовкулаків, жаболаків і так далі вдвічі небезпечнішими, лютішими й хитрішими.

– Удвічі? – перепитав вовкулака. – Вдвічі небезпечнішими, лютішими й хитрішими?

– Так, так, так, – відповів Етельред і дістав маленьку пляшечку з-під маскувальної вати. – Просто втираєш це зілля в хвіст – і не встигнеш сказати "філе з жаб'ячих ніжок", як зробишся одним із найстрашніших вовкулаків.

– Тобто, якби в мене було це зілля… Це, звичайно, тільки припущення… То я б міг із вартового перетворитися, наприклад, на ватажка зграї? – вовкулака облизнувся.

– Авжеж, – підтвердив Етельред, – поза всякими сумнівами. Не дивуйся, якщо ваш ватажок по тому, як увітре це все собі в хвіст, оголосить себе королем вовкулаків.

– Тут… ну… в пляшці його досить багато, – замислено пробурмотів вовкулака.

– Так, – погодився Етельдер, – навіть забагато для одного.

– Слухай-но, а може, ти б міг дозволити мені трішки капнути цього й собі на хвіст? – попросив вовкулака. – Тобто одну малесеньку краплинку, таку малесеньку, що ватажок не помітить.

– Ну, не знаю, не знаю, – засумнівався Етельред. – Усе-таки це подарунок, і в мене нема на таке жодного права.

– Ну будь ласка, – жалібно канючив вовкулака. – Тільки одну краплиночку! Він ніколи в житті не дізнається, а я буду вдячний тобі до кінця.

– Ну, – знехотя протяг Етельред, – тільки одну краплинку, обіцяєш?

– Так, так, так, звичайно обіцяю, – закивав вовкулака. – Тільки одну краплинку.

Етельред простягнув йому пляшечку, а той вихопив її, відкоркував і вилив увесь вміст собі на хвоста. Діти відчули сильний, гострий запах медичного спирту з їхньої аптечки, який вони взяли, щоб дезинфікувати подряпини й синці.

– Ага! – тріумфально вигукнув вовкулака. – Я тебе обдурив і вилив усе. Тепер я стану королем вовкулаків, тепер я найнебезпечніший, найлютіший і найстрашніший. І почну я з того, що з'їм тебе, жалюгідного жабулака.

– Ну, це ми ще побачимо, – сказав Етельред, вихопив з вогнища палаючу гілку та кинув її на хвіст вовкулаці.

Медичний спирт умить спалахнув, увесь хвіст вовкулаки охопило полум'я.

– А-р-р-р, – загарчав вовкулака, – мій хвіст, о, мій хвіст!

– Це називається лікування вогнем, – гукнув Етельред.

– У-у-у! – завив вовкулака і забігав довкола вогнища. – Мій хвіст! Мій хвіст!

– На твоєму місці я побіг би до води та змочив його, – порадив Етельред. – Охолодив би.

І далі виючи від болю, вовкулака послухався поради, вибіг із печери й кинувся до моря. Його хвіст палав, наче смолоскип.

– Хай трішки побігає, – Етельред зірвав маскувальну вату. – А тепер будемо вас звільняти.

– Етельреде, ти був неперевершений, – сказала Пенелопа.

– Неймовірно! – продовжив Пітер.

– Чудово! – додав Саймон.

– Так, – сказав Етельред і почервонів, – я гарно його розіграв, але ж саме цього і вчать майстрів-шпигунів. Проте мені здається, що я не зможу розв'язати ці вузли.

– У мене в кишені є складаний ніж, – нагадав Саймон.

– Як ти нас знайшов? – запитала Пенелопа.

Етельред відкрив ножа та діловито заходився розрізувати мотузки.

– Ну, – сказав він, – коли я повернувся на човен і побачив, що вас нема, то в мене мало не стався серцевий напад. Але тупа пташка-

гикавка розповіла мені, що сказала вам і що ви збиралися робити. І тоді в мене справді мало не стався серцевий напад.

Він звільнив Пенелопу, й дівчина почала розминати зап'ястя, де найглибше врізувалась мотузка. А Етельред узявся до Пітера.

– І тоді, міс, – провадив він, – я пострибав за вами так швидко, як ще ніколи не стрибав, але ви, мушу зізнатися, теж ішли не повільно. Коротше кажучи, я наздогнав вас тільки в Мандрагоровому Лісі, де всі стежки розходяться. Я вже збирався гукнути, але саме в цей момент потвори на вас напали.

Він перерізав шнурки на руках у Пітера та перейшов до Саймона.

– Ну, скажу вам прямо, – провадив далі Етельред, – перемогти їх усіх я б не зміг. Ще по одному я б спробував, але вони ж так просто не б'ються. Тому я просто пішов за вовкулаками назирці, й коли вони подалися готуватись до "великого кусання", як вони це називають, і залишили на чатах тільки цього дурня, я сказав собі: "Етельреде, хлопче, зараз твоє мистецтво маскування знадобиться". Але тоді я згадав, що в мене ж немає мого маскувального одягу, а все, що в мене є, – це аптечка, в якій залишилася сама вата й ця смердюча рідина. Тож я зробив усе, що міг.

– Ти дуже сміливий, – похвалила Пенелопа.

– І надзвичайно розумний, – підтримав Пітер.

– І неймовірно винахідливий, – додав Саймон.

– Ой, досить, – засоромився Етельред, – ви хочете, щоб я знову почервонів?

– Утікаймо звідси, – сказав Пітер, – поки ці жадібні тварюки не повернулися.

І вони обережно вийшли з печери та побігли Мандрагоровим Лісом, а далі через поле рути до моря. Діти чули, як десь вдалині виють вовкулаки, й Пенелопа тремтіла від ляку. Нарешті дісталися моря та рушили вздовж берега. Пітер і Саймон намагалися знайти орієнтир, біля якого сподівались зустрітися з Папугою.

Раптом Пенелопа озирнулася через плече, і з жахом видихнула:

– Дивіться! Вовкулаки!

Із протилежного кінця берега до них мчала зграя вовкулаків. Їхні очі блищали, язики теліпалися, мов лиховісні стяги, ікла виблискували в місячному світлі й здавалися величезними, як печериці. Вони обнюхували землю, йдучи по сліду.

– Мерщій біжімо за мис, до наступної бухти, – крикнув Пітер. – Ми з Саймоном будемо відгоняти їх камінням, а ви з Етельредом тим часом шукайте човен.

Вони добігли до мису та почали дертися на скелю. Пітер, який ліз перший, раптом зупинився.

– Т-с-с-с, – прошепотів він. – Там, по той бік скелі, хтось є. Може, вовкулаки хотіли відрізати нам шлях до втечі й прислали сюди іншу зграю?

Усі зупинилися. Їхні серця шалено стугоніли. Вони прислухались. Якусь хвильку було тихо, а далі почувся голос:

– Щоб зробити справді смачну запіканку, я завжди додаю дрібку розмарину та чебрецю, трішки полину і цибулі, а потім ще доливаю найкращої мадери.

– Ти поспішаєш? – запитав інший голос.

– Це Освальд! – закричала Пенелопа. – Освальд і Фенелла!

Вони перелізли через скелю й побачили перед собою човен з Папугою і Фенеллою на борту, а збоку, на мілині, лежав Освальд. Позаду вони чули сопіння і гарчання вовкулаків і шерех каміння, яке осипалося з-під їхніх лап. Діти з Етельредом швиденько зістрибнули зі скелі в бухту й побігли до човна.

– Папуго! Папуго! Допоможи! – гукнула Пенелопа. – За нами женуться вовкулаки!

– Ах, вовкулаки! – повторив Освальд. – Зараз побачимо.

Він підплив до бухти, ковзнув на берег, і його велике блакитне тіло завмерло між дітьми та вовкулаками. Тоді змій набрав повен ротисько морської води й виплюнув просто на зграю вовкулаків, ніби з пожежного шланга.

Потужний струмінь води вдарив по ближчих вовкулаках, і ті зі скавулінням і гарчанням позадкували.

– Лихі, невиховані потвори, ще й камінням кидаються, – мовив Освальд, знову набрав повну пащеку води й знову випустив на вовкулаків, які тепер чимдуж гайнули навтьоки.

Тим часом Папуга перелетів на плече до Пенелопи і цьомкнув її у вушко.

– Моя люба, найдорожча Пенелопо, – сказав він, – я такий радий, що ти жива-здорова. Давайте швидко всі до човна.

Вони видерлися на борт, відштовхнулись від берега й, коли відпливли досить далеко, погукали Освальда, котрий тим часом із задоволенням ганяв вовкулаків по березі то туди, то сюди, поливаючи водою. Зрештою він полишив мокру, пошарпану та безсило розлючену зграю та поплив до човна.

– Це буде їм уроком, – задоволено промовив він. – Знатимуть, як поціляти камінням в іноземців.

– Що ж, – засміявся Папуга, коли хлопці накинули петлю на шию Освальду, – присягаюся Юпітером, ми це зробили. Всі живі-здорові, маємо чотири мішки рути. Хіба це не добрячий шмат роботи?

– Дорогою ще треба буде заїхати по лаванду, – нагадав Пітер, – і тоді – стережіться, василіски!

– Так, – підхопив Саймон, – ми їм покажемо!

– Освальде, ти будеш нас тягти всю дорогу? – запитала Пенелопа.

– Так, – відповів Освальд, – вам дуже пощастило, що в мене зараз нічого не готується в печі, а один день для мене особливої ролі не відіграє.

– Це добре, – сказала Пенелопа, – бо я ще хотіла дати тобі один рецепт.

– О, ти дуже добра й щедра дівчинка, – Освальд був зворушений.

– У дорогу! – скомандував Папуга.

І Освальд поплив уперед, до сонця, яке щойно сходило, потяг за собою човна з дітьми назустріч останньому етапу їхньої незвичайної пригоди.

Розділ VIII

Битва за Замок Василісків

Щойно команда повернулася в Кришталеві Печери з дорогоцінними лавандою і рутою, там закипіла робота. По-перше, в Етельреда, Пітера і Саймона з'явилися блискучі стратегічні ідеї.

Ідея Етельреда полягала в тому, щоб завербувати Освальда і русалок, які мали витягти той великий корок, що ним заткнули отвір у рові з водою навколо Замку Василісків. Тоді, коли вода стече, казав він, відкриється багато широких труб, які ведуть у темницю, де тримають Великі Головні Книги. Всі боялися, що коли почнеться атака на замок, василіски спересердя можуть спалити книги, а без них Г.Г. як без рук. Тож ідея Етельреда полягала в тому, щоб зібрати спецзагін, який би проник трубами до темниці, знешкодив вартових і став на варті при Великих Книгах, до того часу, поки Замок не перейде в наші руки. Всі дружно визнали, що це чудовий план, і Освальда відіслали з візитом до міс Вільямсон Сміт-Сміт-Браун, щоб він їй усе детально пояснив і завербував русалок.

У Пітера і Саймона ідея народилась, коли вони спостерігали за Фенеллою. Діти за допомогою сургучу, шнурка та полум'я свічки підправили крило вогняночки, й воно навдивовижу швидко загоїлося. Пітер і Саймон саме обговорювали питання про те, як найкраще взяти в облогу Замок Василісків, спостерігаючи тим часом, як Фенелла стрибає зі спинки стільця та спритно перепурхує кімнатою.

– Ось що нам потрібно – літаки! З них ми могли б скинути частину військ просто на внутрішню територію Замку Василісків, – сказав Пітер.

– Може, повітряні кулі? – припустив Саймон.

– Повітряні кулі? – перепитав Пітер. – Де ми їх візьмемо?

– Зробимо. З місячного желе.

– Але як вони зможуть літати? – поцікавився Пітер.

– Ну, – відповів Саймон, – ти ж знаєш, що гаряче повітря піднімається вгору. То чому б нам не наповнити повітряні кулі гарячим повітрям?

– Але як? – здивувався Пітер.

– Вогняники, – пояснив Саймон. – Ти ж знаєш, яка Фенелла гаряча. Якщо посадити в повітряну кулю приблизно двадцять вогняників, то куля полетить, до того ж, я думаю, вогняники зможуть, змахуючи крильми, керувати нею в потрібному напрямку.

Хлопці страшенно захопилися цією ідеєю, а Фенелла – думкою про те, що зможе стати в пригоді, тому негайно було виготовлено маленьку експериментальну повітряну кулю. Туди посадили Фенеллу. На втіху Саймонові, все спрацювало ідеально. Фенелла кружляла та кружляла кімнатою, як хотіла. Вона так тішилася своїм успіхом, що на бідолашну знову напала гикавка.

– Я зробила це – гик! – правда, Саймоне, гик? – весело сказала вона. – Ти бачиш Пітере, гик, я повертаю, гик, у цей бік?

– Ти була прекрасна! – запевнив її Пітер.

– Тепер питання тільки в тому, скільки ми маємо вогняників, – сказав Саймон.

– О, сотні, гик! – відповіла Фенелла. – Як мінімум, гик, двісті, а то й більше.

– А ти можеш переконати їх приєднатися до нас? – запитав Саймон.

– Звичайно, можу, гик, – запевнила Фенелла. – Я розповім їм, гик, які ви добрі, гик, були зі мною і, яка це, гик, важлива справа.

– Гаразд, а ти могла б зараз полетіти до них і попросити їх завітати до нас, у Кришталеві Печери? – поцікавився Саймон. – Скажи їм, що це буде наш штаб і що звідси ми будемо керувати штурмом.

Фенелла, щаслива, що їй доручили таке надзвичайно важливе завдання, полетіла разом зі своєю невідступною гикавкою вербувати вогняників.

А тим часом Папуга з дітьми нанесли ще один візит – до Горностайства, де їх тепло зустрів Венслідейл. Герцог із Вініфред саме пили чай на газоні для гри в крокет.

– Ви дістали її, дістали? – пропищав горностай, підстрибуючи від збудження. – О, я так хвилююся! Як би я хотів, щоб мій радикуліт не завадив мені піти з вами.

– У нас ціла купа рути, – відповів Папуга, – але Г.Г. тримає її під замком. Ми не хочемо, щоб ви, горностаї, відбилися від рук, як василіски. Тому Г.Г. приготував лише одну велику пляшку соку.

– Ду-ри-ло, – сказав Венслідейл. – Щоб ми та відбилися від рук? Але ж ви знаєте, які ми, горностаї, тихі й миролюбні створіння.

– Це про всяк випадок, щоб зайве не ризикувати, – заспокоїв його Папуга. – Оце сік рути. Хто готовий скуштувати? Ти?

– Узагалі-то, я б залюбки, – сказав Венслідейл, – але, ой-ой-ой, мене досі мучить мій радикуліт, о-о-о! Не думаю, що це для мене безпечно. Краще випробувати руту на молодшому садівнику. Він гарний хлопець, але дуже кепський садівник, тож якби сік виявився, – ну, як би це сказати, е-е… якоюсь мірою отруйним, то така вже його доля.

– Він не отруйний, ти, плаксію, – сказав Папуга. – Чи ти припускаєш, що Г.Г. не перевірив його?

– Усе одно, – рознервувався Венслідейл, – хай краще це зробить молодший садівник. Він так цього чекав, що я нізащо не хочу його розчаровувати.

Тоді покликали молодшого садівника на ім'я Вілберфорс. Його привели і поставили посеред галявини, щоб провести експеримент.

– Слухай, Вілберфорсе, – сказав Папуга, – ти ж розумієш, що ця рідина зовсім не шкідлива, але після того, як ти її вип'єш, ти маєш мені детально розповісти про будь-які зміни, які відчуєш у собі. Зрозумів?

– Так, сер, – відповів Вілберфорс.

На ньому були кругла шапочка, великі окуляри в роговій оправі, зуби стирчали вперед, а з носа постійно текло.

– Ви маєте випити цю рідину, а я вам маю сказати, чи почуваєтеся ви краще. Дякую, сер.

– Тепер ти розумієш, що я мав на увазі, – приречено промовив Венслідейл. – Нещодавно він викопав дорогоцінні цибулинки моїх нарцисів і приніс їх на кухню, бо подумав, що це картопля.

– Ні, ти не зовсім правильно мене зрозумів, – провадив Папуга. – Ти, Вілберфорсе, вип'єш оце, а тоді знову ж таки ти, Вілберфорсе, розповіси мені, чи почуваєшся краще. Тепер зрозумів?

– О, так, сер, – сказав Вілберфорс, а тоді взяв пляшку і зробив великий ковток.

– Дуже дивне ім'я – Вілберфорс, – шепнув Пітер Саймонові, поки чекали наслідків.

– Так, дуже дивне, – погодився Саймон.

Вілберфорс стояв і кліпав, а всі присутні уважно дивилися на нього. Минуло вже п'ять хвилин, а він залишався таким, як і був; їхні серця завмерли: вони так старалися, ризикували своїми життями – і все марно?!

– Як ти почуваєшся? – запитав Папуга.

Вілберфорс зиркнув на нього.

– Я питаю, як ти почуваєшся? – голосно повторив Папуга.

– Ти чо кричиш? Я всьо чую, не глухий! – гаркув Вілберфорс. – Тебе шо – обходить, як я почуваюся, га? Не твоя куряча справа! Краще про себе подбай, бо зараз як дам у дзьоб!

– О Боже! – вигукнув шокований Пітер.

– А ви двоє шо – теж наривається? – Вілберфорс стрімко метнувся через галявину та заходився горлати на хлопців. – Вам шо – моє ім'я не подобається?! Ану, опустили пики, подивимось, як буде, коли я вам черепи навиворіт повивертаю!

– О Боже! Це фантастика! – вигукнув Венслідейл. – Ніколи в житті нічого такого не чув і не бачив!

Вілберфорс розвернувся і, перш ніж хтось зрозумів, що він збирається робити, схопив Венслідейла за мереживну краватку та почав несамовито трусити.

– А ти! – кричав Вілберфорс. – Мене вже нудить від тебе, мене вже від тебе верне, мені вже твої блювотні прискіпування – онде! Давно вже час тебе провчити!

Із цими словами Вілберфорс дав у око Венслідейлу, герцогу Горностайському, та так добряче, що той відлетів і впав на чайний столик. Діти вражено витріщилися на Венслідейла, який лежав на землі; на ньому згори красувалися бутерброди та меренга, а навколо нього витанцьовував Вілберфорс.

– Уставай і бийся, ти, тюхтію! – кричав садівник. – Ти, слинявий альбіносе, вставай, я порву тебе на шмаття, побачиш! Я відріжу тобі обидва вуха, усі зуби повибиваю!

Словом, шестеро горностайських садівників цілий день витратили на те, щоб спіймати Вілберфорса та замкнути в повітці.

– Я думаю, – сказав Папуга, коли почулися стогони Венслідейла, якого заносили в дім, – я думаю, що цей експеримент можна назвати абсолютно, глобально, цілковито вдалим, правда ж?

Діти від щирого серця погодилися з ним.

Коли Венслідейла трохи попустило (хоч око в нього все одно спухло), він пообіцяв, що горностаї, всі як один, допоможуть їм у битві проти василісків, тож діти і Папуга повернулися в Кришталеві Печери з успіхом.

У Кришталевих Печерах усі метушились і гомоніли – кипіла робота. Грифони загнали отару місячних телят у бічний тунель, де вони готували місячне желе, пластина за пластиною, а Пенелопа, Дульчібелла і Г.Г. вигадували з нього повітряні кулі та інші потрібні речі. Зовні, на полі місячної моркви, Пітер, який тепер почувався у своїй стихії, тренував батальйон кавалерії єдинорогів. Навчав їх бігти риссю, галопом і розвертатись одночасно. Єдинороги навчалися дуже швидко, й невдовзі Пітер уже міг пишатися їхньою точністю і вправністю.

Протягом цих кількох днів Етельред час від часу надовго кудись зникав, і хоча всі це помітили, але ніхто не надав особливого значення, бо кожен мав дуже багато роботи. І ось, коли Пенелопа вигадала з гори місячного желе сімсот вогнетривких костюмів для горностаїв і дуже стомилася, Етельред з'явився. Він неабияк здивував Пенелопу тим, що прийшов у трикутному капелюсі та елегантній уніформі із золотими еполетами й цілою колекцією найрізноманітніших стрічок на рукавах. Мундир був глибокого зеленого кольору, а штани – білі. При боці він мав довгу шаблюку в срібних піхвах.

– О, Етельреде, ти неперевершений, – сказала Пенелопа.

– Ой, тобі справді подобається? – зашарівся Етельред. – Це мій однострій головнокомандувача.

– Так? – здивувалась Пенелопа. – А чий ти головнокомандувач?

– Ходімо зі мною, покажу, – загадково сказав Етельред і повів її одним із бічних тунелів.

Те, що постало там перед Пенелопою, вразило її та потішило – напоготові стояло приблизно п'ятдесят жаб. Усі в гарних яскраво-червоних уніформах із мідними ґудзиками, півкруглих шапочках, прикрашених великими чорними перами, всі озброєні гострими списами,

луками і стрілами. Коли вони побачили Пенелопу, то швидко виструнчились.

– Звідки вони взялися? – здивувалась Пенелопа.

– Із Замку Василісків, – пояснив Етельред. – Мені не хотілося бути єдиною жабою, яка прийде вам на допомогу, тому я прослизнув у замок, замаскований під грека, якому треба найняти команду для своїх сорока двох кораблів, і завербував усіх своїх родичів.

– Це чудово, – Пенелопа була зворушена. – Гадаю, Г.Г. дуже зрадіє.

Етельред зняв капелюха та поважно прокашлявся.

– З вашого дозволу, панночко, я хотів би назвати цей підрозділ, м-м-м… Хочу, щоб він називався… Загін Смертельно Страшних Жаб Панни Пенелопи.

– Звичайно, будь ласка, мені дуже приємно, – сказала Пенелопа.

– Дякую, – Етельред був цілком задоволений. – Я саме веду їх на невеличке тренування в стрільбі з лука, тож чи не були б ви такі ласкаві й чи не погодились би, ну, привітати їх, чи щось таке?

– Звичайно, – відповіла Пенелопа.

– Загін, рі-вняйсь! Струнко! – лунко вигукнув Етельред, і всі жаби в червонім однострої ще більше виструнчилися. – Право-руч! Кроком руш!

Підрозділ рушив, і коли вояки крокували повз Пенелопу, Етельред крикнув:

– Стій, раз-два! Право-руч!

Пенелопа стала струнко і військовим жестом привітала вояків.

– Дякую вам, панночко, – сказав Етельред, коли полк помарширував далі. – Зараз я проведу тренування в стрільбі з лука. Дехто з них уже непогано стріляє. Учора один мало не поцілив у мій капелюх.

Пітер і Саймон провели багато часу за книгами у великій бібліотеці Г.Г. Читали про найкращі методи нападу на фортеці, й ось в одній книжці побачили зображення машини, яка, на їхній погляд, могла б їм знадобитись. Вона була схожа на величезну катапульту з довгим важелем, ніби величезна ложка. Треба було потягти за важіль, покласти в заглиблення тієї подоби ложки снаряд і відпустити. Хлопці, між іншим, вигадали з місячного желе одну таку експериментальну катапульту, й вона діяла справно. Питання було тільки в тому, чим же стріляти, але грифони його вирішили.

Вони сказали, що можуть зробити золоті ядра.

І це був не єдиний успіх, бо виявилось, що вони ще й чудові стрільці.

Тим часом Фенелла повернулася з острова Вовкулаків зі всіма своїми родичами і друзями. Пенелопа і її брати спостерігали за їхнім польотом у темряві, й усі визнали, що це найпрекрасніше видовище, яке їм пощастило побачити в Міфології: вогняники пролітали над морем у сяйві місяця, різнобарвною світляною стрічкою. Ця казкова стрічка легко колихалася в повітрі й нагадувала живу веселку. Щойно вогняники прилетіли в Кришталеві Печери, Саймон почав експериментувати зі своїми повітряними кулями. Він вирахував: щоб підняти кошик, у якому сидітиме тридцять горностаїв у повній амуніції, треба посадити в кулю сорок вогняників. Тож їхній повітряний флот мав налічувати п'ятнадцять повітряних куль. Кулі теж були великим успіхом, і вогняники страшенно пишалися тим, що навчились маневрувати в небі.

Приготування йшли повним ходом: коридори були натоптані муштрованими жабами і горностаями, грифони й Табіта до сьомого поту відливали із золота гори ядер, а Пенелопа годинами прив'язувала кошики до повітряних куль особливими шовковими шнурами, які спеціально для цього сплела Дульчібелла.

Напередодні штурму Саймон планував пояснити кожному його завдання та показати на великій моделі Замку Василісків з околицями, яку він змайстрував власноруч, що саме, хто саме й коли саме мусить робити під час штурму. Але треба було знайти приміщення, де всі могли б зібратися разом.

– О, це не проблема, – сказав Г.Г., коли Саймон розповів йому про свій план. – Збери всіх у банкетній залі.

– Я навіть не знав, що тут така є.

– Є, – сказав чарівник. – Ходімо покажу.

І він провів його кількома коридорами, через великі подвійні відчинені двері, за якими й була величезна зала з прекрасною блискучою кришталевою підлогою, освітлена сотнями вишуканих грибних люстр.

– О, це ідеальне місце! – радісно вигукнув Саймон. – Тут поміститься навіть Освальд.

– Дуже добре, що ця зала для чогось знадобиться, – сказав Г.Г. – Колись я побудував її, щоб ми могли тут влаштовувати бали та банкети, якщо піде дощ, бо чомусь зовсім забув, що в Міфології я керую погодою, і якщо захочу, аби дощу не було, то його й не буде. Тож ми цю залу ніколи ще не використовували. Дуже шкода.

– Так, так, але тепер вона нам дуже знадобиться, – підбадьорив його Саймон.

Перед великим штурмом усі зібралися в прекрасній банкетній залі. Там стояли одна за одною шеренги доблесних горностаїв і жаб, великий і гамірний табун єдинорогів, які жваво кивали головами, згуртована зграя грифонів у шкіряних фартушках, які виблискували краплями та іскрами розплавленого золота. Була там ціла юрба метушливих вогняників, схожа на велику, рухливу клумбу. Була тут і панна Вільямсон Сміт-Сміт-Браун зі своїми молодими панянками (вони приїхали сюди на Освальдовій спині й були в захваті від знайомства з королем єдинорогів і герцогом Венслідейлом); був тут і Освальд, власною персоною, блакитний, немов павичеве перо, зі слуховою трубкою напоготові, й Табіта, яка від хвилювання порожевіла ще дужче. За великим банкетним столом у кінці зали сиділи ті, кого Саймон називав Верховним Командуванням. Це були: Г.Г., Папуга і Дульчібелла, Етельред, Пенелопа та хлопці. Перед ними на столі стояла модель Замку Василісків. Коли всі зібралися, Саймон, якого обрали для виступу з промовою, підвівся і постукав довгою палицею по столі, вимагаючи тиші. Поступово в залі перестали пищати, шепотітися та шурхотіти. Запала тиша.

– Пані та панове, – почав Саймон, – я попросив Г.Г. покликати вас сюди, й усі ви знаєте, для чого ми зібралися. Наша мета – захопити Замок Василісків, провчити їх, але найголовніше – врятувати Великі Головні Книги.

Після цих слів почулися схвальні вигуки, стукіт копит, лопотіння крил і гучні оплески.

– А суть зібрання, – провадив Саймон, – ось у чім. У нас є тільки один шанс, тому не маємо права на помилку, і зібрались ми всі тут, власне, аби кожен добре запам'ятав, що йому робити. По-перше: ми ні за що не можемо дозволити василіскам спалити чи знищити спересердя Великі Книги, а вони на це, як нам відомо, цілком здатні. Тому, згідно з нашим

планом, ми маємо завдати їм стільки клопоту, щоб у них не було часу навіть подумати про це, аж поки не буде пізно. Нині вже маємо уявлення про те, на що здатні василіски, завдяки двом нашим хоробрим друзям: жабі Етельреду, присутньому тут, який із неймовірною відвагою і професійною майстерністю замаскувався під індійського заклинача змій і прокрався в їхній замок.

Почулося гучне багатоголосе "О-о-о!" і вибух оплесків, аж Етельред зашарівся.

– Скориставшись допомогою свого товариша, вужа, він продемонстрував василіскам кілька магічних трюків із заклинання змій і довідався, що василіски не знають, що саме ми готуємо, але знають, що ми щось готуємо, і це страшенно їх нервує. А потім Етельред запустив феєрверк і розповідав, що вони почали бігати по колу, збиваючи один одного з ніг.

Зала вибухнула сміхом і оплесками.

– Сьогодні рано-вранці, – й собі посміхнувся Саймон, – наш єдиний і неповторний, непереможний, незрівнянний і безстрашний добродій Папуга виказав неабияку відвагу та здійснив повітряну розвідку над замком.

Почулись вигуки: "Браво!", "Хай живе Папуга!" та гучні оплески. Папуга чемно вклонився присутнім.

– Він пролетів низько над стіною з бійницями і побачив, що василіски встановили кілька гармат і казанів із гарячою олією. Це, очевидно, будуть головні засоби їхньої оборони. Поза тим вони покладаються тільки на захист рову та великої брами. Можу додати, що добродій Папуга пролетів просто над головами вартових і закричав: "Пильнуйте, пильнуйте, ваш кінець уже близько!" І мені дуже приємно повідомити, що після цих слів двоє з них так перелякалися, що звалилися в рів.

Зала знову вибухнула сміхом і оплесками – ще гучнішими, ніж перед тим.

– Однак, – провадив Саймон, – сміх сміхом, але ми не повинні недооцінювати наших супротивників. Вони підступні, жорстокі та небезпечні, але щоб іще раз довести вам, як важливо, щоб ми перемогли, я попрошу Етельреда зачитати по пунктах нові розпорядження, які василіски мають намір впровадити в життя, коли візьмуться до керування країною.

Саймон сів, а Етельред підвівся, розгорнув пергамент і почав читати:

– Пункт перший: усі фенікси мають бути вислані з Міфології, а разом із ними і всі морські змії завдовжки понад п'ять футів.

– Яке зухвальство! – проревів Освальд.

– Пункт другий: усі дракони мають використовуватися для перевезення вантажів, зокрема, будівельних матеріалів для василісків.

– Нахаби! – вигукнула Табіта, червона від гніву.

– Пункт третій: усім єдинорогам належить обрубати ріг, після чого їх будуть використовувати як гужовий транспорт і тяглову силу для карет василісків.

Ці слова викликали в єдинорогів обурене іржання, гримання рогами й копитами.

– Пункт четвертий: усіх жаб належить використовувати для висиджування яєць василісків, натирання підлог і сервірування столів у замку.

Жаби аж очі вирячили від жаху.

– Пункт п'ятий: усіх русалок належить використовувати як тяглову силу для перевезення суден і плотів василісків, а також – тричі на тиждень – для очищення рову довкола замку.

– Яка неповага! Яке приниження! Очищувати якийсь рів – мені, з моїм шляхетним родоводом! – розкричалася Дездемона.

– Пункт шостий: усіх горностаїв належить використовувати як няньок, кухарів, лакеїв, садівників і таке інше у Замку Василісків.

– Себто мене? Герцога Горностайського? Як василіскову няньку? – з жахом вигукнув Венслідейл. – Це мене – лакеєм у василісків?!

– Пункт сьомий: змусити Г.Г. погодитись працювати на василісків і допомагати їм заклинаннями.

– Нізащо! – скрикнув Г.Г. – Ніколи, ніколи, ніколи!

І всі привітали його оплесками та схвальними вигуками.

– Пункт восьмий: речі, які належить заохочувати: безмежне зростання чисельності василісків, оскільки вони мають керувати країною; неухильне зростання чисельності мандрагор, вовкулак та інших розумних, інтелігентних і приємних у спілкуванні членів суспільства.

Тут здійнявся такий рев гніву та люті, такий гамір і крик, нібито вдарили громи небесні. Венслідейл настільки розхвилювався, що ненароком ударив Вініфред по голові своєю палицею із золотим окуттям. Жаби розмахували піками з таким запалом, що кілька горностаїв отримали синці попід очі, а четверо найвразливіших

вогняників знепритомніли. Минуло добрих п'ять хвилин, перш ніж порядок було відновлено і Саймон знову зміг узяти слово.

– Тепер, – сказав він, – ви розумієте, чому нам так важливо перемогти?

– Так! Розуміємо! – закричали всі.

– Дуже добре, – сказав Саймон. – А зараз, сподіваюся, всі ви уважно вислухаєте, як ми збираємося провести атаку і що саме кожен із вас має робити.

Кожен зацікавлено спостерігав, як Саймон встановлює посеред столу модель Замку Василісків, щоб його всім добре було видно.

– Отже, тут маємо модель замку, – Саймон взяв указку. – І як ви бачите, він має форму весільного торта з порожниною всередині та чотирма вежами. Центральна порожнина – велике внутрішнє подвір'я. Ось тут, довкола, бачимо рів, а тут – підйомний міст і замкові ворота. Всім зрозуміло?

– Так, так! – хором відгукнулися присутні.

– А тепер розглянемо детальний план штурму, – провадив Саймон. – Ліворуч і праворуч від замку будуть напоготові два підрозділи грифонів, на озброєнні в яких буде по п'ять катапульт. Табіта розжарюватиме золоті ядра перед пострілами, щоб вони могли підпалювати все, у що влучать, і створювати василіскам якнайбільше проблем. Далі, щойно грифони дадуть перший залп, чудово натренований двоюрідний брат Етельреда на ім'я Егберт (він, до речі, на той час уже буде в замку) переріже канати, які підтримують підйомний міст. На жаль, він сам не зможе відчинити ворота, але щойно міст опуститься, як ворота потрощить і рознесе на друзки славна кавалерія єдинорогів під

проводом мого брата Пітера. Як тільки ці плани здійсняться, негайно мають відбутися ще дві речі.

По-перше, панна Вільямсон Сміт-Сміт-Браун і її дівчата в супроводі нашого доброго друга Освальда увійдуть до рову та витягнуть корок. Рівень води почне падати.

По-друге, тим часом я на чолі флотилії повітряних куль із вогняниками при стерні та з кошиками, повними горностаїв, підіймуся в повітря. Ми пролетимо над замком, опустимося на внутрішньому подвір'ї та захопимо оборонні мури. Кожен горностай буде забезпечений вогнетривким одягом і пістолетом із лавандовою водою. Їхнє завдання – відволікати на себе увагу василісків і боротися з ними, скільки стане сили. Щойно рівень води в рові впаде до нуля і відкриються труби, Егберт відразу позначить дві-три з них червоними прапорцями. Це, власне, ті труби, що ведуть просто в темниці, де зберігаються Великі Книги. І тоді великий загін горностаїв разом із бригадою Смертельно Страшних Жаб Пенелопи проберуться трубами, знешкодять вартових і самі охоронятимуть Великі Книги, аж поки Замок перейде до нас.

– Ну як, усе зрозуміло?

Усі відповіли, що все ясно, як Божий день.

– Добре, – сказав Саймон, – я хотів би просити вас, щоб завтра вранці, рівно о шостій, усі були на своїх позиціях, бо рівно о шостій тридцять грифони дадуть перший залп. Це все. Бажаю успіху!

Дорогою з великої банкетної зали Пенелопа підійшла до Етельреда.

– Етельреде, на мою думку, ти здійснив надзвичайно мужній вчинок, коли проник у Замок Василісків і так чудово все організував.

– Та що ви, панночко, – відповів на це Етельред, – я ж вам казав: мистецтво маскування – це мій коник.

– Усе одно, це було дуже винахідливо з твого боку, – сказала Пенелопа. – І я маю до тебе особисте прохання.

– Будь ласка, яке завгодно прохання, все що забажаєте, панночко, – палко запевнив Етельред. – Ви тільки скажіть, і я все виконаю.

– Обіцяєш?

– Аякже, панночко, звичайно, – підтвердив Етельред.

– Тоді, – вела далі Пенелопа, – ти зі своїм загоном Смертельно Страшних Жаб ідеш у Замок водогінною трубою, так?

– Саме так, панночко. Я, можна сказати, йду на чолі загону.

– Я хочу йти разом із вами.

– Що?! Ні-ні, панночко, хвилинку, – розхвилювався Етельред. – Так негарно, я не можу взяти вас із собою, слово честі. Коли щось станеться з вами, я собі цього не пробачу, й ніхто ніколи мені цього не пробачить.

– Але ж ти обіцяв? Обіцяв, – сказала Пенелопа. – Я не збираюся сидіти тут без діла, коли інші воюють. Ну будь ласка, Етельредику, я мушу піти з тобою. Я надягну вашу симпатичну червону уніформу, коси заховаю під шапочку, так що ніхто й не дізнається. Я обіцяю робити тільки те, що ти скажеш, а ти завжди мене захистиш.

– Хай йому грець, панночко, – пригнічено пробурмотів Етельред. – Якщо хтось почує про це, з мене здеруть шкіру, слово честі, здеруть.

– То ти допоможеш мені? – вигукнула Пенелопа.

– Ну, я ж обіцяв, нічого не вдієш, – зітхнув Етельред. – Значить, доведеться зробити це. Про єдине тільки прошу, панночко: будьте дуже обережні, бо на нас чекає страшенно небезпечна справа.

– Так, я буду дуже обачна, – пообіцяла Пенелопа.

Папуга обрав собі роль Генерала Наглядача за всією битвою, а відтак мусив кружляти довкола Замку, спостерігати за військовими діями і звертатися з отриманою інформацією до Г.Г., який мав перебувати в особистій повітряній кулі, прив'язаній у вигідному місці, звідки Г.Г. міг би добре бачити все, що відбувається.

Отже, наступного ранку, за десять хвилин до шостої, повітряна куля Г.Г. поволі здійнялася в небо, тягнучи вгору довгу шовкову стрічку, зіткану Дульчібеллою спеціально для нього. Г.Г. був озброєний пістолем із лавандовою водою про всяк випадок, великим пакунком із бутербродами, пляшкою небесно-морквяного інжирного пива та підзорною трубою Папуги. А Папуга примостився на краєчку кошика, готовий злетіти, щойно почнеться битва. З цього спостережного пункту – кошика, завислого в повітрі, – Г.Г. бачив під собою Замок Василісків і спостерігав за пересуваннями їхніх бойових загонів.

Рівно о шостій грифони вивели свої катапульти на бойові позиції, і біля кожної батальйон горностаїв ретельно поскладав гарматні ядра в акуратні стоси. Табіта перебігала від одного стоса до іншого та дихала вогнем на ядра, аж поки вони не розжарювалися до багряного світіння й мало не плавились.

Тим часом горностаї, жаби, русалки й Освальд переховувались у Корковому Лісі поблизу від замкового рову. А позаду невеличкої смуги пагорбів, якраз навпроти підйомного мосту, Пітер виставив свою кавалерію, а Саймон прив'язав там усі повітряні кулі.

Тепер усе було в повній бойовій готовності, всі трималися мужньо, хоч і з деяким острахом, і терпляче очікували сигналу від Г.Г. Рівно о пів на сьому Г.Г. вихилився з кошика і замахав великим зеленим стягом із золотими смугами – прапором країни Міфології. І битва за Замок Василісків почалася.

Вісім грифонів, користуючись своїми довгими черпаками, якими у мирний час розмішували розплавлене золото в казанах, заклали розжарені ядра в катапульти. Ще вісім грифонів за сигналом командира натисли на важелі, катапульти вистрелили, посилаючи золоті снаряди, осяйні та співучі, просто на зубчасті мури замку. Снаряди гримнули, зробили пробоїни в мурах і залишились там, повільно розгоряючись, аж поки василіски не кинулися носити воду відрами й гасити їх. Після трьох залпів верхню частину мурів уже було майже зруйновано, то тут, то там замок палав, і василіски так розгубилися, що було очевидно: їх застали зненацька. Однак вони все-таки зуміли перетягти кілька гармат на нові позиції та зробити п'ять пострілів по грифонах, проте влучність їхня, на відміну від грифонів, була нікудишня.

Аж ось зненацька величезний підйомний міст із жахливим гуркотом, схожим на громи небесні, впав додолу – і всі зрозуміли, що це Егберт, відважна жаба, успішно перерізав канати. І відразу, не зволікаючи, Пітер у своїй блакитній із золотом уніформі, яку Пенелопа пошила спеціально для цього, протрубив атаку. Сто п'ятдесят єдинорогів у лавандових і білих попонах пліч-о-пліч виступили з-за пагорбів. Спершу вони бігли риссю, а потім, по мірі наближення до мосту, Пітер дав команду, і вони вишикувались у колону по чотири. Наступна команда – і вони перейшли в легкий галоп, а потім помчали щодуху. Ніздрі в них роздувалися, роги блищали в променях світанкового сонця, і так вони домчали до мосту.

Перша хвиля єдинорогів влетіла на міст, копита їхні прогриміли по дерев'яному помості, а далі почувся страшенний хрускіт дерева, коли вони з розгону ввігнали свої роги у величезні замкові ворота.

Єдинороги наступали хвиля за хвилею, гуркотіли копитами по мосту й били рогами у ворота, аж поки ті, повільно та невідворотно, почали піддаватися, тріщати й розпадатися під цією навалою. Василіски у відчаї притягли кілька величезних казанів із киплячою олією до мурів над воротьми і вилили її вниз. Але Папуга, кружляючи поблизу, прокричав тривогу, єдинороги встигли відскочити вбік, і олія вихлюпнулась на міст, паруючи і булькаючи. Тоді передовий загін горностаїв із відрами прибіг на міст і посипав олію піском і гравієм, щоб єдинорогам не було ковзько.

Саме тоді, коли перша хвиля єдинорогів мчала галопом по підйомному мосту, Освальд із Дездемоною та іншими русалками, котрі сиділи в нього на спині, як у дамському сідлі, звісивши хвости на один бік, – отже, Освальд із цією ношею подолав шлях від Коркового Лісу і спустився в рів. Він виявився гарною мішенню, тож василіски вирішили повправлятися в гарматній стрільбі по ньому. Ядра падали на землю довкола Освальда, розтинаючи повітря і розорюючи пурпуровий схил, але, на подив, жодне ядро не вцілило ані в змія, ані в Дездемону та її компанію. Тож вони живі-здорові дісталися до рову і занурились під воду.

І тоді з-поза пагорбів Саймон почав повітряну атаку. Прозорі кулі, всередині яких сиділи вогняники, виблискуючи всіма барвами веселки, одна за одною злітали в небо. До кожної кулі було припасовано кошик, а в кожному кошику – повно розлючених горностаїв. Ті горностаї, щиро кажучи, вихлебтали стільки рути, що Саймон на превелику силу стримав їх від братерської бійки, поки ті дочекалися початку штурму. Кулі піднялися над мурами замку, ошелешені василіски взялися плюватись по них потужними струменями полум'я, але не змогли дістати. Натомість горностаї відповідали пострілами з пістолів, заряджених лавандовою водою, і невдовзі дійшло до того, що василіски на замкових мурах почали задихатися, кашляти і крутитися дзиґою, сліпнучи від сліз. Один з них, ніде правди діти, так тяжко чхав, аж звалився в казан із гарячою олією і отримав сильні опіки. Потрохи повітряні кулі з тріумфуючими горностаями на борту перелетіли через стіни та почали спускатися на велике внутрішнє подвір'я.

А тим часом Дездемона і її дівчата відшукали в рові головний корок. Знайти його було важко, бо існували тільки припущення щодо того, де він може бути, на додачу він укрився намулом і слизом, тому його відшукали не одразу. Але все-таки нарешті корок знайшли і до кільця прикріпили мотузку, вільний кінець якої не без труднощів прив'язали до Освальда. Річ у тім, що коли обв'язували мотузку Освальдові довкола грудей, виявилось, що він страшенно боїться лоскоту – словом, Освальд від цього так розреготався, що мусив виринути на поверхню і відхекатися. Врешті-решт їм довелося прив'язати мотузку Освальдові на шию. І тоді всі разом – і Освальд, і русалки – потягли-потягли та й витягли корок. Вода скаламутилась і ніби спухла, Г.Г. побачив у свою підзорну трубу величезний вир, що утворився над отвором, почулося булькотіння і плюскіт, ніби випускали воду з гігантського басейну, її рівень стрімко почав падати.

Василіски, очманілі від стількох атак зусібіч, продовжували запекло боронитися.

Снаряди грифонів і далі трощили фортечні стіни. Головні ворота замку розпадалися на шматки під натиском єдинорогів. Саймонові повітряні кулі приземлилися на головному подвір'ї, на василісків кинулися кровожерні горностаї з пістолями, зарядженими лавандовою водою.

Тим часом останні пригорщі води пробулькотіли в отворі рову й він оголився, порожній і брудний. Однак, у стінах замку відкрилися численні водостоки, такі, як той, що його досі використовували для проникнення в замок. Над двома цими виходами труб було причеплено червоні прапорці. Це й була хвилина, на яку так чекав головнокомандувач Етельред. Він вів за собою п'ять десятків сердитих і агресивних жаб, які складали загін Смертельно Страшних Жаб Пенелопи, та ще й кровожерних горностаїв із Коркового Лісу. Всі його вояки були озброєні вогнетривкими щитами і лавандовими пістолями. Пенелопа, напрочуд жвава у своїй червоній уніформі та шапочці з пером, бігла поряд із Етельредом.

– Панночко, будь ласка, – захекано промовив Етельред, коли вони спустилися в замулений рів і потюпали дном уперед, – будь ласка, панночко, тримайтесь впритул до мене і не наражайтесь на небезпеку.

– Гаразд, обіцяю, – сказала Пенелопа, личко в якої палало від захвату. – Як же цікаво! О, чорт! – гарматне ядро чвякнуло в болото зовсім поряд. – Ні, зовсім не цікаво, зате дуже небезпечно.

Вони дісталися до позначених прапорцями отворів, і тут бойовий загін Етельреда розділився надвоє. Командир наказав усім зберігати абсолютну тишу, щоб застати зненацька ворожу варту, й вислав горностаїв по одній трубі, а сам із Пенелопою і Смертельно Страшними Жабами Пенелопи рушив іншим ходом. Пенелопа йшла у темряві слідом за Етельредом, і їй здавалося, що ця труба ніколи не скінчиться. Аж раптом перед ними виросла стіна залізних ґрат, а за нею виднівся коридор, що вів до темниці, де зберігалися Великі Книги. Тишком-нишком жаби зняли ґрати і прокралися в коридор. Трохи віддалік так само зникли ще одні ґрати й звідти висипали горностаї. Знов усі об'єдналися та безгучно посунули далі з Етельредом і Пенелопою на чолі.

Загін дістався до повороту, і Пенелопа з Етельредом визирнули з-за рогу. Вони побачили з десяток василісків, яких, очевидно, поставили тут охороняти Книги: вартові зібралися біля сходів і сперечалися. Було зрозуміло, що вони не сподівалися атаки з тилу, бо з'ясовували, чи слід їм вийти на поверхню і вступити в бій на великому подвір'ї замку, чи ні. Нарешті їхній головний постановив, що один з них все-таки залишиться на варті та, якщо знадобиться, підпалить книги, а решта підуть нагору битися. Тоді вони відчинили двері в темницю, де зберігалися Великі Книги, й один вартовий став біля Книг напоготові, аби будь-якої миті змогти їх підпалити. Решта василісків протупотіли сходами нагору, на поле бою.

– Що ж нам робити? – прошепотіла Пенелопа. – Якщо ми підемо коридором, він нас побачить і підпалить Книги.

– Ага, – шепнув у відповідь Етельред. – Ану поможіть-но мені, панночко, скинути цей мундир, та мерщій!

Пенелопа швидко допомогла йому скинути однострій, і перш ніж встигла спинити, він пострибав за ріг і вниз коридором, просто до темниці, стискаючи в лапі лавандовий пістолет.

– Агов! – гукнув він до вартового. – Агов, вояче, а чого це нікого не видно?

– Ані руш! – гаркнув василіск. – Ще крок – і я дихну на тебе вогнем!

– Що це з тобою, га? – здивувався Етельред. – Я просто прийшов передати тобі й твоєму шефові цікаву інформацію, яку тут знайшов. Ану, поглянь-но сюди.

Етельред помахав вартовому пістолем із лавандовою водою.

– Що це? – недовірливо спитав вартовий.

– Я оце в трубі натрапив на одного горностая, – сказав Етельред, – та й уперіщив його каменюкою по голові. То він мав при собі ось що. Цією штукенцією горностаї там ваших гасять що є сили. Убивча річ. Тільки я не зовсім знаю, як воно працює.

Етельред зупинився якраз при дверях до темниці та крутив пістоль, ніби й справді не знав, як ним користуватися.

– Ану, давай сюди, я віднесу сержантові, – сказав василіск і на крок відступив у коридор. Етельред випорснув струмінь лавандової води просто йому в дзьоб.

Василіск відразу хитнувся назад, почав задихатися, кашляти і чхати, розбризкуючи довкола потоки полум'я. Пенелопа зрозуміла, що настав її час. Вона обернулася до жаб і горностаїв, гукнула: "Вперед!" – і побігла вниз коридором, а за нею ринула вся її жаб'ячо-горностаєва гвардія.

Василіск побачив юрбу ворогів, що мчала просто на нього, й хотів був утекти, аж тут по ньому вистрелили п'ятдесят струменів лавандової води з пістолів п'ятдесяти жаб, і ще п'ятдесят – зі зброї горностаїв. У василіска вирвався якийсь дивний крик, більше схожий на булькотіння, він закрутився на місці та непритомний упав горілиць.

– Мерщій, – звелів Етельред, – десятеро горностаїв і десятеро жаб – сюди, стерегти Книги.

Оскільки тут, у темниці, їм було більш-менш безпечно, Етельред замкнув їх, а ключ доручив Пенелопі.

– Тепер так, панночко: ви стійте тут, – розпорядився він, – а ми побіжимо сходами нагору.

З цими словами він очолив решту загону жаб і горностаїв, і вони рушили сходами на внутрішнє подвір'я. А тут битва вже майже скінчилася. Напівпритомних від лавандової води василісків, які, до того ж, без перестанку чхали, горностаї тріумфально зігнали в одну купу і зв'язували попарно. Переконавшись, що його допомога не надто потрібна, Етельред залишив своїх жаб і горностаїв допомагати у зв'язуванні василісків, а сам знову спустився в підземелля. І внизу на сходах раптом зупинився, охоплений жахом.

Пенелопа пильно чатувала біля дверей і не помітила, що знешкоджений ними василіск вже прийшов до тями і тепер підкрадається до неї, а очі його аж палають від люті. Етельред розпачливо роззирнувся довкола – він був беззбройний. На щастя, під ногами валялася піка, покинута кимось із жаб. Етельред схопив її,

ретельно прицілився та метнув у василіска саме тоді, коли той уже збирався спопелити Пенелопу своїм вогняним подихом. Піка влучила йому точнісінько межи очі, й він вдруге без тями повалився на землю.

– Ой, Етельреде, ти врятував мені життя, – промовила Пенелопа і здригнулася, дивлячись на василіска: він лежав на землі, а з його ніздрів курів дим і часом виривався вогонь.

– Звичайна справа, панночко, – скромно відгукнувся Етельред. – Ви, до речі, теж врятували мені життя.

І тут знадвору долинули гучні радісні вигуки, а на мосту з'явився Г.Г. верхи на Королі Єдинорогів. Він поважно проїхав під мурами замку, на яких виднілися шрами та рубці, залишені грифонівською артилерією, по обшарпаних рештках воріт, рознесених на друзки єдинорогами, і в'їхав на подвір'я, де горностаї і жаби наглядали за жалюгідними купками зв'язаних василісків. Г.Г. зупинився посеред двору, і тут із підземелля вийшла процесія Смертельно Страшних Жаб Пенелопи: вони несли три Великі Головні Книги на золотих і срібних поставцях. І поява цих книг, цілих і неушкоджених, викликала таке голосне "Ура!", що його було чути по всій країні Міфології.

Тоді Король Єдинорогів і його вершник Г.Г. із Папугою на плечі рушили до Кришталевих Печер, а Пенелопа і загін Смертельно Страшних Жаб ішли за ними, несли Великі Книги, а слідом виступали єдинороги, грифони, Освальд із русалками, гордо крокувала Табіта з кошиком своїх ріднесеньких яєць, бігли горностаї, стрибали жаби, а над усією кавалькадою летіли вогняники на повітряних кулях. І так, із цією тріумфальною процесією, Великі Головні Книги повернулися додому, в Кришталеві Печери, під надійне піклування Генквіста Ганнібала Джанкетберрі.

Не так уже й багато лишилося розповісти. Г.Г. вислав василісків у вигнання на далекий острівець у Співучому Морі до того часу, поки вони

там не навчаться знову бути доброчесними створіннями. Замок Василісків відремонтували та передали Освальдові під ресторан, і Освальд був на сьомому небі від щастя. З усіх Табітиних яєць успішно вилупилися дракончики, а це давало певність, що дракони в Міфології не переведуться.

У день від'їзду дітей Г.Г. влаштував на їхню честь особливий і незабутній прощальний обід. Він відбувся на березі Співучого Моря, де встановили з кількох столів величезний банкетний стіл: одним краєм він заходив у хвилі, ніби пірс чи дамба, щоб морські створіння могли сидіти за столом у воді, а наземні – на березі. Це був чудовий банкет. Усі страви до нього готував сам Освальд, було сказано багато гарних слів, прозвучало безліч тостів. А на завершення узяв слово Г.Г.

– Любі мої Пенелопо, Пітере і Саймоне, – почав він. – Це завдяки вашій доброті, вашому розумові та вашій хоробрості нашу Міфологію врятовано. Нам дуже шкода розлучатися з вами, але знайте, що тут вам завжди будуть раді й гостинно зустрінуть – приїздіть, коли захочете.

Тут залунали схвальні вигуки: "Правда, правда!"

– А зараз, – вів далі Г.Г., – від усіх нас я хотів би вручити вам подарунок.

Він простягнув Пенелопі гарну різьблену скриньку, і коли дівчинка її відкрила, їй перехопило подих. У скриньці лежало три намиста для неї – перлове, рубінове та діамантове. Ще там були шпильки для краваток і запонки – також із перлів, рубінів і діамантів – звісно, призначені Пітерові та Саймонові. І ще там виблискували три нагороди – Ордени перемоги над василісками. На кожному був зображений повалений василіск в оточенні щасливих мешканців Міфології. До того ж, нагороди були щедро інкрустовані дрібними коштовними камінчиками, перлинками і декоровані золотою і срібною філігранню. Виявилось, що це не скринька, а справжній скарб, і діти були просто вражені. Усі

присутні стали свідками їхнього зворушення і заспівали для них "Многая літа". Пенелопі на очі навернулися сльози. І ось гості обнялися з усіма своїми друзями, а насамкінець – із Г.Г.

– Приїздіть до нас чимшвидше, не зволікайте, – сказав він. – Ми на вас дуже-дуже чекатимемо.

– Ми приїдемо, – пообіцяли діти, – неодмінно.

Потім вони осідлали трьох своїх єдинорогів, а Етельред із Папугою видерлися на четвертого, щоб провести їх, і всі вирушили в дорогу, залишаючи своїх друзів і далі щасливо святкувати перемогу на березі Співучого Моря.

За годину невпинного галопу домчали до того самого входу, яким колись потрапили в Міфологію.

– Будь ласка, панночко, – прошепотів Етельред, коли вони зіскочили на землю. – Чи міг би я сказати вам кілька слів на самоті?

– Звичайно! – відповіла Пенелопа і пішла з ним за скелю.

– Я хотів запитати, панночко, чи ви б не погодились зробили дещо для мене, і всяке таке? – промовив він і зашарівся.

– Усе, що хочеш, Етельреде, ти ж знаєш, – відповіла Пенелопа.

– Ну, тоді, значить, так… – бурмотів Етельред і червонів дедалі більше. – Якось… ну, я читав одну історію про жабу – чи то жаба, бо це був він, – і там була, ну… принцеса, розумієте… вона, коротше, ну, ніби поцілувала того жабу, і, уявіть собі, він перетворився на прекрасного принца.

– Тобто ти хочеш, щоб я тебе поцілувала? – спитала Пенелопа.

– Якщо вже ви не принцеса, то я просто не знаю… – переконано заявив Етельред. – Отже, якщо ви не проти, панночко… Я маю на увазі тільки один раз, задля експерименту.

– Звичайно, – сказала Пенелопа.

І Етельред міцно заплющив очі, а Пенелопа нахилилася і поцілувала його.

– Ого! – видихнув Етельред із заплющеними очима. – Ну як, панночко, чи помітні якісь зміни?

– Боюся, що ні, – зізналась Пенелопа.

Дві великі сльози викотились з його очей і повільно сповзли по щоках.

– І це дуже добре, – сказала Пенелопа.

– Добре, панночко? Що ж тут доброго? – Етельред від подиву навіть очі розплющив.

– Я б нізащо не проміняла тебе на якогось там прекрасного принца, – пояснила Пенелопа. – Ти подобаєшся мені таким, який ти є, – симпатичним, відважним, розумним і добрим жабою Етельредом.

– Невже, панночко… невже це правда? – перепитав Етельред, і обличчя його проясніло. – Ви справді готові повторити це, поклавши руку на серце, і перехреститися, й поплювати в долоні, й заприсягтися життям?

– Слово честі, присягаюся! – сказала Пенелопа. І на підтвердження своїх слів поцілувала його ще раз.

– Пенні, ходімо, – загукав Пітер, – бо ми так ніколи не дістанемося додому!

Вони підійшли до входу в тунель. Хлопці потиснули Папузі лапу, а Пенелопа цьомнула його в дзьоб з обох боків.

– Бувайте, мої добрі, відважні, дорогі друзі, – сказав Папуга. – Будь ласка, повертайтеся, не баріться.

– Як тільки зможете – так і приїздіть, – додав Етельред.

– Ми постараємося навідатись до вас через рік, – сказала Пенелопа. – Обіцяємо. Ми надішлемо вам листа через мадам Гортензію.

Діти востаннє окинули поглядом Міфологію: її прекрасні синюваті ліси коркових дерев і пурпурову траву, далекий золотавий відблиск Співучого Моря, нефритово-зелене небо з караванами кольорових хмаринок. Вони ще раз глянули на своїх друзів: Папугу і Етельреда, і на єдинорогів, лавандових і білих, які стояли позаду та кивали їм головами на прощання. Тоді, з останнім помахом руки, Пенелопа, Пітер і Саймон увійшли в тунель, який мав привести їх назад – у наш буденний світ.

Примітки

1

Інч – дюйм, дорівнює 2,5 см.

2

Венслідейл, горгонзола – сорти сиру.

3

Люмбаго – раптовий гострий біль.

4

120 кг